

WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA w Poznaniu

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport Samooceny

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 61-895 Poznań

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Handel Międzynarodowy

1. Poziom/y studiów: I stopień
2. Forma/y studiów: stacjonarne, niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	153	85

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o polityce i administracji	27	15

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA KIERUNKU STUDIÓW I STOPNIA HANDEL MIĘDZYNARODOWY - PROFIL PRAKTYCZNY
Dziedziny i dyscypliny, do których odnoszą się efekty kształcenia:
dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca)
dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o polityce i administracji

symbol efektu	opis efektów uczenia się dla absolwenta studiów I stopnia na kierunku Handel Międzynarodowy	kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego dla kwalifikacji na poziomie VII
WIEDZA		
Absolwent zna i rozumie:		
HM_W01	podstawowe zagadnienia z zakresu nauk politycznych	P6S_WG
HM_W02	podstawowe zagadnienia z zakresu nauk ekonomicznych	P6S_WG
HM_W03	podstawowe zagadnienia z zakresu nauk humanistycznych	P6S_WG
HM_W04	podstawowe zagadnienia z zakresu nauk prawnych	P6S_WG
HM_W05	podstawowe zagadnienia z zakresu technik informatycznych	P6S_WG
HM_W06	znaczenie państwa, organizacji pozarządowych oraz umów międzynarodowych dla wymiany międzynarodowej	P6S_WG
HM_W07	mechanizmy handlu międzynarodowego	P6S_WG
HM_W08	problemy krajowe w perspektywie międzynarodowej	P6S_WK
HM_W09	procesy globalizacji i regionalizacji	P6S_WG P6S_WK
HM_W10	rolę organizacji międzynarodowych w szczególności w stosunkach międzynarodowych	P6S_WG P6S_WK
HM_W11	metody i narzędzia pozyskiwania danych o międzynarodowych zjawiskach i procesach gospodarczych	P6S_WG
HM_W12	istotę przedsiębiorczości i jej przejawy	P6S_WK
HM_W13	rolę kultury w stosunkach międzynarodowych	P6S_WG P6S_WK
HM_W14	geopolityczne uwarunkowania handlu międzynarodowego	P6S_WK
HM_W15	wybrane elementy z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego	P6S_WG P6S_WK
HM_W16	rolę wielkich religii i podstawowych systemów filozoficzno-religijnych w stosunkach międzynarodowych	P6S_WG P6S_WK
HM_W17	mechanizmy rządzące organizacjami i ich relacjami ze społeczeństwem	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
Absolwent potrafi:		
HM_U01	zidentyfikować i stosować zagadnienia prawne	P6S_UW
HM_U02	ocenić wpływ globalizacji na stosunki wewnętrzne	P6S_UW
HM_U03	uwzględnić uwarunkowania otoczenia, w szczególności międzynarodowego, przy podejmowaniu decyzji biznesowych	P6S_UW
HM_U04	opisywać i interpretować zjawiska ekonomiczne i procesy gospodarcze	P6S_UW
HM_U05	wykorzystywać narzędzia analizy ekonomicznej do rozwiązywania problemów ekonomicznych.	P6S_UW
HM_U06	analizować i interpretować dane statystyczne	P6S_UW
HM_U07	stosować podstawowe metody i narzędzia statystyki opisowej	P6S_UW
HM_U08	stosować metody statystyczne w analizie problemów z obszaru handlu międzynarodowego	P6S_UW

HM_U09	analizować, oceniać i rekomendować podstawowe warunki umów stosowanych w handlu międzynarodowym w sposób zabezpieczający podstawowe interesy gospodarcze	P6S_UW
HM_U10	dobierać formy transportu międzynarodowego adekwatnie do okoliczności kontraktu	P6S_UW
HM_U11	analizować i oceniać ryzyko w handlu międzynarodowym z uwzględnieniem ryzyka kraju oraz kontrahenta	P6S_UW
HM_U12	analizować i zarządzać zasobami organizacji z uwzględnieniem jej wielokulturowości	P6S_UW P6S_UO
HM_U13	komunikować się z otoczeniem mono i wielokulturowym zarówno na poziomie interpersonalnym jak i organizacyjnym	P6S_UK
HM_U14	opracować w formie pisemnej i prezentuje ustnie rozwiązanie wybranego problemu z zakresu stosunków międzynarodowych w języku polskim i wybranym języku obcym na podstawie reprezentatywnych źródeł danych	P6S_UK
HM_U15	posługiwać się językiem obcym również w zakresie terminologii nauk społecznych na poziomie B2 ESOKJ	P6S_UK
HM_U16	współpracować w grupie w zróżnicowanych rolach	P6S_UO
HM_U17	określić priorytety, planować i organizować zadania oraz brać odpowiedzialność za ich realizację	P6S_UO
HM_U18	uczestniczyć w budowaniu projektów przestrzegając wymagań prawnych, ekonomicznych, ekologicznych, politycznych i społecznych	P6S_UO P6S_UW
HM_U19	samodzielnie zdobywać i doskonalić wiedzę i umiejętności zawodowe przez całe życie oraz uwzględniać w swoich działaniach nowe pomysły i rozwiązania	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Absolwent jest gotów do:		
HM_K01	etycznego postępowania w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych oraz do identyfikowania i rozstrzygania dylematów i różnych wariantów rozwiązań związanych z wykonywaniem zawodu	P6S_KO P6S_KR
HM_K02	dostosowywania się do nowych sytuacji i warunków, podejmowania nowych zadań i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
HM_K03	formułowania swojej opinii dotyczącej problematyki z obszaru handlu międzynarodowego i weryfikowania własnych poglądów zgodnie z aktualnym stanem wiedzy	P6S_KK

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Roman Łosiński	dr/Dziekan Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu
Edyta Wojtyła	dr/Prodziekan ds. Dydaktyki WFiB w Poznaniu
Iwona Werner	dr/Prodziekan ds. Studentów WFiB w Poznaniu
Jacek Połczyński	dr/Prodziekan ds. Jakości Kształcenia WFiB w Poznaniu
Agnieszka Narożniak	dr/Prodziekan ds. Studentów WFiB w Poznaniu
Dorota Rodewald-Dulat	dr inż. / Prodziekan ds. Dydaktyki WFiB w Poznaniu
Maciej Mackewicz	dr hab./ Menedżer kierunku Handel Międzynarodowy
Katarzyna Kocik	Kierownik Dziekanatu
Barbara Urbańska	Kierownik Działu Organizacji Dydaktyki
Krzysztof Sajon	Kierownik Działu Współpracy z Zagranicą
Agnieszka Kozłowska	Metodyk nauczania
Julia Wiśniewska	Kierownik Biura Karier i Praktyk
Judyta Wielgos	Asystentka Dziekana

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	7
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	31
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	39
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	45
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	55
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	60
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	64
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	75
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	77
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	81
Część III. Załączniki	83
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	83

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu to uczelnia z grupy największych niepublicznych szkół wyższych w Polsce. Została utworzona w 1994 r. z inicjatywy Towarzystwa Edukacji Bankowej SA i działa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o nauce i szkolnictwie wyższym.

Zgodnie z decyzjami Ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego, ogólny kierunek działalności Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, na którym kształcą się obecnie ponad 12 tysięcy studentów, obejmuje:

- prowadzenie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunkach: Finanse i rachunkowość, Informatyka, Logistyka, Psychologia w biznesie, Turystyka i rekreacja, Zarządzanie;
- prowadzenie studiów pierwszego stopnia na kierunkach: Administracja, Bezpieczeństwo wewnętrzne, Filologia, Handel międzynarodowy, Inżynieria zarządzania, Prawo w biznesie, Marketing i sprzedaż;
- prowadzenie studiów jednolitych magisterskich na kierunku Prawo;
- prowadzenie studiów podyplomowych na ponad 70 kierunkach oraz dwóch ścieżek studiów typu MBA, polskojęzycznej (we współpracy z Franklin University (USA)) i angielskojęzycznej.

Na mocy decyzji Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów nr BCK-II-U/dr-497/15 z dnia 19 grudnia 2016 r. Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu otrzymał uprawnienie do nadawania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Zasady funkcjonowania uczelni reguluje Statut, który przyjęto w dniu 15 czerwca 2021 roku przez Zarząd Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia, założyciela Uczelni, uchwałą nr 12/25/2021 i nadano Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu z mocą obowiązywania od 01.09.2021 r.

Dokumentem regulującym funkcjonowanie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jest także Regulamin Studiów 2021 przyjęty Uchwałą nr 115/2021 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 6 lipca 2021 roku w sprawie regulaminu studiów wyższych obowiązującego od roku akademickiego 2021/2022 w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, działając na podstawie § 24 ust. 1 pkt 3 lit. f) Statutu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, nadanego uchwałą Zarządu Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o.o. z dnia 21 stycznia 2021 roku o numerze 3/4/2021.

WSB jako jedna z niewielu uczelni biznesowych w Polsce może poszczycić się dwiema akredytacjami międzynarodowymi: IACBE i ACCA. Warto dodać, że oceniana Uczelnia współtworzy pierwszą w Polsce Federację Naukową WSB-DSW.

Oceniany kierunek Handel międzynarodowy posiada akredytację amerykańską IACBE uzyskaną w grudniu 2021 roku na okres 7 lat. Na kierunku na studiach I stopnia realizowana jest ścieżka w całości w języku angielskim. Kierunek Handel Międzynarodowy wyróżnia się tym, że kształcenie na tym kierunku jest wielowymiarowe i interdyscyplinarne, obejmując zarówno aspekty ekonomiczne, prawne, jak i związane z relacjami na płaszczyźnie międzynarodowej i międzykulturowej. Wyróżniającą cechą tego kierunku jest uświadamianie studentom międzynarodowych powiązań i zależności istotnych dla działalności biznesowej w tym handlowej. Uwrażliwienie studenta na różnice kulturowe i ich wpływ na relacje w globalnym biznesie czy w korporacjach wielonarodowych osiągnęte jest zarówno przez realizację treści programowych, jak i poprzez spotkania z praktykami podczas wizyt studyjnych i wykładów gościnnych. Także ponadstandardowa nauka dwóch obowiązkowych języków obcych przygotowuje studentów HM do efektywnej komunikacji w otoczeniu międzynarodowym. Kierunek Handel międzynarodowy powstał z przekształcenia innego kierunku Stosunki międzynarodowe i jako taki oceniany jest pierwszy raz.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku jest zgodna z misją, wizją i strategią rozwoju Uczelni i Wydziału. Ustanowiona Uchwałą nr 40/2017 Zarządu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 14.03.2017 roku, Strategia Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu do roku 2020 określa brzmienie **misji**: „Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej” oraz **wizji**: „Regionalny lider w kształceniu studentów łączących naukę i pracę”. Misja i wizja Wyższej Szkoły Bankowej wskazują na wartości i zasady, które przyświecają kształceniu i projektowaniu programów studiów. Koncepcja kształcenia wpisuje się w politykę przekazywania studentom wiedzy w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, w tym także sposobów działania w sytuacji zagrożenia przedsiębiorstw oraz zarządzania zmianą, a więc rozwijanie u studentów kompetencji przedsiębiorczych, budowanie wśród studentów wszystkich kierunków studiów pro-przedsiębiorczej postawy. Warto podkreślić, że Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu otrzymała status członka IACBE, co jest gwarancją wysokiej jakości kształcenia na kierunkach biznesowych oraz najwyższej oceny programowej zgodnej ze standardami międzynarodowymi.

Głównym wyzwaniem strategicznym stojącym przed Wyższą Szkołą Bankową w Poznaniu jest utrzymanie czołowej pozycji wśród niepublicznych szkół wyższych w Polsce. Utrzymanie statusu uczelni akademickiej jest realizowane równoległe z harmonijnym i spójnym rozwojem praktycznego profilu kształcenia. W założeniach strategicznych Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu podkreśla się znaczenie doskonalenia procesu kształcenia pod kątem praktyczności i przyjazności.

Praktyczność kształcenia rozumiana jest jako dopasowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy. Oferta ta realizowana jest w oparciu o aktualne i nowatorskie podejście do procesu kształcenia (m. in. taksonomia Blooma), rozwijanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych z jednoczesnym naciskiem na rozwój treści merytorycznych czy naukę języków obcych. Program studiów, proponowane specjalności, jak i koncepcje zagadnień poruszanych na poszczególnych przedmiotach opracowywane są we współpracy z **otoczeniem społeczno-gospodarczym** Uczelni. Treści kształcenia są na bieżąco aktualizowane o najnowsze trendy, zjawiska i metody identyfikowane w przedmiotowych obszarach. Obszar wiedzy **specjalizacyjnej** definiowany jest przy ścisłej współpracy z praktykami biznesu i doświadczonymi nauczycielami akademickimi. Program kształcenia podlega corocznej weryfikacji (i w razie potrzeby – modyfikacji), w taki sposób, aby absolwenci byli przygotowani do wyjścia na rynek pracy. W proces doskonalenia realizowanej koncepcji kształcenia włączani są interesariusze zewnętrzni oraz wewnętrzni. Na wydziale powołana została także Rada Programowa, która weryfikuje propozycje zmian wprowadzanych na kierunku. Szczegóły procesu zostały opisane w kryterium 6.

Przyjazność kształcenia przekłada się na zapewnienie studentom przyjaznej organizacji i warunków studiowania. Podkreślaną zaletą wskazywaną w badaniach przeprowadzonych wśród studentów jest możliwość łączenia nauki z pracą, co pozwala na jednoczesne poszerzanie horyzontów i zdobywanie doświadczenia zawodowego. Otwartość na uczenie się i zdobywanie doświadczeń zawodowych przekłada się na motywację wewnętrzną i zaangażowanie studentów. System pozwalający na swobodę w wyborze przedmiotów specjalnościowych, pozwala na świadome kreowanie ścieżki edukacji zgodnej z zainteresowaniami, celami zawodowymi oraz wymogami stawianymi przez rynek pracy. Innym czynnikiem wskazującym na przyjazność kształcenia są platformy wspierające dydaktykę, które w przestrzeni wirtualnej ułatwiają komunikację studentów z wykładowcami, władzami uczelni czy działami administracji. Wśród najważniejszych wskazuje się

platformę Moodle, która pozwala na gromadzenie, archiwizowanie i dystrybuowanie wiedzy wewnątrz organizacji. Zajęcia na odległość w warunkach pandemicznych prowadzone są za pomocą jednorodnego środowiska Microsoft Office przy pomocy narzędzia MS Teams. Ponadto, studenci mają dostęp do Extranetu, w którym znajdują swoje plany zajęć, oceny semestralne lub ankiety oceny wykładowców, jednak przede wszystkim platforma ta jest wewnętrznym systemem wirtualnej obsługi studenta. Najbardziej docenianym przez studentów narzędziem jest aplikacja mobilna „MojaWSB”. Szczegóły wspomnianych rozwiązań zostały opisane w kryteriach 5 i 8.

Interesariusze zewnętrzni współpracujący przy doskonaleniu kierunku Handel międzynarodowy reprezentowani są głównie przez Partnerów Biznesowych, wśród których wymienić można np. German Poland Bridge Group, Goldenstein&Partner czy Izba Gospodarki Elektronicznej. Ponadto, w ramach kierunku, organizowane są staże, wizyty studyjne, spotkania z praktykami, warsztaty oraz wspólne przedsięwzięcia projektowe z przedstawicielami praktyków i przedsiębiorstwami spoza grupy Partnerów Biznesowych. Szczegóły współpracy zostały opisane w kryterium 6.

Dostarczana wiedza kierunkowa ma charakter wszechstronny, a doskonale zorganizowane metodyczne wsparcie wykładowców pozwala na innowacyjne podejście do procesu kształcenia. Uczelnia z pomocą Działu metodyki nauczania zapewnia odpowiednie technologie i rozwój kompetencji wykładowców do ich wykorzystywania, a ponieważ technologia nierozzerwalnie łączy się z **metodyką**, opracowane zostały zalecenia i prowadzone są ciągłe szkolenia odpowiadające na pytanie jak projektować i prowadzić zajęcia dydaktyczne, aby były one dla studentów najbardziej wartościowe.

W ramach prac nad doskonaleniem jakości kształcenia na Wydziale powołano menedżerów kierunków, pełniących jednocześnie role kierowników zakładów dydaktycznych, przypisanych do określonych kierunków studiów. Menedżerowie kierunków odpowiedzialni są za rozwój danego kierunku studiów i jego spójność z założeniami strategii, w tym w szczególności zapewnienie praktyczności koncepcji i procesu kształcenia na kierunku. Ich bardzo ważnym zadaniem jest współpraca z partnerami biznesowymi w procesie dostosowywania koncepcji kształcenia do wymagań pracodawców. Sprawują oni nadzór nad realizacją zajęć dydaktycznych przypisanych do kierunku, proponują obsadę zajęć dla danego kierunku, analizują wyniki ankiet dotyczących dydaktyki, współpracują z prodziekanami odpowiedzialnymi za sprawy studentów w kwestiach oceny nauczycieli akademickich Wydziału.

Wieloletnie doświadczenie pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i obecność wśród kadry dydaktycznej praktyków biznesu daje gwarancję dostarczania rzetelnych i bieżących informacji. W procesie dydaktycznym zachęca się do przełożenia ich na **praktyczne umiejętności** oraz narzędzia stosowane **w praktyce biznesowej**. Dąży się do aktywizacji zawodowej już od najwcześniejszych semestrów na kierunku Handel międzynarodowy poprzez organizację zajęć pozwalających na kształtowanie postawy przedsiębiorczej i wykształcenie umiejętności typowych dla wskazanych obszarów wiedzy, a w efekcie wykonywania zróżnicowanych zadań zawodowych oraz aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym. Efekty uczenia się z dziedziny nauk społecznych i wiodącej dyscypliny ekonomii i finansów były podstawą do uruchamiania na ocenianym kierunku kilku specjalności biznesowych. Kierunek łączy wiedzę i umiejętności z obszaru handlu międzynarodowego z zagadnieniami związanymi z innymi obszarami społecznymi tj. prawnymi, ekonomicznymi, politycznymi, kulturowymi oraz i ich wpływem na funkcjonowanie organizacji i prowadzenie różnego rodzaju działalności gospodarczej.

Konstrukcja programu i treści programowe zostały opracowane w oparciu o Polską Ramę Kwalifikacji. Ich projektowanie (zakres), wdrażanie czy też zmiana konsultowana jest z Radą Programową powołaną na mocy Zarządzenia nr 1/2021 Dziekana WFiB WSB w Poznaniu z dnia

19 stycznia 2021. W skład Rady Programowej wchodzi doświadczeni i cenieni wykładowcy (prof. Dr hab. Kazimierz Starzyk, prof. Dr hab. Józef Rymarczyk, dr hab. Witold Nowiński, dr Eric Ambukita), praktycy biznesu (Michał Balcerkiewicz), przedstawiciele studentów (Olga Krzyczkowska, Agata Marciniak) i absolwentów (Marta Nowak), a przewodniczy jej menedżer kierunku (dr hab. Maciej Mackiewicz). Rada regularnie opiniuje i modyfikuje program studiów oraz harmonogram jego realizacji, a także bierze udział w analizie efektów uczenia się i nadzoruje aktualność programów studiów. Dzięki temu mamy pewność, że nasze programy podążają za zmieniającymi się wymaganiami rynku. W projektowaniu programu kształcenia wykorzystano ponadto doświadczenia międzynarodowe w zakresie budowy programu w oparciu o efekty kształcenia oraz zasady określania wymiaru punktów ECTS uczelni takich jak: Franklin University w USA, University of Coventry i Bedfordshire University w Wielkiej Brytanii, Athlone University z Irlandii, ISC Paris School of Management z Francji oraz University of Akureyri z Islandii.

Podczas definiowania koncepcji kształcenia na kierunku Handel międzynarodowy przykładą się dużą wagę do wyników **badania realizowanych wśród studentów**. Wielokrotnie w ciągu semestru przeprowadzane są wśród studentów badania ankietowe o charakterze ilościowym i jakościowym, a dogłębna analiza potrzeb jest istotnym elementem wpływającym na koncepcję kształcenia. Poza wewnętrznymi badaniami, studenci biorą udział także w ocenie wykładowców oraz w Badaniu Atrybutów Marki (BAM zostało szerzej omówione w Kryterium 5), które pozwala na identyfikację mocnych i słabych stron programu i realizowanych zajęć oraz podjęcie działań doskonalących.

Wyższa Szkoła Bankowa posiada wieloletnie doświadczenie edukacyjne jako **uczelnia praktyczna**. Oferta przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych koncentruje się przede wszystkim na wyposażeniu absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które stanowią ważną podstawę zrozumienia procesów gospodarczych i funkcjonowania w środowisku biznesu.

Celem procesu edukacji na studiach pierwszego stopnia jest nauczenie studentów m. in. w jaki sposób:

- uwzględniać uwarunkowania otoczenia, w szczególności międzynarodowego, przy podejmowaniu decyzji biznesowych,
- interpretować zjawiska ekonomiczne i procesy gospodarcze,
- analizować podstawowe warunki umów stosowanych w handlu międzynarodowym w sposób zabezpieczający podstawowe interesy gospodarcze,
- rozpoznawać ryzyko w handlu międzynarodowym,
- komunikować się z otoczeniem, także wielokulturowym, zarówno na poziomie interpersonalnym jak i organizacyjnym,
- negocjować w środowisku wielokulturowym.

Program studiów I stopnia na ocenianym kierunku Handel międzynarodowy dedykowany jest kandydatom, którzy chcieliby pracować w przedsiębiorstwach i instytucjach działających na skalę międzynarodową lub zarządzać firmą utrzymującą relacje handlowe z partnerami zagranicznymi. Potencjalny kandydat powinien być zainteresowany zdobyciem umiejętności analizowania i wykorzystywania przepisów obowiązujących w handlu zagranicznym i efektywnej pracy w zespole międzynarodowym. Ze względu na przedmioty stawiające duży nacisk na komunikację interpersonalną i bezpośredni kontakt z partnerem biznesowym (negocjacje międzynarodowe, komunikacja międzykulturowa), oczekiwana jest od kandydatów także gotowość rozwijania kompetencji społecznych i międzykulturowych.

Realizacja programu obok przedmiotów kierunkowych pozwala studentom na kształtowanie indywidualnej ścieżki edukacyjnej i umożliwia wybór przedmiotów specjalnościowych, które

są realizowane od IV semestru zgodnie z „Procedurą realizacji specjalności dla studentów kierunku Handel międzynarodowy”. Przedmiotom przydzielane są punkty dla danej specjalności. Liczba przypisanych punktów zależy od związku przedmiotu z problematyką specjalności. Można realizować również przedmioty przypisane do innych specjalności. Student, który chce ukończyć studia w zakresie preferowanej specjalności musi – realizując wybrane przedmioty – zgromadzić łącznie 14 punktów. Jeżeli student nie zgromadzi wymaganej liczby punktów dla żadnej ze specjalności, a zrealizuje cały program studiów, to ukończy studia bez wpisu specjalności na dyplomie. Spośród specjalności realizowanych na I stopniu, studenci wybierają przedmioty z zakresu:

- **Biznes międzynarodowy** – to specjalność przygotowująca do zarządzania międzynarodowego. Oferuje zdobywanie wiedzy z jednoczesnym praktycznym rozwijaniem umiejętności dotyczących funkcjonowania firm. Przygotowuje absolwenta do pracy na stanowiskach specjalisty ds. handlu zagranicznego, współpracy międzynarodowej, konsultingu międzynarodowego, czy pracownika firmy współpracującej z kontrahentami na rynkach zagranicznych. Student ma także okazję dowiedzieć się jak planować i wdrażać strategie marketingowe dla działań prowadzonych na skalę międzynarodową.

- **Handel zagraniczny małych i średnich przedsiębiorstw** – specjalność przeznaczona dla studentów pracujących lub planujących karierę zawodową w małych i średnich przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych rozwijających sprzedaż zagraniczną, jako dystrybutorzy zagranicznych przedsiębiorstw i importerzy, czy w przedsiębiorstwach pośredniczących w eksporcie. Specjalność umożliwia zdobycie wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie badania rynków zagranicznych, ubezpieczenia dostaw i kontraktów międzynarodowych, znajdowania zagranicznych dostawców i podwykonawców, właściwego uwzględniania przepisów celnych w imporcie i eksporcie, czy korzystania z różnych form wsparcia publicznego dla eksporterów. W ramach specjalności student zdobędzie także kluczowe kompetencje dla wykorzystania potencjału Internetu w handlu zagranicznym.

W ramach anglojęzycznej ścieżki International Trade można wybrać jedną z dwóch specjalności:

- **International Business** – specjalność realizowana w języku angielskim przygotowująca do zarządzania międzynarodowego. Oferuje zdobywanie wiedzy z jednoczesnym praktycznym rozwijaniem umiejętności dotyczących funkcjonowania firm i nauką języka. Przygotowuje absolwenta do pracy na stanowiskach specjalisty ds. handlu zagranicznego, współpracy międzynarodowej, konsultingu międzynarodowego, czy pracownika firmy współpracującej z kontrahentami na rynkach zagranicznych. Student ma okazję dowiedzieć się jak planować i wdrażać strategie marketingowe dla działań prowadzonych na skalę międzynarodową oraz czym jest prowadzenie negocjacji z uwzględnieniem różnic kulturowych.

- **Foreign Trade of Small and Medium-sized Enterprises** – specjalność prowadzona w języku angielskim przeznaczona dla studentów pracujących lub planujących karierę zawodową w małych i średnich przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych rozwijających sprzedaż zagraniczną, jako dystrybutorzy zagranicznych przedsiębiorstw i importerzy, czy w przedsiębiorstwach pośredniczących w eksporcie. Specjalność umożliwia zdobycie wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie badania rynków zagranicznych, ubezpieczenia dostaw i kontraktów międzynarodowych, znajdowania zagranicznych dostawców i podwykonawców, właściwego uwzględniania przepisów celnych w imporcie i eksporcie, czy korzystania z różnych form wsparcia publicznego dla eksporterów. W ramach specjalności student zdobędzie także kluczowe kompetencje dla wykorzystania potencjału Internetu w handlu zagranicznym.

Absolwent kierunku Handel międzynarodowy potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną i stosować ją w praktyce, w kontekście ekonomii i finansów. Studia pierwszego stopnia na kierunku Handel międzynarodowy przygotowują absolwentów do pracy w przedsiębiorstwach handlowych

i usługowych współpracujących z zagranicą, w przedstawicielstwach korporacji międzynarodowych, firmach konsultingowych, działach public relations przedsiębiorstw zagranicznych, w administracji rządowej i samorządowej w organach współpracujących z zagranicą. Kierunek ten przygotowuje także do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. W trakcie studiów student pozyskuje wiedzę i nabywa umiejętności w dziedzinie nauk społecznych zarówno z zakresu ekonomii i finansów, jak i nauk o polityce i administracji, także z uwzględnieniem aspektów prawnych. Absolwent kierunku rozumie znaczenie państwa jako zasadniczego podmiotu stosunków międzynarodowych, zna problemy krajowe w perspektywie międzynarodowej, ma wiedzę o mechanizmach funkcjonowania stosunków międzynarodowych, rozumie znaczenie historii w stosunkach międzynarodowych, zna rolę kultury w stosunkach międzynarodowych.

Program studiów ma na celu rozwijanie umiejętności absolwentów m.in. w zakresie:

- podejmowania optymalnych decyzji biznesowych,
- wykorzystywania narzędzi analizy ekonomicznej do rozwiązywania problemów ekonomicznych i biznesowych,
- oceny wpływu globalizacji na stosunki wewnętrzne i biznesowe,
- rozpoznawania procesów przekształcania woli społecznej w decyzje państwa,
- identyfikacji mechanizmów funkcjonowania państw demokratycznych,
- interpretacji i stosowania prawa międzynarodowego i przepisów prawa handlowego w praktyce,
- rozpoznawania wielowymiarowości biznesowych stosunków międzynarodowych i ich konsekwencji,
- zarządzania przedsiębiorstwem w otoczeniu, które cechuje silna konkurencja i zmienność,
- zarządzania projektem międzynarodowym,
- oceniania międzynarodowej sytuacji gospodarczej,
- określania wpływu wydarzeń międzynarodowych na przedsiębiorstwo,
- wybierania rynków i kontrahentów zagranicznych.

U studenta kierunku Handel międzynarodowy rozwijane są jednocześnie kompetencje społeczne szczególnie w zakresie współpracy w grupie oraz poprzez samodzielne zdobywanie i doskonalenie wiedzy oraz umiejętności zawodowych.

Sylwetkę absolwenta i treści programowe poszczególnych przedmiotów wypracowuje środowisko Wydziału w ścisłej współpracy z pracodawcami i są one ukierunkowane na przygotowanie absolwenta posiadającego ogólną wiedzę z zakresu stosunków międzynarodowych oraz praktycznych umiejętności w zakresie kontaktów międzynarodowych i relacji biznesowych.

Handel międzynarodowy wyróżnia się interdyscyplinarnym charakterem kierunku uwzględniającym profil praktyczny. Kształcenie studentów zakłada łączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami i kompetencjami praktycznymi. **Efekty uczenia się** odzwierciedlają wzajemne zależności pomiędzy wiedzą, umiejętnościami a kompetencjami niezbędnymi dla funkcjonowania absolwentów na zmiennym rynku pracy. W koncepcji kształcenia wyodrębniono kierunkowe efekty uczenia się bezpośrednio odwołujące się do potrzeb i oczekiwań rynkowych. Do kluczowych efektów uczenia się na kierunku Handel międzynarodowy należą:

a) *w zakresie wiedzy – absolwent zna i rozumie:*

HM_W07 – mechanizmy handlu międzynarodowego.

HM_W09 – procesy globalizacji i regionalizacji.

HM_W11 – metody i narzędzia pozyskiwania danych o międzynarodowych zjawiskach i procesach gospodarczych.

HM_W13 – rolę kultury w stosunkach międzynarodowych.

- HM_W14 – geopolityczne uwarunkowania handlu międzynarodowego.
- b) *w zakresie umiejętności – absolwent potrafi:*
- HM_U03 – uwzględnić uwarunkowania otoczenia, w szczególności międzynarodowego, przy podejmowaniu decyzji biznesowych.
  - HM_U09 – analizować, oceniać i rekomendować podstawowe warunki umów stosowanych w handlu międzynarodowym w sposób zabezpieczający podstawowe interesy gospodarcze.
  - HM_U10 – dobierać formy transportu międzynarodowego adekwatnie do okoliczności kontraktu
  - HM_U11 – analizować i oceniać ryzyko w handlu międzynarodowym z uwzględnieniem ryzyka kraju oraz kontrahenta.
  - HM_U13 – komunikować się z otoczeniem mono i wielokulturowym zarówno na poziomie interpersonalnym jak i organizacyjnym.
- c) *w zakresie kompetencji społecznych – absolwent jest gotów do:*
- HM_K02 – dostosowywania się do nowych sytuacji i warunków, podejmowania nowych zadań i działania w sposób przedsiębiorczy.
  - HM_K03 – formułowania swojej opinii dotyczącej problematyki z obszaru handlu międzynarodowego i weryfikowania własnych poglądów zgodnie z aktualnym stanem wiedzy.

Opisane efekty uczenia się są kluczowe z punktu widzenia realizacji koncepcji i celów kształcenia na kierunku Handel międzynarodowy. Osiągnięcie kluczowych efektów uczenia się przygotowuje absolwentów do rozwoju kariery zawodowej na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych, a także do prowadzenia własnych działalności gospodarczych. Co więcej, podkreślić należy, że efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem praktyki w różnorodnych obszarach działalności biznesowej, ponieważ zostały stworzone i są na bieżąco monitorowane przy udziale przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Efekty są zgodne z praktycznym profilem studiów, ponieważ zostały opracowane we współpracy z pracodawcami, a także są bezpośrednią odpowiedzią na zapotrzebowanie zgłaszane przez rynek pracy, co potwierdzone jest w procesie opiniowania efektów uczenia przez przedstawicieli pracodawców.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

W 2014 roku Wyższa Szkoła Bankowa otrzymała akredytację IACBE dla prowadzonych na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu studiów na kierunkach Finanse i Rachunkowość oraz Zarządzanie (ważną przez 7 lat). We wrześniu 2021 r. na WSB w Poznaniu odbyła się kontrola w ramach reakredytacji, która miałaby objąć kolejne lata 2022-2029. Podjęte zostały starania o rozszerzenie akredytacji na kierunek Handel międzynarodowy, wobec czego ocena jakości kształcenia została przeprowadzona również na tym kierunku. **Na początku grudnia kierunek Handel międzynarodowy (jak i ponownie kierunek Finanse i rachunkowość oraz Zarządzanie) otrzymały akredytację na 7 lat.**

International Accreditation Council for Business Education (IACBE) jest amerykańską instytucją akredytującą o zasięgu globalnym, która w swej działalności koncentruje się na szkołach biznesowych. IACBE mierzy i ocenia jakość kształcenia, opierając się na efektach uzyskiwanych w procesie nauczania. W procesie akredytacyjnym ocenie podlega szereg elementów, począwszy od programów kształcenia, poprzez jakość kształcenia, na infrastrukturze skończywszy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku Handel międzynarodowy spełnia wymagania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów i jest odzwierciedleniem praktycznego profilu kształcenia. W trakcie studiów student pozyskuje wiedzę i nabywa umiejętności z zakresu nauk społecznych. Z tego obszaru wiedzy wybrano najważniejsze treści kształcenia dla kierunku Handel międzynarodowy, które są kluczowe dla sylwetki absolwenta tego kierunku. Działania podejmowane w ramach stwarzania warunków rozwoju studentów są skoncentrowane na dostosowaniu kształcenia do oczekiwań rynku pracy. Treści kształcenia definiują zakres tematyczny zapewniający właściwy przebieg procesu edukacyjnego. Dostosowanie zagadnień do poziomu zaawansowania wynikającego z realizowanego toku studiów, gwarantuje sukcesywny rozwój w oparciu o hierarchię pojęć związanych z przygotowaniem do funkcjonowania w środowisku biznesu.

Koncepcja kierunku oparta jest na rozwoju treści od zagadnień ogólnych i teoretycznych do coraz bardziej szczegółowych i praktycznych – treści kształcenia z zakresu przedmiotów kierunkowych mają za zadanie dostarczać wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych o charakterze fundamentalnym, budującym podstawy pod treści o charakterze zaawansowanym, specjalizacyjnym, czy realizacji praktycznej (np. w trakcie praktyk, ale też staży, czy dalej – pracy zawodowej).

Studia Handlu międzynarodowego I stopnia to studia, które trwają trzy lata (sześć semestrów) i są ukierunkowane na przygotowanie absolwenta posiadającego ogólną wiedzę z zakresu ekonomii i finansów. Kierunkowe efekty uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści programowych, ich usytuowania w przedmiotach i sekwencyjności przedmiotów. Treści kształcenia na I stopniu Handlu międzynarodowego są związane bezpośrednio z podstawowymi zagadnieniami szeroko rozumianego Handlu międzynarodowego, w tym: ekonomia, ekonomia międzynarodowa, finanse, marketing, prawo w kontraktach handlu zagranicznego, transakcje handlu zagranicznego, negocjacje międzynarodowe. Od czwartego semestru studiów studenci rozpoczynają realizację indywidualnie wybranych przedmiotów specjalnościowych.

Matryca efektów uczenia się, stanowiąca integralną część programu studiów wskazuje efekty realizowane w ramach poszczególnych przedmiotów. Za opracowanie, coroczną weryfikację oraz aktualizację programu studiów na kierunku odpowiada menedżer kierunku. Do jego obowiązków należy uaktualnienie listy zawartych w programie przedmiotów, ze szczególnym uwzględnieniem związanych z nimi efektów uczenia się. Znacząca większość decyzji programowych wynika z ustaleń i rekomendacji po spotkaniach Rady Programowej. Podstawowym dokumentem regulującym przebieg procesu dydaktycznego w ramach każdego przedmiotu jest karta przedmiotu, która opracowywana jest przez koordynatora przedmiotu powoływanego przez menedżera kierunku. Karta opracowywana jest w ścisłej współpracy z Działem Metodyki Nauczania. Koordynator przygotowujący koncepcję przedmiotu (opisaną następnie w karcie) bierze pod uwagę następujące warunki brzegowe:

- a) **wstępne przygotowanie studentów:**
analiza programu kształcenia (wsparta konsultacjami z menedżerem kierunku) pozwala określić warunki wstępne, umożliwiające studentom efektywny udział w jego przedmiocie; dzięki temu osiągnięta zostaje spójność treści nauczania i efektów uczenia się na przestrzeni całego cyklu studiów;
- b) **formę zajęć:**
forma zajęć determinuje metody nauczania-uczenia się;
- c) **liczbę godzin i punktów ECTS:**

wymiar czasowy determinuje faktyczną możliwość osiągnięcia danych efektów uczenia;

d) **liczebność grupy:**

dane na ten temat pozwalają na dobór metod nauczania (podawcze, eksplorujące i praktyczne) oraz metod weryfikacji (pisemne, ustne, zadania odtwórcze i kreatywne);

e) **infrastrukturę:**

dostępność danych rozwiązań infrastrukturalnych pozwala na trafny dobór metod dydaktycznych.

Proces tworzenia koncepcji odbywa się podczas tzw. **sesji projektowej**. Jej uczestnikami jest koordynator i metodyk nauczania. Zasadniczym celem sesji projektowej jest **opracowanie warstwy metodycznej** przedmiotu. Koordynator wspierany wiedzą metodyczną przedstawiciela Działu Metodyki Nauczania:

- a) formułuje przedmiotowe efekty uczenia się na podstawie matrycy efektów kierunkowych,
- b) dobiera do każdego z przedmiotowych efektów uczenia się zadania zaliczeniowe weryfikujące ich osiągnięcie,
- c) nadaje tym zadaniom rangę poprzez przypisanie im wartości punktowej,
- d) dobiera adekwatne metody dydaktyczne.

Powiązanie efektów przedmiotowych z kierunkowymi efektami uczenia się pokazują poniższe przykłady:

Nazwa przedmiotu: Prawo w kontraktach handlu zagranicznego (przedmiot kierunkowy)

Wybrane kierunkowe efekty uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
Wiedza HM_W04 [Student/-ka zna i rozumie] wybrana zagadnienia z zakresu nauk prawnych	Student/-ka: ...definiuje pojęcie umowy, wskazuje na typy umów i dozwolone formy ...wymienia zasady prawa umów, w szczególności wyjaśnia zasadę swobody umów, zasadę nominalizmu, pojęcie nadużycia prawa podmiotowego, ochronę słabszej strony stosunku prawnego.
Umiejętności HM_U01 [Student/-ka potrafi] zidentyfikować i zastosować zagadnienia prawne	Student/-ka: ...posługuje się językiem polskim, z uwzględnieniem zasad języka prawnego i prawniczego. ...korzysta z aktów prawnych - wyszukuje stosowne do danego typu umowy przepisy prawa i dokonuje ich wykładni oraz uzasadnia. ...analizuje umowy i stany faktyczne z wykorzystaniem aktów prawnych oraz stosuje argumentację prawniczą jako podstawę ich rozstrzygnięcia.
Kompetencje społeczne HM_K03	Student/-ka:

[Student/-ka jest gotów do] formułowania swojej opinii dotyczącej problematyki z obszaru handlu zagranicznego i weryfikowania własnych poglądów zgodnie z aktualnym stanem wiedzy	...formułuje argumenty w zakresie zasadności stosowania konkretnych rozwiązań na podstawie przepisów prawa. ...podejmuje dyskusje na temat instytucji prawa zobowiązań oraz prawa międzynarodowego.
---	--

Nazwa przedmiotu: Rachunkowość i podatki małych i średnich przedsiębiorstw (przedmiot specjalnościowy)

Wybrane kierunkowe efekty uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
Wiedza HM_W02 [Student/-ka zna i rozumie] zagadnienia z zakresu nauk ekonomicznych	Student/ka: ...objaśnia sposób funkcjonowania rachunkowości w małych i średnich podmiotach gospodarczych, wskazuje i objaśnia wymogi dotyczące ewidencji zasłóci gospodarczych oraz pochodzących z niej danych przekazywanych na zewnątrz jednostki ...charakteryzuje uproszczone formy rozliczeń podatkowych oraz tytuły podatkowe najczęściej występujące w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą
Umiejętności HM_U04 [Student/-ka potrafi] opisywać i interpretować w zaawansowany sposób zjawiska ekonomiczne i procesy gospodarcze	Student/ka: ...stosuje postanowienia przepisów prawnych odnoszące się do obowiązków przedsiębiorcy w zakresie rozliczeń podatkowych
Kompetencje społeczne HM_K03 [Student/-ka jest gotów do] formułowania swojej opinii dotyczącej problematyki z obszaru handlu zagranicznego i weryfikowania własnych poglądów zgodnie z aktualnym stanem wiedzy	Student/ka: ...doskonali się w zakresie argumentowania ekonomicznej aktywności w biznesie

Nazwa przedmiotu: Marketing międzynarodowy (przedmiot specjalnościowy)

Wybrane kierunkowe efekty uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się
Wiedza HM_W11 [Student/-ka zna i rozumie] metody i narzędzia pozyskiwania danych o międzynarodowych zjawiskach i procesach gospodarczych	Student/-ka: ...wyjaśnia sposoby pozyskiwania danych potrzebnych do tworzenia programów, strategii marketingowych przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej

	...wyjaśnia metody analizy zachowań konsumentów na arenie międzynarodowej i wpływu tych zachowań na działalność gospodarczą przedsiębiorstw
Umiejętności HM_U03 [Student/-ka potrafi] uwzględnić uwarunkowania otoczenia, w szczególności międzynarodowego, przy podejmowaniu decyzji biznesowych HM_U04 [Student/-ka potrafi] opisywać i interpretować w zaawansowany sposób zjawiska ekonomiczne i procesy gospodarcze	Student/-ka: ...poddaje analizie wielowymiarowość międzynarodowych stosunków gospodarczych, ich przyczyny i konsekwencje odzwierciedlone w treści i efektach międzynarodowych strategii marketingowych przedsiębiorstw ...ocenia zjawiska kulturowe w aspekcie międzynarodowym i ich wpływ na zachowania konsumentów oraz treść, proces i efekty międzynarodowych programów marketingowych przedsiębiorstw

Prawidłowe sformułowanie efektów uczenia się umożliwia określenie trafnego i rzetelnego sposobu ich pomiaru. Podstawą naukową dla formułowania efektów uczenia się jest zaktualizowana taksonomia Benjamina Blooma. Rangi zadań zaliczeniowych uzależnione są od (1) wysiłku, jaki musi w nie włożyć student, (2) znaczenia sprawdzanych dzięki nim efektów uczenia. Kluczowe efekty uczenia się sprawdzane są wysoko punktowanymi zadaniami, których niewykonanie uniemożliwi studentowi uzyskanie zaliczenia przedmiotu.

Przykład powiązań treści uczenia się oraz metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się na studiach I stopnia HM:

PRZYKŁAD 1: Technologia informacyjna		
Temat zajęć	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się
Temat 1: Arkusze kalkulacyjne: formaty danych (liczby, teksty, procenty, waluty, daty), zaokrąglenia na etapie wyświetlania; tworzenie formuł z wykorzystaniem adresowania względnego, bezwzględnego oraz wiązania danych z różnych arkuszy. Temat 2: Operacje na datach, funkcje warunkowe (jeżeli, suma.warunków, licz.warunki, średnia warunków).	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student/-ka] Tworzy narzędzia obliczeniowe w arkuszu kalkulacyjnym. Dokonuje analizy danych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego.	kolokwium pisemne na platformie Moodle z wykorzystaniem zadań w arkuszach kalkulacyjnych projekt uwzględniający zaprezentowanie kosztorysu projektu wykonanego w arkuszu kalkulacyjnym

Temat 3: Wykresy, Tabele i wykresy przestawne		
PRZYKŁAD 2: Cła i procedury celne		
Temat zajęć	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się
Temat 1: Cło i system celny Temat 2: Unijne i krajowe prawo celne	OBSZAR WIEDZY [Student/-ka] opisuje i wyjaśnia rolę prawa i systemu celnego; wskazuje źródła unijnego i krajowego prawa celnego	indywidualna (ew. wykonana w parach) prezentacja kolokwium składające się z pytań otwartych i zamkniętych
PRZYKŁAD 3: Negocjacje międzynarodowe		
Temat zajęć	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się
Temat 1: Negocjacje kontra perswazja; Zasady prowadzenia negocjacji i intuicje nimi rządzące	OBSZAR WIEDZY [Student/-ka] Definiuje istotę negocjacji i określa zasady nimi rządzące; wymienia i opisuje etapy prowadzenia negocjacji	kolokwium składające się z pytań otwartych
Temat 2: Siła, informacja i czas w negocjacjach; Rodzaje sił przetargowych	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student/-ka] Diagnostuje i wykorzystuje własną siłę przetargową; analizuje informację o potrzebach partnera, jego uwarunkowania geopolityczne i styl negocjacyjny	aktywność na zajęciach zdobywana za realizację zadań w grupie i za symulację
Temat 3: Nastawienia partnerów wobec sytuacji negocjowania a powstawanie konfliktów w kontekście relacji międzykulturowych	OBSZAR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH [Student/-ka] Logicznie uzasadnia swoje stanowisko i argumentuje je; konstruktywnie rozładuje napięcie podczas negocjacji; wykorzystuje elementy komunikacji niewerbalnej w budowaniu relacji	aktywność na zajęciach zdobywana za realizację zadań w grupie i za symulację

Dobór metod kształcenia dokonywany jest pod kątem umożliwienia studentom zdobycia wszystkich przewidzianych efektów uczenia się. Realizacja zajęć na kierunku Handel międzynarodowy opiera się w głównej mierze, zgodnie z profilem Uczelni, na metodach pozwalających na aktywne działanie. Na podkreślenie zasługuje fakt nacisku na samodzielną bądź zespołową pracę studenta w formie opracowywania projektów, referatów, prezentacji lub rozwiązywania studiów przypadku, co szczególnie rozwija umiejętności i kompetencje praktyczne. Kształtowanie umiejętności posługiwania się językami obcymi realizowane jest na zajęciach w formie tradycyjnych lektoratów (przewidujących kontakt grupy z lektorem) oraz z aktywnym wykorzystaniem internetowej platformy

Moodle. Na administrowanych przez nauczycieli e-kursach, studenci mają dostęp do zadań i quizów umożliwiających doskonalenie i sprawdzanie swoich umiejętności oraz monitorowanie ich rozwoju.

Warto zaznaczyć, że dobór kluczowych treści programowych opiera się na założeniu praktyczności procesu kształcenia. Jest ona osiągnięta dzięki bieżącemu monitorowaniu zgodności treści z aktualnym zapotrzebowaniem rynku pracy poprzez konsultacje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku. Dużą wagę przykładają się również do aktualizacji treści stanowiących podbudowę teoretyczną przedmiotów, które opracowywane są we współpracy z pracownikami naukowymi na podstawie dogłębnej analizy dostępnej literatury. Dzięki temu, treści kształcenia są bezpośrednio związane z praktycznym zastosowaniem wiedzy z zakresu dyscypliny ekonomii i finansów. Warto podkreślić, że istotą profilu praktycznego dla kierunku Handel międzynarodowy jest skoncentrowanie się w programie kształcenia na umiejętnościach i kompetencjach społecznych uzupełnionych przekazywaną wiedzą. Zajęcia w dużym stopniu są prowadzone przez osoby z dużym doświadczeniem praktycznym, które na co dzień rozwiązują problemy pojawiające się w realnej rzeczywistości zawodowej. Większość efektów uczenia się jest osiągniętych na ćwiczeniach i podczas projektów realizowanych w małych grupach na poszczególnych przedmiotach. W związku z powyższym program studiów o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS.

Strukturę udziału różnych rodzajów zajęć w realizacji programu kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia przedstawia poniższa tabela:

Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć (od roku akademickiego 2021/22)						Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekty	e-learning	praktyki+WF	
586	880	60	255	146	1020	2947
Udział procentowy zajęć w ogólnej liczbie godzin						Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekty	e-learning	praktyki+WF	
20%	30%	2%	8,5%	5%	34,5%	100%

Strukturę udziału różnych rodzajów zajęć w realizacji programu kształcenia na studiach niestacjonarnych I stopnia przedstawia poniższa tabela:

Liczba godzin poszczególnych rodzajów zajęć (od roku akademickiego 2021/22)						Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekty	e-learning	praktyki	
362	454	32	240	474	960	2522
Udział procentowy zajęć w ogólnej liczbie godzin						Razem
wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekty	e-learning	praktyki	
14%	18%	1%	10%	19%	38%	100%

Mając na uwadze umiędzynarodowienie kierunku Handel międzynarodowy podkreślane jest kształtowanie silnych kompetencji i umiejętności językowych studentów. Założenie to realizowane jest poprzez oferowanie w programie studiów I stopnia obowiązkowej nauki dwóch języków obcych. Pierwszym, obowiązkowym językiem obcym jest j. angielski, realizowany w wymiarze 240 godzin na studiach stacjonarnych i 152 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 120 godz. Z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość). Drugi język (niemiecki lub hiszpański do wyboru) realizowany jest w wymiarze 120 godzin na studiach stacjonarnych i 152 godzin na studiach niestacjonarnych (w tym 120 h z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość).

Do programu studiów został również wprowadzony przedmiot anglojęzyczny *Ecology*, który studenci realizują w ramach obowiązkowych przedmiotów kierunkowych, umożliwiającym wzmocnienie kompetencji językowych w zakresie języka angielskiego.

Na studiach stacjonarnych prowadzona jest pełna ścieżka w języku angielskim (International Trade). Na tej ścieżce oferuje się naukę j. niemieckiego lub hiszpańskiego w wymiarze 120 godzin oraz Business English w wymiarze 120 godzin. Więcej informacji na ten temat zawarto w kryterium 7.

W procesie uczenia Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, zachowując klasyczny podział na zajęcia o charakterze wykładowym i zajęcia o charakterze ćwiczeniowym, stara się odchodzić od rozumienia zajęć akademickich jako „podawanie wiedzy”. Osoby prowadzące wykłady zachęcane są, aby wykorzystywać zalety formy konwersatoryjnej, gdzie część teoretyczna uzupełniana jest aktywizacją studenta rozumianą jako: dyskusja, analiza przypadku, pytania od i do wykładowcy. Dzięki technologiom służącym dydaktyce część zasobów wiedzy jest przekazywana studentom w sposób inny niż wykład audytoryjny (materiały do samodzielnej lektury na platformie zdalnego nauczania, nagrania wideo, linki do odpowiednich zasobów internetowych itp.). Czas spędzany w sali wykładowej może być w ten sposób wykorzystany na interaktywną pracę bez obaw o to, że treści programowe zostaną pominięte.

Głównym celem aktywizacji studentów w procesie dydaktycznym jest przetwarzanie przez nich wiedzy na głębokim poziomie, najlepiej z odniesieniem do ich osobistych kontekstów. Ma to służyć lepszemu zapamiętaniu i rozumieniu wiedzy. Osiąga się to poprzez zróżnicowanie metod dydaktycznych dopasowanych do efektów uczenia się wyszczególnionych w kartach przedmiotów. Obok metody podawczej (wykład informacyjny) używane są o metody bazujące na doświadczeniu pozwalającym na refleksję własną studenta i na samodzielne budowanie wiedzy. Zajęcia zatem mogą przebiegać zgodnie z jednym z modeli opartych o cykl Kolba:

- Prezentacja modelu teoretycznego, następnie wykonanie zadania praktycznego (indywidualnie lub w zespołach) i omówienie rezultatu na forum.
- Powyższa struktura wzbogacona o wstępne pobudzenie wiedzy uprzedniej i odwołanie się do osobistych doświadczeń studentów zanim nastąpi prezentacja treści teoretycznych.
- Powyższa struktura, ale z punktem wyjście przesuniętym z dostawy treści teoretycznych na zadanie problemowe mające na celu uświadomienie luk kompetencyjnych, wzbudzenie zainteresowania prezentowanymi treściami, uświadomienie wielości podejść do problemu.

Każdy z powyższych modeli prowadzenia zajęć może wykorzystywać techniki dydaktyczne w rodzaju: rozmowa na forum (pytanie do grupy w oczekiwaniu na odpowiedź), rozmowa lub rozwiązanie zadania w zespołach, quizy lub ankiety, burze mózgów czy pobudzanie skojarzeń, film dydaktyczny lub zdydaktyzowany, demonstracja, nauczanie koleżeńskie, dyskusja na forum lub w zespołach. Aktywizacja wiąże się z upracticznieniem zajęć. Student pracuje aktywnie na zajęciach, a w wyniku zastosowanych metod dydaktycznych zdobywa kompetencje, co do których ma pewność, że albo przygotują go do wejścia na rynek pracy, albo – w przypadku studentów łączących naukę z pracą – dadzą gotowe, aplikowalne w miejscu pracy rozwiązania. Przygotowanie studenta do podjęcia pracy w określonym środowisku wymaga symulacji tego środowiska. Stąd tak silny postulat, aby zajęcia prowadzone były na różne sposoby umożliwiające uzyskiwanie efektów uczenia się. Symulacje, analiza i rozwiązywanie studium przypadku, ćwiczenia praktyczne pod okiem prowadzącego zajęcia czy wizyty studyjne są zbliżeniem środowiska edukacyjnego do autentycznego środowiska pracy.

Nauka indywidualna studenta jest zorganizowana tak, żeby inspirować do systematycznej pracy. Służy temu kurs na platformie zdalnego nauczania o wystandaryzowanym formacie. Wykładowca

wskazuje w tym formacie elementy do przygotowania przed zajęciami, przedstawia źródła wiedzy, przekazuje przygotowane przez siebie materiały i zleca wykonanie zadań po zajęciach. Zadania (zwłaszcza te „po zajęciach”) wchodzi w skład zaliczenia. Mają one zwykle przypisany termin wykonania oraz wartość punktową. Student jest oceniany systemem punktowym informującym go o stopniu osiągania poszczególnych efektów uczenia się. Punktowy system oceniania pozwala na kolekcjonowanie punktów służących wystawieniu oceny zaliczeniowej. Model ten odpowiada jednemu z postulatów andragogiki akcentującemu autonomię uczącego się i jego silną tendencję do poszukiwania wewnętrznej motywacji w sensowności wymaganych od niego działań.

Powiązanie metod kształcenia z przedmiotowymi i kierunkowymi efektami uczenia się pokazuje poniższa tabela.

PRZYKŁAD 1: Zarządzanie ryzykiem w transakcjach handlu zagranicznego		
Metody dydaktyczne	Przedmiotowe efekty uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się
wykład ilustrowany praktycznymi przykładami, dyskusja, analiza case study, zadania problemowe do wykonania w zespołach	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student/ka] Dobiera odpowiednie metody zarządzania ryzykiem: ponoszenie, pokrycie, dywersyfikacja, kompensacja, przeniesienie i unikanie ryzyka	HM_I_U03 [Absolwent/-ka potrafi] uwzględnić uwarunkowania otoczenia, w szczególności międzynarodowego, przy podejmowaniu decyzji biznesowych
PRZYKŁAD 2: Transport i spedycja międzynarodowa		
Metody dydaktyczne	Przedmiotowe efekty uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się
Wykład konwersatoryjny, burza mózgów, dyskusja, analiza studium przypadku, zadania problemowe	OBSZAR WIEDZY [Student/-ka] Identyfikuje i opisuje obszary funkcjonowania kluczowych organizacji regulujących wykonywanie przewozów międzynarodowych. Wyjaśnia znaczenie poszczególnych umów i dokumentów przewozowych i handlowych	HM_I_W06 [Absolwent/-ka zna i rozumie] znaczenie państwa, organizacji pozarządowych oraz umów międzynarodowych dla wymiany międzynarodowej HM_I_W10 [Absolwent/-ka zna i rozumie] rolę organizacji międzynarodowych w szczególności w stosunkach międzynarodowych
	OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student/-ka] Korzysta z danych statystycznych w celu przeprowadzenia analizy i interpretacji zjawisk zachodzących w sektorze transportu.	HM_I_U06 [Absolwent potrafi] analizować dane statystyczne HM_I_U08 [Absolwent/-ka potrafi] stosować metody statystyczne w analizie problemów z obszaru handlu międzynarodowego

	OBSZAR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH [Student/-ka] Doskonali umiejętność prezentowania wyników swojej pracy w zakresie funkcjonowania transportu i spedycji w handlu międzynarodowym	HM_I_K03 [Absolwent jest gotów do] formułowania swojej opinii dotyczącej problematyki z obszaru handlu międzynarodowego i weryfikowania własnych poglądów zgodnie z aktualnym stanem wiedzy
	OBSZAR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH [Student] formułuje argumenty w dyskusji; odnosi się do poglądów innych	Z_II_K05 [Absolwent jest gotów do] krytycznej oceny posiadanej wiedzy i poszukiwania odpowiedzi na nurtujące go pytania

Równolegle do zajęć synchronicznych odbywa się proces dydaktyczny o charakterze asynchronicznym, mający funkcje wspierające wobec procesu synchronicznego. Proces nauczania-uczenia się jest wspierany poprzez kursy na platformie zdalnego nauczania Moodle. Jednym ze standardów dydaktycznych WSB w Poznaniu jest dążenie do wyposażenie każdego studenta w kursy do wszystkich przedmiotów przewidzianych w jego planie zajęć. Twórcą kursu jest koordynator przedmiotu. Osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne otrzymują przeszkolenie z zakresu tworzenia i obsługi kursów na Moodle. W kursie zamieszczone są: karta przedmiotu (sylabus), spis tematów, efekty uczenia, materiały od wykładowcy, wskazania literatury, dodatkowe źródła wiedzy, instrukcje związane z procesem uczenia się (wskazówki, jak przygotować się do zajęć) oraz zadania zaliczeniowe. Studenci mają dostęp do tzw. dziennika ocen, gdzie obserwując przyrost punktów mogą kontrolować swoje postępy. Kursy na Moodle są miejscem gromadzenia dowodów na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się osiąganych w ramach przedmiotów. Są to: quizy utrwalające i sprawdzające, zadania w postaci plików (.doc, .pdf, .xsl, .ppt) przesyłane na platformę w celu poddania ich ocenie przez wykładowcę. Dodatkowo wykładowca – o ile jest to przewidziane w karcie przedmiotu – ma możliwość udzielania informacji zwrotnej co do aktywności studenta bezpośrednio na zajęciach. Dzieje się to poprzez wstawianie punktów za aktywność.

Kurs na platformie jest skonstruowany według przyjętego standardu. Źródłem standardu jest wiedza naukowa z obszaru e-learningu o tym, jak uczy się człowiek (cele, korzyści, odnoszenie się do wiedzy uprzedniej, utrwalanie, aktywność w budowaniu własnej wiedzy). Wygląd każdego kursu musi więc odpowiadać standardowi. Jego spełnieniu służą szkolenia z obsługi i tworzenia kursów oraz konsultacje indywidualne. Każdy kurs musi uzyskać akceptację metodyka e-learningu. Proces konsultacji i akceptacji regulowany jest przez system kolejkowy na platformie. Dzięki niemu metodyk e-learningu pomaga wykładowcom zgodnie z kolejnością napływania od nich zgłoszeń.

Kurs udostępniony studentom systematyzuje ich naukę w ciągu semestru i jest źródłem wiedzy (mowa o materiałach od wykładowcy, wskazaniach literatury z katalogu online biblioteki uczelnianej i użytecznych linkach do zasobów w Internecie). Kurs jest rodzajem strony internetowej, jego kształt zatem musi odpowiadać zasadom UX. W tym zakresie metodyk e-learningu również kontroluje jakość powstałego kursu.

Z uwagi na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 część zajęć dydaktycznych realizowana jest w formie kształcenia na odległość z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych. Począwszy od roku 2020/2021 decyzją Założyciela wprowadzono ujednolicone w skali Holdingu

narzędzie do nauki zdalnej MS Teams. Poza okresem pandemii w programach studiów przewidziano realizację określonej liczby godzin za pomocą metod kształcenia na odległość, np. podczas zajęć z języków obcych, Metodyki pracy projektowej czy Metodyki pracy magisterskiej, BHP czy Szkolenie biblioteczne.

Wykładowcy realizujący proces kształcenia wykorzystują metody i techniki kształcenia na odległość, uwzględniając możliwości technologiczne i potrzeby studentów. W kształceniu „kontaktowym” podstawą komunikacji ze studentami była komunikacja bezpośrednia, która daje największe możliwości budowania relacji, inspirowania i motywowania studentów. Jednakże w czasach pandemii COVID-19 wykładowcy do komunikacji ze studentami wykorzystują także metody komunikacji na odległość, tj. platformę MS Teams, platformę Moodle, oraz kontakt e-mailowy. Wyszczególnione metody kontaktu są zalecane przez uczelnię w trosce o jednolity przekaz, jednak wykładowcy wykorzystują również technologie zbliżające ich do studentów i ich środowiska, jak np. zakładanie grup na Facebooku, kontakt Skype, Google Meets, Messenger.

Podstawową platformą edukacyjną stosowaną na WSB od lat jest Moodle. Kurs na platformie jest skonstruowany według przyjętego standardu (Załącznik nr 10). Źródłem standardu jest wiedza naukowa z obszaru e-learningu o tym, jak uczy się człowiek (cele, korzyści, odnoszenie się do wiedzy uprzedniej, utrwalanie, aktywność w budowaniu własnej wiedzy). Wygląd każdego kursu musi więc odpowiadać standardowi. Jego spełnieniu służą szkolenia z obsługi i tworzenia kursów oraz konsultacje indywidualne. Każdy kurs musi uzyskać akceptację metodyka e-learningu. Proces konsultacji i akceptacji regulowany jest przez system kolejkowy na platformie. Dzięki niemu metodyk e-learningu pomagają wykładowcom zgodnie z kolejnością napływania od nich zgłoszeń.

Kurs udostępniony studentom systematyzuje ich naukę w ciągu semestru i jest źródłem wiedzy (mowa o materiałach od wykładowcy, wskazaniach literatury z katalogu online biblioteki uczelnianej i użytecznych linkach do zasobów w Internecie). Kurs jest rodzajem strony internetowej, jego kształt zatem musi odpowiadać zasadom UX. W tym zakresie metodyk e-learningu również kontroluje jakość powstałego kursu.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu wciąż udoskonala proces uczenia się zorientowany zarówno na potrzeby grupowe jak i indywidualne. W szczególności zadbano o rozwój studentów łączących naukę z pracą, wybitnie uzdolnionych oraz takich, którzy w wyniku niepełnosprawności lub różnych dysfunkcji nie mogą osiągać efektów uczenia się w standardowy sposób. Zgodnie z Regulaminem studiów ustanowionym Uchwałą nr 51/2020 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 24 marca 2020 roku, za zgodą Dziekana, w uzasadnionych przypadkach i na wniosek studenta dopuszczona jest realizacja indywidualnego toku studiów (ITS) lub indywidualnego planu studiów (IPS). Przydzielony ITS zwalnia studenta z obowiązku uczestniczenia w zajęciach oraz umożliwia dokonywanie indywidualnych ustaleń dotyczących termin zaliczeń i egzaminów w ramach sesji zwykłej i poprawkowej. Prawo studiowania w ramach indywidualnego planu i toku studiów przysługuje także studentom, którzy na podstawie skierowania przez Uczelnię podjęli studia zagraniczne. Prawo to może zostać przyznane studentowi po zaliczeniu przez niego dotychczasowego okresu studiów. Studenci mogą ponadto określać własną ścieżkę studiów poprzez wybór promotora i zespołu, z którym przygotowują projekt pracy dyplomowej na studiach I stopnia oraz pracy magisterskiej spoza studiowanej specjalności. Jeśli chodzi o potrzeby studentów niepełnosprawnych, to w ramach realizowanego projektu „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych w celu pomocy i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami) realizuje się szereg działań sprzyjających niwelowaniu barier dostępności w następujących obszarach:

1. struktury organizacyjnej,
2. architektury – poprzez identyfikację i likwidację barier architektonicznych,
3. technologii wspierających,
4. wsparcia edukacyjnego,
5. procedur,
6. szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

Szczegóły na temat systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością opisano w Kryterium 8.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu podjęła także szereg działań dostosowawczych w odpowiedzi na specyficzne potrzeby studentów w związku z ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19. Przeważająca część zajęć dydaktycznych w ocenianym okresie była i jest realizowana w formie kształcenia na odległość w czasie rzeczywistym z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych. Szczegóły rozwiązań zawarto w Załączniku nr 9.

Organizacja procesu nauczania

Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry po 15 tygodni w każdym. Zajęcia na studiach stacjonarnych planowane są od poniedziałku do piątku co do zasady w godzinach 8.00-16.30. Zajęcia na studiach niestacjonarnych planowane są w zjazdach: piątek wieczorem (seminaria), sobota i niedziela w godzinach 8.00-20.00. W ciągu roku akademickiego odbywa się 8-12 zjazdów. Harmonogram realizacji programu studiów określony jest w programach studiów opracowanych i corocznie aktualizowanych we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz akceptowanych przez Senat Uczelni. Plan zajęć jest efektem złożonego procesu obejmującego:

- przygotowanie propozycji obsady przez menedżera kierunku,
- realizację obciążeń,
- zebranie potwierdzeń o wstępnym przyjęciu obciążeń przez prowadzących,
- zebranie tzw. dezyderatów dot. m.in. preferencji dotyczących sal laboratoryjnych,
- wstępne ułożenie planu zajęć,
- zebranie potwierdzeń o przyjęciu planu zajęć, uwagach do planu lub jego odrzuceniu,
- wprowadzeniu możliwych zmian w planach lub w obsadzie zajęć, gdy nie jest możliwa zmiana w planach.

Harmonogram zjazdów na kolejny rok akademicki dostępny jest dla studentów w Extranecie. Uczelnia dokłada starań, aby zjazdy nie odbywały się częściej niż dwa razy w miesiącu. W wyjątkowych sytuacjach może zdarzyć się sytuacja, gdy zajęcia realizowane są w ramach trzech zjazdów w miesiącu.

Dobór form zajęć wynika z charakteru zajęć, przy czym przyjmuje się, że zajęcia służące osiągnięciu umiejętności praktycznych muszą być prowadzone w warunkach odpowiadających nabywaniu tych umiejętności. Zajęcia w głównej mierze prowadzone są w formie ćwiczeń lub konwersatoriów. Zajęcia wykładowe są tak skonstruowane, aby stanowić niezbędne merytoryczne przygotowanie do zajęć praktycznych. Nie można bowiem realizować treści praktycznych bez uprzedniego wstępu merytorycznego.

Liczebność grup studenckich skorelowana jest z formami zajęć i metodami pracy oraz niezbędną do realizacji infrastrukturą. Realizacja programu studiów odbywa się poprzez następujące formy zajęć:

- wykłady – realizowane w grupach do 100 osób,
- ćwiczenia – realizowane w grupach do 35 osób, z wyjątkiem lektoratów językowych, realizowanych w grupach ok 15 osobowych,
- laboratoria – realizowane w grupach do 24 osób,
- projekty,

- e-learning,
- zajęcia realizowane poza Wyższą Szkołą Bankową w Poznaniu, w tym Wychowanie fizyczne i praktyki zawodowe.

Szczegółowy rozkład godzin do realizacji na poszczególnych semestrach studiów na studiach I stopnia na kierunku Handel międzynarodowy z podziałem na formy zajęć i ECTS został przedstawiony w załączniku nr 1.

Nowatorskim rozwiązaniem programowym na kierunku Handel międzynarodowy jest wprowadzenie przedmiotu *Metodyka pracy projektowej*. Trwa on 4 semestry i jest realizowany od początku studiów (od pierwszego semestru). W semestrach 5 i 6 realizowany jest przedmiot *Seminarium dyplomowe* (prowadzi promotor), w ramach którego realizowane są obecnie aktywności z przedmiotu *Metodyka projektu dyplomowego*.

W ramach przedmiotu *Metodyka pracy projektowej* realizowane są następujące moduły, w formule e-learningowej:

- a. Wystąpienia publiczne i autoprezentacja
- b. Tworzenie prezentacji
- c. Praca metodą projektu
- d. Design Thinking
- e. Współpraca w zespole
- f. Techniki studiowania (rozbite na mniejsze moduły)

Powyższe moduły mają wyłącznie cele związane z wiedzą, do których można odwoływać się w trakcie realizacji innych przedmiotów i seminarium.

Do każdego z modułów tworzone są zadania (zgodne z koncepcją Pomiaru Kierunkowych Efektów Kształcenia) – sprawdzające umiejętnościowe efekty kształcenia – zastosowania wiedzy z modułów realizowanych e-learningowo. Zadania te osadzone są w aktywnościach przedmiotów realizowanych na kierunkach. Każdy kierunek ma w programie studiów tak samo zaprojektowany przedmiot *Metodyka pracy projektowej*.

Integralną częścią programu studiów na kierunku Handel międzynarodowy są **praktyki zawodowe**, co zgodnie z wymaganiami programowymi dla studiów o praktycznym profilu kształcenia jest odzwierciedleniem praktycznego charakteru studiów. Realizacja zawodowych praktyk studenckich ma na celu praktyczną weryfikację wiedzy zdobytej podczas studiów, pozyskanie nowych wiadomości i umiejętności. Praktyka obejmuje obserwację oraz czynne uczestnictwo w różnych formach działań realizowanych przez dane przedsiębiorstwo lub instytucję.

Celem praktyk zawodowych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu jest nabycie przez studenta doświadczenia związanego z podstawowymi zasadami i procedurami powiązanych z wybranym kierunkiem studiów. Ponadto praktyki mają służyć studentom do promocji własnej wiedzy i umiejętności przed potencjalnym pracodawcą. Podczas trwania praktyki studenckiej studenci, w zależności od miejsca odbywania praktyki, powinni zapoznać się m.in.:

- z zakresem zadań i kompetencji jednostki organizacyjnej, w której odbywa się praktyka,
- ze strukturą organizacyjną instytucji oraz podziałem zadań między jej jednostkami organizacyjnymi,
- z obiegiem dokumentacji w danej jednostce,
- ze statutem oraz regulaminami funkcjonowania jednostki organizacyjnej;
- z zasadami pracy danej jednostki,
- z infrastrukturą informatyczną i logistyczną,
- z polityką bezpieczeństwa danych osobowych i systemów informatycznych.

Zgodnie z regulaminem praktyk zatwierdzonym Zarządzeniem Rektora nr 28/2019 z dnia 23 września 2019 r. praktyki zawodowe są obowiązkowe i każdy student jest zobowiązany do ich odbycia lub zaliczenia w trakcie trwania nauki. Wymiar praktyk, dla studentów ocenianego kierunku, rozpoczynających naukę w roku akademickim 2021/22 wynosi 960 godzin (36 ECTS).

Studenci trybu niestacjonarnego realizują praktyki zawodowe w takim samym wymiarze, jak studenci trybu stacjonarnego, w terminach indywidualnie dobieranych w taki sposób, aby nie kolidowały z pracą zawodową oraz realizacją zajęć dydaktycznych.

Studenci mają możliwość realizowania praktyk zawodowych w całości lub w części. Student może ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej lub indywidualnie zorganizowanej praktyki lub stażu. Do przedmiotowego podania składanego do Dziekana Wydziału, studenci dołączają dokumentację potwierdzającą ich doświadczenie zawodowe (zaświadczenie o odbyciu praktyk, staży lub o zatrudnieniu od pracodawcy lub samozatrudnieniu z zakresem obowiązków i oceną efektów uczenia się dla praktyki zawodowej, kartę samooceny efektów uczenia się, program praktyk zaopiniowany przez stażodawcę / pracodawcę).

Dla studentów, którzy rozpoczęli naukę od roku akademickiego 2019/20 zebrany zestaw dokumentów przed podjęciem decyzji przez Dziekana o zaliczeniu doświadczenia w poczet praktyk, opiniuje merytoryczny opiekun praktyk z ramienia uczelni wyznaczony przez Dziekana.

Funkcjonujące na Wydziale Biuro Praktyk i Karier (dalej: BKIP) wspiera studentów w organizacji praktyk zawodowych poprzez:

- udzielanie informacji o obowiązku i przyjętych procedurach realizacji praktyk,
- pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca praktyk,
- przygotowanie wymaganej dokumentacji,
- nadzór przebiegu realizowanych praktyk,
- kompletowanie i weryfikację dokumentów po zakończonej praktyce,
- bieżące monitorowanie realizacji praktyki zawodowej z uwzględnieniem wsparcia w rozwiązywaniu ewentualnych problemów.

Podstawą organizacji praktyk zawodowych jest modułowy program praktyk zawodowych, zdefiniowany nie tylko dla kierunku kształcenia, ale także posiadający warianty dopasowane do rodzaju instytucji i miejsca praktyki. Tak przygotowane programy modułowe są wskazówkami dla zakładowych opiekunów praktykantów, którzy są odpowiedzialni za zorganizowanie i przebieg praktyki zgodnie z zawartymi porozumieniami, stanowiącymi podstawę do odbycia praktyki zawodowej według modułowego programu praktyk.

Poniżej przedstawiono modułowy program praktyk na ocenianym kierunku.

Moduły obowiązkowe

Podstawy prawne i przedmiot działalności podmiotu <ul style="list-style-type: none">
- status prawny
- struktura własnościowa
- przedmiot i zakres działalności podmiotu
- misja i strategia podmiotu
Organizacja podmiotu <ul style="list-style-type: none">
- struktura organizacyjna
- uprawnienia decyzyjne i zakres odpowiedzialności

Dokumentacja organizacyjna podmiotu

- statut/umowa/akt prawny
- regulaminy
- instrukcje
- zasady obiegu dokumentów

Relacje z otoczeniem międzynarodowym

- podmioty i obszary współpracy
- formy współpracy zagranicznej

Moduły do wyboru – Student obowiązkowo powinien zrealizować co najmniej 4 moduły

Organizacja handlu zagranicznego w przedsiębiorstwie

- struktura organizacyjna działu handlu zagranicznego w firmie podstawowe formy handlu zagranicznego realizowane przez firmę (eksport bezpośredni i pośredni: rodzaje pośredników krajowych i zagranicznych, inne formy np. obrót uszlachetniający, franchising, leasing itp.

Transakcje w handlu zagranicznym

- sposoby nawiązywania kontaktów z zagranicznymi partnerami handlowymi (badanie rynków zagranicznych, źródła informacji o potencjalnych partnerach, dotychczasowe uczestnictwo firmy w międzynarodowych imprezach wystawienniczych)
- podstawowe formy korespondencji handlowej, zapytanie ofertowe, oferta, kontroferata, akceptacja oferty i zamówienie
- przykładowy kontrakt i jego główne elementy (przykłady negocjacji elementów kontraktu np. w zakresie przekazania towaru - Incoterms, lub sposobu zapłaty)
- etapy postępowania reklamacyjnego w zakresie niedotrzymania różnych warunków kontraktu
- ryzyko handlowe i finansowe

Dokumenty handlu zagranicznego:

- dokumenty handlowe
- dokumenty transportowo-spedycyjne
- dokumenty ubezpieczeniowe
- dokumenty finansowe i umożliwiające dokonanie zapłaty
- dokumenty towarzyszące towarowi np. świadectwo pochodzenia

Rozliczenia w obrocie zagranicznym

- sposoby zapłaty w handlu zagranicznym (warunki płatności) realizowane przez przedsiębiorstwo w ramach działalności międzynarodowej np.: płatność w „rachunku otwartym”, przykłady inkasa, akredytywy lub weksła
- finansowanie bieżących transakcji handlu zagranicznego
- ryzyko walutowe (pomiar, zabezpieczenie i zarządzanie)

<p>Procedura celna</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawo celne i przepisy celne Unii Europejskiej - taryfa celna i rodzaje stawek celnych - deklaracja wartości celnej towaru i SAD
<p>Forma i sposób ewidencji zdarzeń gospodarczych podmiotu gospodarczego</p> <ul style="list-style-type: none"> - forma prowadzonej ewidencji zdarzeń gospodarczych - wykorzystywany program księgowy - zakładowy plan kont - ewidencjonowanie operacji gospodarczych z różnymi podmiotami - inwestowanie wolnych środków pieniężnych w banku (lokaty złotowe i walutowe) i poprzez bank – biuro maklerskie (bony skarbowe, obligacje, listy zastawne, akcje, obligacje, papiery komercyjne)
<p>Sprzedaż produktów i usług przez podmiot gospodarczy</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymagania dotyczące produktów (normy, standardy techniczne - międzynarodowe oraz Unii Europejskiej - dyrektywy nowego podejścia związane głównie z normami bezpieczeństwa, przyznawanie znaku CE) - sposób ustalania ceny, kalkulacja marży - ewidencja sprzedaży - kontrola jakości (system, normy jakości, weryfikacja jakości)
<p>Działalność marketingowa przedsiębiorstwa</p> <ul style="list-style-type: none"> - system pozyskiwania informacji o otoczeniu międzynarodowym - strategia wejścia przedsiębiorstwa na rynki międzynarodowe - program marketingowy w działalności przedsiębiorstwa o zasięgu międzynarodowym - koncepcja działań promocyjnych na rynkach zagranicznych
<p>Kształtowanie relacji społecznych/komunikacja społeczna/działalność promocyjna</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rola i zadania rzecznika prasowego - Strategie i kampanie PR - monitoring publikacji prasowych i ewidencja archiwum prasowego - nadzór nad elektronicznym monitoringiem prasy - redakcja komunikatów i informacji prasowych - publikacje i informatory urzędowe - kampanie reklamowe
<p>Fundusze unijne</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność jednostki w zakresie wykorzystania funduszy unijnych - doświadczenia w budowie projektów - wdrażanie projektów - działania przygotowawcze, monitoring i ocena końcowa
<p>Prawo UE</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja urzędowa

- postępowanie administracyjne w UE
- wspólnotowe prawo gospodarcze
- europejskie prawo spółek
- prawo konkurencji
- ochrona konsumenta

Zgodnie z ramowym program praktyk zawodowych dla studiów na kierunku Handel międzynarodowy, praktyki mogą być realizowane m. in. w następujących działach firm/instytucji: dział księgowości, dział ekonomiczny, dział handlowy, biuro obsługi klienta, dział rozliczeń finansowych z zagranicą, dział informatyki, biuro zarządu, dział organizacji i zarządzania, dział rozwoju, dział marketingu. Czynniki, które decydują o wyborze miejsca praktyki dla studenta to: kierunek studiów, uzyskane przez niego wyniki w nauce, predyspozycje studenta oraz jego preferencje. BKiP w ramach realizacji praktyk zawodowych na ocenianym kierunku współpracuje z około 20 organizacjami, co umożliwia studentom realizację praktyk zgodnych z kierunkiem studiów.

Student może wybrać praktykodawcę samodzielnie lub z katalogu firm współpracujących z Uczelnią. Po ustaleniu szczegółów, student dostarcza potwierdzony przez firmę program praktyki z wybranymi modułami. Pod względem formalnym, procedura organizacji praktyki obejmuje następujące elementy:

- Skierowanie na praktykę - student otrzymuje indywidualne skierowanie na praktykę określające miejsce i czas trwania praktyk,
- Porozumienie w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych wraz z modułowym programem praktyk - na czas trwania praktyki uczelnia zawiera ze studentem i wybraną firmą porozumienie w sprawie organizacji praktyki zawierające zasady regulujące proces przebiegu praktyki oraz obowiązki praktykanta,
- Dziennik praktyk - student otrzymuje druk wzór dziennika, który uzupełnia w trakcie realizacji praktyk,
- Zaświadczenie o odbyciu praktyk wraz z oceną efektów uczenia dokonywaną przez zakładowego opiekuna praktyk - student otrzymuje indywidualny druk zaświadczenia, wystawiany przez praktykodawcę, studentowi na zakończenie praktyki,
- Raport po praktyce wraz z drukiem samooceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta – student otrzymuje druk raportu, który wypełnia po zakończeniu praktyki zawodowej.

Poprawność realizowanej praktyki nadzorowana jest wieloetapowo. Dla studentów, którzy rozpoczęli studia od roku akademickiego 2019/20 rolę **merytorycznego opiekuna praktyk** pełni wyznaczony przez Dziekana etatowy nauczyciel akademicki Uczelni.

Zadania merytorycznego opiekuna praktyk zawodowych:

- współtworzenie programu praktyk pod kątem dostosowania do warunków realizacji praktyk zapisanych w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018, poz. 1668),
- opracowanie założeń merytorycznych w programie praktyk odnośnie praktyk zawodowych, szczególnie w zakresie listy modułów dodatkowych,
- sprawowanie merytorycznego nadzoru nad przebiegiem praktyki,

- weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się na podstawie dokumentacji z odbytych praktyk zawodowych, wydawanie opinii decydującej o możliwości zaliczenia praktyki przez Dziekana Wydziału lub osobę przez Dziekana wskazaną (Prodziekana).

Rolę **organizacyjnego opiekuna praktyk** ze strony Uczelni pełni wyznaczony na Wydziale pracownik Biura Karier i Praktyk.

Zadania opiekuna organizacyjnego praktyk zawodowych:

- przekazywanie informacji studentom o konieczności realizacji praktyk zawodowych,
- przekazywanie informacji studentom o możliwościach zaliczenia praktyk zawodowych funkcjonujących na Wydziale, w tym o potencjalnych miejscach realizacji praktyk zawodowych,
- przyjmowanie deklaracji studentów w sprawie sposobu realizacji praktyk zawodowych,
- wsparcie studentów w zakresie wyboru miejsca realizacji praktyk oraz przygotowania dokumentów aplikacyjnych, w tym jeśli to konieczne kierowanie na doradztwo zawodowe studentów, którzy go szczególnie potrzebują,
- przygotowanie i przekazanie studentom, którzy mają odbyć praktyki zawodowe kompletu dokumentów niezbędnych do realizacji i zaliczenia praktyki zawodowej,
- pierwsza linia wsparcia dla studentów oraz praktykodawców w przypadku problemów organizacyjnych,
- przekazywanie informacji do merytorycznego opiekuna praktyk w przypadku problemów merytorycznych zgłaszanych przez studentów czy praktykodawców podczas realizacji praktyk zawodowych,
- odbieranie i weryfikacja formalna dokumentacji po odbytych praktykach oraz dokumentacji dot. zaliczenia praktyk,
- przekazywanie dokumentacji do opinii merytorycznej opiekuna merytorycznego praktyk,
- przekazywanie dokumentacji po uzyskaniu opinii od merytorycznego opiekuna praktyk do wyznaczonego Prodziekana w celu uzyskania decyzji o zaliczeniu/niezaliczeniu praktyk zawodowych,
- uzupełnianie uczelnianych baz danych informacjami w zakresie praktyk zawodowych,
- archiwizacja dokumentacji dot. praktyk zawodowych w dokumentacji przechowywanej w Dziekanacie Wydziału.

Rolę **zakładowego opiekuna praktyk** po stronie praktykodawcy pełni wyznaczony przez danego praktykodawcę pracownik zatrudniony u niego.

Zadania zakładowego opiekuna praktyk:

- odpowiedzialność za zorganizowanie i przebieg praktyki zgodnie z porozumieniem w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych
- zapoznanie studenta/ki z zakładowym regulaminem pracy, przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy, ochronie tajemnicy państwowej i służbowej, klauzulami ochrony danych i poufności dokumentów,
- umożliwienie opiekunowi ze strony Uczelni sprawowania nadzoru dydaktyczno-wychowawczego nad praktykantką/em i praktyką,
- wystawienie studentce/owi zaświadczenia (w tym ocenę osiągniętych przez studenta podczas praktyk efektów uczenia się) o przebiegu praktyki,
- w sytuacji wypadku studenta (nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło podczas praktyki przewidzianej w toku

studiów), zakładowy opiekun praktyk zobowiązany jest do udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu w wypadku studentowi i wezwania służb ratunkowych oraz niezwłocznego poinformowania o zdarzeniu opiekuna praktyk ze strony Uczelni.

Nad całością przebiegu procesu praktyk czuwa wyznaczony przez Dziekana Wydziału, Prodziekan Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

Zadania Prodziekana w kwestii praktyk zawodowych: podejmowanie decyzji o zaliczeniu /niezaliczeniu praktyk na podstawie opinii merytorycznego opiekuna praktyk oraz kompletu dokumentacji przedstawianej przez studenta w zakresie praktyk zawodowych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2021/2022 reguluje uchwała nr 83/2021 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 7 maja 2021 r. Zasady rekrutacji na studia zostały opisane na stronie internetowej BIP Uczelni: [Warunki i zasady rekrutacji w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu \(wsb.pl\)](#). Ze względu na realia rynkowe, o przyjęciu na uczelnię decyduje kolejność zgłoszeń. Przyjmowani są wyłącznie kandydaci spełniający wymagania zgodnie z przepisami prawa. Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia I stopnia zobowiązana jest złożyć dokumenty i formularze zgodne z zasadami rekrutacji.

Przyjęcia na studia wyższe, na semestry inne niż semestr pierwszy, zarówno I stopnia jak i II stopnia, następują na podstawie dokumentacji przebiegu studiów z innej uczelni, według kilku wypracowanych w praktyce zasad. Pierwszą i najważniejszą z nich jest ocena stopnia zgodności pomiędzy efektami uczenia się osiągniętymi w uczelni, która dokumentuje osiągnięcia kandydata na studia w WSB w Poznaniu, a efektami uczenia się przewidzianymi w programie (planie) studiów tejże uczelni dla danego rocznika. Dopuszczalny zakres różnic programowych nie powinien przekraczać liczby przedmiotów przypadających na jeden semestr studiów przy założeniu, że uzupełnienie braków z nich wynikających nastąpi w ciągu dwóch semestrów. Drugą zasadą związaną z przyjmowaniem studentów z innych uczelni na wyższe semestry studiów na WFiB WSB w Poznaniu, jest zakaz ich przyjmowania na ostatni semestr studiów albo na ostatni rok studiów w przypadku studiów inżynierskich. Reguła ta wynika wprost z Zarządzenia Dziekana WFiB nr 2/02/2015 w sprawie zaliczeń semestrów realizowanych w innych uczelniach. Dobrą praktyką stosowaną w przypadku przyjęć na studia na wyższe semestry na kierunku Handel Międzynarodowy, jest możliwość spotkania z dedykowanym do kierunku Prodziekanem, który wstępnie ocenia możliwości przyjęcia kandydata na dany semestr na podstawie przedstawionej dokumentacji.

Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów określa Uchwała Konwentu Wyższej Szkoły Bankowej nr 102/2015 z dnia 30 czerwca 2015 oraz Zarządzenie Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu nr 12/2017 z dnia 19 czerwca 2017. Zgodnie z zawartymi tam regulacjami wnioskodawca powinien posiadać określony staż zawodowy, nie krótszy niż 5 lat w przypadku osób ubiegających się o uznanie efektów uczenia się na studiach licencjackich bądź nie krótszy niż 3 lata w przypadku osób ubiegających się o uznanie efektów uczenia się na studiach magisterskich. Potwierdzanie efektów uczenia się dotyczy określonych przedmiotów kierunkowych, z których na mocy szczegółowych regulacji zawartych w Zarządzeniu Dziekana, wyłączono przedmioty, które są niezbędne w procesie kształcenia. Są nimi między innymi przedmioty związane z nabywaniem wiedzy i umiejętności wymaganych w procesie pisania prac dyplomowych i magisterskich (np. Metodyka projektu dyplomowego, czy seminaria).

Liczba punktów ECTS związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się dla danego wnioskodawcy nie może przekroczyć 50% puli punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia, natomiast liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku. Powołanie imienne Komisji następuje po wpłynięciu wniosku studenta o potwierdzenie efektów uczenia się i wniesieniu opłaty. W skład komisji wchodzi właściwy dla danego kierunku Prodziekan, menedżer kierunku oraz wskazany przez Dziekana nauczyciel akademicki. Decyzję o potwierdzeniu efektów uczenia się podejmuje Dziekan. W przypadku uzasadnionych wątpliwości Dziekan może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu weryfikującego efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów. Od decyzji Dziekana przysługuje odwołanie do Rektora. Zaliczenie zajęć w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się dokumentowane jest w protokołach zaliczenia zajęć oraz w karcie okresowych osiągnięć studenta. Opisany formalizm nie został jeszcze zastosowany z braku wniosków. Dobrą praktyką stosowaną w odniesieniu do części kandydatów są spotkania kandydatów z dedykowanym Prodziekanem, który wstępnie ocenia możliwość uznania określonych efektów uczenia się. O uznaniu certyfikatów językowych decyduje Prodziekan na podstawie opinii właściwego Koordynatora Języka Obcego. Szczegółową listę certyfikatów językowych potwierdzających znajomość nowożytnego języka obcego zawierają wskazane wcześniej przepisy. W praktyce ta ostatnia forma uznawania efektów uczenia się ma największe znaczenie.

Model dyplomowania na studiach pierwszego stopnia zakłada prace dyplomowe w formie projektu przygotowanego przez zespoły studentów. W kolejnych latach akademickich, w wyniku zdobywanych doświadczeń, proces dyplomowania był systematycznie modyfikowany, m.in. poprzez doskonalenie form sprawdzania efektów uczenia (zmiana formularzy recenzji prac; obron i algorytmu oceniania, digitalizacja całego procesu) na takie, które są bardziej obiektywne. Zarządzenie Dziekana Wydziału z dn. 18.02.2021r. w sprawie zasad przygotowania i oceny projektu dyplomowego reguluje te kwestie. Pracę dyplomową, złożoną w uczelnianym Elektronicznym Systemie Obron (ESO), akceptuje promotor po uprzednim zatwierdzeniu raportu z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, co określa Zarządzenie Rektora WSB w Poznaniu z dn. 19.10.2021r. w sprawie wprowadzenia procedury antyplagiatowej w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. Promotorami prac dyplomowych są głównie osoby łączące doświadczenia praktyczne z wiedzą akademicką, co sprzyja realizacji zaleceń sformułowanych przez Komisję ds. Jakości Prac Dyplomowych dla kierunku oraz wychodzi naprzeciw oczekiwaniom samych studentów. Przyjęty model dyplomowania sprzyja terminowemu zakończeniu procesu dydaktycznego i rozwojowi kompetencji miękkich przydatnych w pracy zawodowej absolwentów.

Projekt dyplomowy na studiach I stopnia przygotowujący jest przez studentów w zespołach i z założenia zawiera koncepcję rozwiązania problemu praktycznego lub teoretycznego z zakresu studiowanego kierunku. Realizacja celów szczegółowych pracy oparta jest na analizie literatury przedmiotu oraz przeprowadzeniu postępowania badawczego. Na bazie wiedzy pozyskanej na podstawie powyższych działań oraz w toku studiów, dyplomanci realizują cel nadrzędny pracy, jakim jest autorska propozycja rozwiązania zidentyfikowanego problemu. W przypadku prac na ocenianym kierunku, efektem jest np.:

- zbadanie i analiza strategii ekspansji korporacji transnarodowych oraz zidentyfikowanie głównych kierunków najnowszych przemian toczących się wewnątrz korporacji, które znacząco zmieniają ich sposoby działania w ramach warunków konkurencji i kooperacji na rynku światowym;

- zbadanie potencjalnych zagrożeń wynikających z korzystania z usług e-commerce na rynkach zagranicznych;
- wstępne przygotowanie transakcji importowej i eksportowej; przygotowanie wstępnego biznesplanu dla działalności firmy na rynkach zagranicznych (w tym w dobie pandemii); wstępne przygotowanie kampanii reklamowej dla polskiego eksportera; przygotowanie dla eksportera i importera podstawowej informacji makroekonomicznej nt. gospodarki partnera handlowego; wstępne przygotowanie strategii komunikacji marketingowej i działań marketingowych w odniesieniu do rynków w różnych kręgach kulturowych;
- ocena pozycji importowanego produktu na polskim rynku;
- rozwiązanie zidentyfikowanego problemu dotyczącego np. zakłóceń łańcucha dostaw w dobie pandemii COVID-19 i opracowanie przykładowej strategii działania dla przedsiębiorstwa, która może pomóc w lepiej zadbać o zabezpieczenie łańcuch dostaw i ciągłości produkcji w sytuacji kryzysowej;
- opracowanie analizy SWOT służącej przedstawieniu możliwości oszczędzania kapitału i czasu przez przedsiębiorstwa, które zdecydowałyby się na prowadzenie handlu za pomocą Północnego Szlaku Morskiego;
- opracowanie rekomendacji, jak należy skutecznie prowadzić międzynarodową współpracę handlową w branży metalurgicznej; stworzenie listy zaleceń dla polskich przedsiębiorców nawiązujących relacje handlowe z partnerami z innych krajów i kultur, uwzględniających wpływ czynników kulturowych na relacje biznesowe; sformułowanie rekomendacji dotyczących, np. budowania skutecznego zespołu pracowników w przedsiębiorstwie zatrudniającym kadrę wielokulturową; opracowanie rekomendacji dotyczących zwiększenia skuteczności komunikacji pomiędzy wybranymi podmiotami/interesariuszami w kontekście międzykulturowym/wielokulturowym.

Na Wydziale podejmowane są **działania w zakresie monitorowania i oceny postępów studentów**. Nadzór nad przebiegiem procesu rekrutacji (realizowanym przez Biuro Rekrutacji i Komisję Rekrutacyjną) sprawuje Dziekan, który monitoruje i kontroluje liczbę przyjętych kandydatów w zakresie przestrzegania limitów przyjętych na dany rok akademicki. Proces odsiewu studentów, ze szczególnym uwzględnieniem studentów pierwszego roku, wśród których wskaźnik ten jest najwyższy, monitoruje Prodziekan ds. jakości kształcenia. Stany liczbowe studentów pierwszego roku studiów weryfikowane są cotygodniowo (tabela retencyjna), co pozwala na bieżące śledzenie skali odsiewu w stosunku do przyjętych na dany rok prognoz i celów. Na życzenie Dziekana bądź menedżera kierunku właściwy Prodziekan przygotowuje raport za dany okres wskazujący poziom odsiewu studentów I roku. Od roku akademickiego 2018/19 możliwy jest również dostęp do syntetycznych raportów generowanych na dany dzień oraz wskazujących poziom odsiewu w minionych latach akademickich w przekroju wszystkich kierunków i stopni studiów (raporty bazujące na aplikacji Power BI). Studenci skreśleni z listy studentów i rezygnujący ze studiów na pierwszym roku studiów, bądź latach wyższych, są dodatkowo ankietowani w celu identyfikacji przyczyn skreślenia z listy studentów na danym kierunku. Działania takie prowadzone są od wielu lat. Wśród przyczyn rezygnacji ze studiów dominują sprawy rodzinne (29%), problemy finansowe (25%) i sprawy służbowe (20%). Jakość kadry dydaktycznej jako przyczynę rezygnacji wskazuje niewielka grupa studentów (3%). Na niezadowolenie z oferty dydaktycznej wskazało 14% rezygnujących. Informacje te przyczyniły się do wypracowania dobrej praktyki jaką jest preferencyjne traktowanie wniosków studentów pierwszego roku związanych z ich problemami finansowymi.

Wskaźnik odsiewu dla I roku studiów licencjackich na kierunku Handel Międzynarodowy w latach akademickich 2018/19, 2019/20 oraz 2020/21 wyniósł odpowiednio: 31,25%, 19,03% i 13,85%,

co oznacza jego widoczny spadek w ostatnich dwóch latach akademickich. W latach 2019/20 oraz 2020/21 prezentowany wskaźnik odsiewu na kierunku Handel Międzynarodowy był niższy niż wskaźnik liczony dla wszystkich kierunków studiów. Przyczynił się do tego między innymi fakt uruchomienia studiów na trybie stacjonarnym od roku 2019/20, który cechuje znacznie niższy wskaźnik odsiewu niż na trybie niestacjonarnym.

Generalny **spadek wskaźnika odsiewu** był wynikiem szeregu działań podejmowanych w celu poprawy retencji na kierunkach cechujących się największym odsiewem (np. dodatkowe szkolenia z prodziekanem dotyczące zasad studiowania – ABC studenta). Na kierunku Handel Międzynarodowy działa od wielu lat doświadczony menedżer, który przykłada szczególną wagę do doboru kadry dydaktycznej stanowiącej obsadę zajęć na I roku studiów (sprawdzeni wykładowcy o wysokich kompetencjach dydaktycznych) oraz coraz lepszym wsparciem studentów poprzez kursy e-learnigowe na platformie Moodle (zdecydowana większość przedmiotów posiada kursy spełniające standardy WSB). Kursy nie spełniające standardów Działu Metodyki Nauczania nie są udostępniane studentom.

Spadek odsiewu widoczny jest w okresie, kiedy uczelnia była zmuszona przejść na tryb zdalny. Wiązało się to z koniecznością opracowania i wdrożenia nowych standardów nauczania zdalnego. Biorąc pod uwagę opinie studentów z dwukrotnie przeprowadzonych badań ankietowych Uczelnia dobrze wywiązała się z tego zadania, co miało wpływ na utrzymanie stabilnego poziomu odsiewu, a nawet na niewielkie jego zmniejszenie.

Zaobserwowana w przeszłości tendencja do wzrostu liczby studentów niekończących studiów w terminie przyczyniła się do zmiany sposobu dyplomowania i wprowadzenia grupowych projektów dyplomowych, w wyniku czego liczba studentów kończących w terminie studia I stopnia, bez względu na kierunek studiów, wzrosła dwukrotnie. Kolejne roczniki na kierunku **Handel Międzynarodowy** rozpoczynały zatem proces dyplomowania wg udoskonalonych pod względem proceduralnym reguł (np. lepsze przygotowanie dydaktyczne studentów i promotorów poprzez przedmiot Metodyka projektu dyplomowego, sprawnie działająca procedura antyplagiatoza wkomponowana w Elektroniczny System Obron – ESO, działający od roku 2016/2017, a od roku akad. 2018/19 bazująca na Jednolitym Systemie Antyplagiatozym – JSA).

W celu zmniejszenia skali odsiewu studentów I roku i kolejnych lat studiów oraz podniesienia efektywności ich nauki przez kilka lat akademickich, na pierwszym roku studiów, na wszystkich kierunkach studiów, realizowano przedmiot Techniki studiowania. Część zajęć realizowana była przez Prodziekana ds. retencji i poświęcona sposobom jej zwiększania (regulaminowe rozwiązywanie problemów z zaliczaniem semestrów; możliwości złagodzenia problemów z płatnościami). W każdym semestrze były organizowane dodatkowo spotkania online dla wszystkich studentów I roku (nabór letni i zimowy). Przedmiot Techniki studiowania funkcjonuje również w wersji anglojęzycznej. Od roku akad. 2019/20 przedmiot funkcjonuje w nowej formule (Metodyka Pracy Projektowej), stanowiąc pierwszą część różnego rodzaju zajęć realizowanych w systemie modułowym przez 4 semestry studiów. Część z nich jest realizowana online, część w salach. W założeniu przedmiot ten ukierunkowany jest na długookresowe zwiększanie kompetencji studenta niezbędnych w procesie studiowania (umiejętność pisania) i na rynku pracy (sztuka prezentacji, wystąpień publicznych).

Wyniki nauczania studentów, w tym wyniki uzyskane z zaliczeń i egzaminów, są na bieżąco monitorowane przez Dziekana, Prodziekanów i menedżera kierunku w konsultacji z kadrą dydaktyczną i Radą programową. Na tej podstawie podejmowane są decyzje o wdrażaniu modyfikacji do procesu i programu kształcenia, w tym np. o zwiększeniu ilości wybranej formy zajęć, optymalizacji treści merytorycznych, zmianie metod weryfikacji osiągania efektów uczenia.

Nadrzędna zasada sprawdzania i oceniania **stopnia osiągnięcia efektów uczenia się** na poszczególnych przedmiotach sformułowana jest w Regulaminie studiów - zgodnie z nią każdy przedmiot musi być przez studenta zaliczony, a warunki zaliczenia opisane są w karcie przedmiotu (sylabusie). Karta przedmiotu jest zapisem koncepcji merytorycznej i metodycznej przedmiotu. Każda z koncepcji jest wypracowywana w trzysobowym zespole, w skład którego wchodzi: koordynator przedmiotu, menedżer kierunku oraz metodyk. Warstwa metodyczna każdego przedmiotu jest spójna ze standardami dydaktyki WSB, tzn.:

- przedmiotowe efekty uczenia się są sformułowane przy pomocy czasowników akcji w oparciu i taksonomię Blooma oraz model SMART (efekt uczenia się jest specyficzny, mierzalny, ambitny, realizowalny w danym czasie); pokazuje to sekcja 3. w karcie przedmiotu
- przedmiotowe efekty uczenia się są sprawdzane przez odpowiednią (trafną i rzetelną) metodę ewaluacji; pokazuje to sekcja 10. w karcie przedmiotu.

Efekty uczenia się sprawdzane są przy pomocy:

- pytań otwartych
  - dotyczy efektów uczenia się z obszaru wiedzy
  - student pełnymi zdaniami (pisemnie lub ustnie) odpowiada na pytanie wykazując przy tym stopień pamięciowego opanowania materiału lub jego zrozumienia;
  - pytania otwarte stosowane są na kolokwiach śródsesjonalnych, kolokwiach końcowych, egzaminach;
  - do pytań otwartych zaliczane są również tzw. prace pisemne, gdzie student demonstruje umiejętność komunikatywnego zaprezentowania informacji pozyskanych ze źródeł wiedzy; w takich przypadkach możliwe jest również sprawdzenie efektów uczenia się z obszaru kompetencji społecznych (np. korzystanie ze zweryfikowanych źródeł wiedzy);
- pytań zamkniętych
  - dotyczy efektów uczenia się z obszaru wiedzy i umiejętności;
  - student wskazuje prawidłową odpowiedź wśród zbioru nieprawidłowych wykazując przy tym stopień pamięciowego opanowania materiału, jego zrozumienia lub umiejętności zastosowania;
  - pytania zamknięte stosowane są na kolokwiach śródsesjonalnych, kolokwiach końcowych, egzaminach;
- zadań problemowych
  - dotyczy efektów uczenia się z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych
  - student rozwiązuje dany problem przy użyciu pozyskanej na zajęciach wiedzy wykazując przy tym stopień zrozumienia materiału i umiejętność jego zastosowania w typowych dla danego obszaru zadaniach.

Koncepcja metodyczna przedmiotu zgodna ze standardem dydaktycznym WSB zakłada, że student zdobywa efekty uczenia się systematycznie w ciągu semestru i równie systematycznie sprawdzane są jego postępy. Koordynator przedmiotu ustala zestaw zadań zaliczeniowych do wykonania w ciągu semestru (począwszy od pierwszego dnia zajęć po ostatni dzień sesji poprawkowej). Każdemu zadaniu przypisuje określoną liczbę punktów. Punkty sumują się do 100. Zgodnie z rozporządzeniem Dziekana Wydziału uzyskanie 50 punktów oznacza ocenę dostateczną.

Przykład powiązania metod sprawdzania z efektami uczenia się uzyskanymi w ramach danego tematu

PRZYKŁAD 1: Technologia informacyjna		
Temat zajęć	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się
<p>Temat 1: Arkusze kalkulacyjne: formaty danych (liczby, teksty, procenty, waluty, daty), zaokrąglenia na etapie wyświetlania; tworzenie formuł z wykorzystaniem adresowania względnego, bezwzględnego oraz wiązania danych z różnych arkuszy.</p> <p>Temat 2: Operacje na danych, funkcje warunkowe (jeżeli, suma.warunków, licz.warunki, średnia warunków).</p> <p>Temat 3: Wykresy, Tabele i wykresy przestawne</p>	<p>OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student/-ka] Tworzy narzędzia obliczeniowe w arkuszu kalkulacyjnym. Dokonuje analizy danych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego.</p>	<p>kolokwium pisemne na platformie Moodle z wykorzystaniem zadań w arkuszach kalkulacyjnych</p> <p>projekt uwzględniający zaprezentowanie kosztorysu projektu wykonanego w arkuszu kalkulacyjnym</p>
PRZYKŁAD 2: Cła i procedury celne		
Temat zajęć	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się
<p>Temat 1: Cło i system celny</p> <p>Temat 2: Unijne i krajowe prawo celne</p>	<p>OBSZAR WIEDZY [Student/-ka] opisuje i wyjaśnia rolę prawa i systemu celnego; wskazuje źródła unijnego i krajowego prawa celnego</p>	<p>indywidualna (ew. wykonana w parach) prezentacja</p> <p>kolokwium składające się z pytań otwartych i zamkniętych</p>
PRZYKŁAD 3: Negocjacje międzynarodowe		
Temat zajęć	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metoda sprawdzania i oceniania efektów uczenia się
<p>Temat 1: Negocjacje kontra perswazja; Zasady prowadzenia negocjacji i intuicje nimi rządzące</p>	<p>OBSZAR WIEDZY [Student/-ka] Definiuje istotę negocjacji i określa zasady nimi rządzące; wymienia i opisuje etapy prowadzenia negocjacji</p>	<p>kolokwium składające się z pytań otwartych</p>
<p>Temat 2: Siła, informacja i czas w negocjacjach; Rodzaje sił przetargowych</p> <p>Temat 3: Nastawienia partnerów wobec sytuacji negocjowania a powstawanie</p>	<p>OBSZAR UMIEJĘTNOŚCI [Student/-ka] Diagnozuje i wykorzystuje własną siłę przetargową; analizuje informację o potrzebach partnera, jego uwarunkowania geopolityczne i styl negocjacyjny</p>	<p>aktywność na zajęciach zdobywana za realizację zadań w grupie i za symulację</p>

konfliktów w kontekście relacji międzykulturowych	OBSZAR KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH [Student/-ka] Logicznie uzasadnia swoje stanowisko i argumentuje je; konstruktywnie rozładowuje napięcie podczas negocjacji; wykorzystuje elementy komunikacji niewerbalnej w budowaniu relacji	aktywność na zajęciach zdobywana za realizację zadań w grupie i za symulację
---	--	--

Zasady zaliczenia poszczególnych przedmiotów określone są w karcie przedmiotu. Zgodnie z regulaminem studiów przedmiot zalicza się zgodnie z zapisami w karcie przedmiotu. Zadaniem koordynatora przedmiotu jest zaproponowanie sposobów weryfikacji efektów uczenia się, które następnie podlegają ocenie pod kątem trafności i rzetelności przez metodyka nauczania-uczenia się. Sposób uzyskania zaliczenia podawany jest do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Karta przedmiotu zamieszczona jest w kursie do przedmiotu na platformie Moodle. Dodatkowo w kursie widnieje osobny zasób zatytułowany „Zasady zaliczenia”, gdzie prezentowany jest sposób zaliczenia opisany uprzednio w karcie. W tym zasobie wykładowca może dodać informacje uzupełniające. Każdy z przedmiotowych efektów uczenia się posiada odrębnie przyporządkowaną metodę weryfikacji jego osiągnięcia, która jest spójna z określonymi w karcie przedmiotu sposobami zaliczenia. Przykładowe powiązania efektów uczenia się z metodami ich weryfikacji, przedstawiono w kryterium 2.

Do wykorzystywanych na ocenianym kierunku **metod weryfikacji efektów uczenia należą:**

- w zakresie wiedzy: egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, prace pisemne, quizy na platformie Moodle,
- w zakresie umiejętności: projekty indywidualne i grupowe, zadania realizowane podczas zajęć (np. case study), aktywność studentów podczas zajęć (np. udział w merytorycznej dyskusji),
- w zakresie kompetencji społecznych: aktywność na zajęciach (np. gotowość do wyrażenia własnych opinii podczas dyskusji), ocena prezentacji wyników pracy, ocena zaangażowania w pracę zespołu.

Dodatkowo ocena osiągania efektów uczenia w obszarze umiejętności praktycznych dokonywana jest:

- w zakresie kompetencji językowych, za pomocą następujących metod: odpowiedź ustna (w formie m.in. prezentacji na określony temat, krótkiej odpowiedzi na pytanie z puli), zadania na platformie Moodle (w tym w formie quizów), kolokwium cząstkowe, kolokwium zaliczeniowe,
- w przypadku praktyk zawodowych: na podstawie analizy dokumentacji, w tym: dziennika praktyk (w którym opisane są wykonywane przez studenta zadania), zaświadczenia o odbyciu praktyk (wraz z oceną efektów uczenia dokonywaną przez opiekuna praktyki z ramienia przedsiębiorstwa), raportu po praktyce (zawierającego samoocenę studenta w zakresie osiągnięcia efektów uczenia).

Zgodnie z ideą systematycznej nauki studenci zachęceni są do zdobywania punktów na zaliczenie w trakcie całego semestru, a nie tylko na jego końcu. Dzięki temu student we współpracy z wykładowcą może na bieżąco monitorować rozwój swoich kompetencji i umiejętności. Celem ujednoczenia

sposobów oceniania na każdym z przedmiotów student otrzymuje możliwość zdobycia 100 punktów za różne aktywności. Na Wydziale obowiązuje skala ocen określona w Zarządzeniu nr 4/2012 Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 18 czerwca 2012 roku:

0 – 49	niedostateczny (2,0)
50 – 59	dostateczny (3,0)
60 – 69	dostateczny plus (3,5)
70 – 79	dobry (4,0)
80 – 89	dobry plus (4,5)
90 – 100	bardzo dobry (5,0).

Uzyskanie pozytywnej oceny wymaga zdobycia minimum 50% punktów przewidzianych dla danego przedmiotu.

Prace etapowe i zaliczeniowe są archiwizowane przez prowadzącego przedmiot przez okres roku od dnia, w którym stanowiły podstawę do wystawienia oceny studenta. Prace etapowe, zaliczenia i egzaminy realizowane w formie quizów lub zadań na platformie Moodle zostają zachowane w systemie, dzięki czemu interesariusze mają możliwość ich przeglądu.

Uczelnia prowadzi **badanie losów absolwentów** ukazujące stopień przydatności efektów uczenia na rynku pracy. Badanie to obejmuje każdy rocznik absolwentów opuszczających mury Uczelni, poczynając od 2012 roku i jest częścią Badania Atrybutów Marki (BAM Absolwent), co oznacza, że w przypadku ocenianego kierunku badanie objęło wszystkie roczniki absolwentów, którzy ukończyli ten kierunek w Wyższej Szkole Bankowej. Sytuacja zawodowa badana jest do roku od ukończenia studiów. Cele badania obejmują:

- gromadzenie informacji dotyczących otoczenia gospodarczo-społecznego absolwenta poszukującego pracy,
- określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy,
- określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów,
- badanie marki WSB w Poznaniu.

W założeniu badanie ma charakter wyczerpujący (pełny), w praktyce jednak nie jest spełnione założenie badania pełnej populacji absolwentów, gdyż zwrotność ankiet wynosiła w 2019 roku ok. 10%, a ponadto ok. 20 – 30 % z danego rocznika absolwentów nie wyraża zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby badania. W okresie pandemii przyjętą metodą badawczą były ankiety telefoniczne.

Realizacja założonych celów badania losów absolwentów pozwala na:

- uzyskanie przez Władze Wydziału szczegółowych informacji na temat wymagań współczesnego rynku pracy znajdującego się w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni,
- uzyskanie informacji przez pracowników Biura Karier i Praktyk pomagających w wyborze kariery zawodowej dla studentów,
- uzyskanie informacji o lukach kompetencyjnych absolwentów, informacje te są bazą do przygotowywania oferty szkoleń dodatkowych oferowanych studentom WSB, organizowanych przez Biuro Karier i Praktyk.

Wyniki badania BAM w zakresie opinii ogółu absolwentów Wydziału Finansów i Bankowości za rok 2020 (285 ankiet) wskazują, że odsetek zadowolonych z ukończenia studiów jest wysoki - 39% oceniło studia bardzo dobrze, dobrze 59%. W przypadku absolwentów kierunku Handel Międzynarodowy ogólne zadowolenie ze studiów WSB ukształtowało się na poziomie 45% - ocena bardzo dobra i 55% - ocena dobra.

Wpływ ukończenia studiów na poprawę sytuacji zawodowej zadeklarowało 37% badanych studentów. Wpływ ten przejawiał się zmianą stanowiska w pracy (15%), awansem zawodowym (13%), wzrostem wynagrodzenia 10% lub też stabilizacją pozycji w firmie (7%).

Zdecydowana większość absolwentów uczelni to osoby pracujące na podstawie umowy o pracę (93%). Pełne bądź znaczące związki wykonywanej pracy zawodowej z ukończonymi studiami zadeklarowało około 31% badanych. Ponadto 99% absolwentów, to osoby, które nie miały problemu ze znalezieniem pracy, ponieważ znalazło ją przed już ukończeniem studiów (60%) albo przed ich rozpoczęciem (39%).

Ponad połowa absolwentów oceniła swoją satysfakcję z wykonywanej pracy jako wysoką (52%). Absolwenci ankietowani byli zatrudnieni zarówno w przedsiębiorstwach państwowych (44%) jak w firmach prywatnych (44%). W administracji zatrudnienie znalazło 10% badanych absolwentów. Najczęściej były to firmy średniej wielkości zatrudniające od 10 – 49 pracowników (88%).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Informacje o sposobie przejścia na nauczanie zdalne w dobie pandemii są zawarte w załączniku nr 9.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Na Wydziale Finansów i Bankowości WSB w Poznaniu, ogromną wagę w procesie dydaktycznym, przykładają się do starannego doboru kadry prowadzącej zajęcia. W skład kadry wchodzi nauczyciele akademicy (w tym etatowi nauczyciele zatrudnieni w WSB w Poznaniu oraz nauczyciele akademicy zatrudnieni w innych uczelniach z otoczenia WSB) oraz wykładowcy-praktycy z otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni. Cechą charakterystyczną kadry prowadzącej kształcenie na kierunku Handel międzynarodowy Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jest częste łączenie pracy naukowej z pracą zawodową związaną z wykonywaniem działalności biznesowej.

Na studiach I stopnia na kierunku Handel międzynarodowy, zajęcia w semestrze letnim 2020/2021 oraz zimowym 2021/2022 prowadzi 56 nauczycieli akademickich i wykładowców-praktyków, spośród których wyróżnić można 3 osoby z tytułem profesora (5,4%), 6 osób ze stopniem doktora habilitowanego (10,7%), 28 osoby ze stopniem doktora (50,0%) oraz 19 osób z tytułem zawodowym magistra (33,9%). Ich zestawienie przedstawiono w tabeli poniżej.

prof. dr hab.	Rymarczyk	Jan
	Starzyk	Kazimierz
	Stępień	Beata
dr hab.	Barabasz	Adam
	Błaszak	Maciej
	Mackiewicz	Maciej
	Małeczka-Ziemińska	Edyta
	Nowiński	Witold
	Szyszko	Magdalena
dr	Adamczewski	Piotr
	Ambukita Kiekie	Eric
	Błaszyk	Magdalena

	Byrt	Andrzej
	Gondek	Paweł
	Grabowski	Grzegorz
	Gurvits-Suits	Natalie
	Igliński	Hubert
	Janik	Bogna
	Kacperska	Magdalena
	Kaiser	Alicja
	Kokocińska	Anna
	Kowalczyk	Maciej
	Krzykała-Schaefer	Renata
	Laskowski	Wojciech
	Łuczak	Miłosz
	Maruszewska	Katarzyna
	Matusiak	Justyna
	Oleksa-Marewska	Karolina
	Pieszak	Eryk
	Rudzka	Barbara
	Skrzypczyńska	Joanna
	Stefański	Artur
	Styperek	Jarosław
	Szwarc	Krzysztof
dr inż.	Olejniczak	Magdalena
	Pawłowska	Marta
	Szafer	Piotr
mgr	Benderski	Maciej
	Błaszak	Maja
	Brzezińska	Magdalena
	Drygas	Ewa
	Hage	Rima
	Jakubowski	Maciej
	Jaźwińska	Dorota
	Kocik	Marek
	Sidorova	Inna
	Szulc	Emilia
	Tomala	Anna
	Urbaniak	Marlena
	Urbański	Waldemar
	Wiśniewska	Julia
	Pajdak	Michał
	Stawińska	Hanna
	Szajerska	Anna
mgr inż.	Dondajewska	Agata

	Sumowska	Ewa
--	----------	-----

Nazwiska zaznaczone pogrubioną czcionką to osoby zatrudnione na WFIB na podstawie umowy o pracę (podstawowe miejsce pracy). Taka liczba pracowników etatowych (27 osób), umożliwia realizację przez nich 50% zajęć na kierunku dla danego cyklu kształcenia (studia stacjonarne). Podczas wizytacji dostępne będzie zestawienie kadry z podziałem na posiadane stopnie i tytuły naukowe z wyszczególnieniem dyscyplin naukowych.

Dodatkowo Wyższa Szkoła Bankowa współpracuje z wieloma lektorami języków obcych.

Nauczyciele akademicy wykazują się dużą aktywnością naukową i dydaktyczną, przejawiającą się m.in. w:

- udziale w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych,
- licznych, wysoce docenianych publikacjach,
- organizacji konferencji i seminariów,
- przygotowywaniu publikacji naukowych w języku polskim i angielskim,
- sprawowanie funkcji członka prezydium Polskiej Akademii Nauk,
- opracowywaniu ekspertyz,
- udziale w projektach badawczych,
- autorstwie podręczników i materiałów dydaktycznych,
- realizacji gościnnych wykładów w innych uczelniach, w tym także zagranicznych,
- nagrodach za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne,
- kierowaniu grantami NCN, dotacji MNiSW.

Większość osób prowadzących zajęcia w ramach Zakładu Dydaktycznego Handlu Międzynarodowego ma znaczący **dorobek praktyczny**. Są to zarówno pracownicy etatowi uczelni jak i osoby prowadzące zajęcia w ramach umów cywilno-prawnych, np. właściciel kancelarii adwokackiej (kierunkowe przedmioty prawnicze), wykładowca zarządzający procesami finansowania dla nowych inwestycji w sp. z o.o. – dyrektor zarządzający (specjalność Handel Zagraniczny MŚP), psycholog i trener biznesu (psychologia w biznesie), biegły rewident (specjalność International Business), doradca finansowy (specjalność Handel Zagraniczny MŚP). Doświadczenie zawodowe wykładowców jest znaczącą wartością determinującą praktyczny charakter procesu dydaktycznego.

Zdecydowana większość osób prowadzących zajęcia ma znaczący dorobek praktyczny, a także kompetencje dydaktyczne, weryfikowane przed zatrudnieniem. Ich wysokie kwalifikacje, wiedza i umiejętności praktyczne gwarantują osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się na bardzo dobrym poziomie, dzięki czemu studenci poznają niezbędne kompetencje umożliwiające im realizację praktyk zawodowych czy w przyszłości pracy.

Polityka nakierowana na **budowanie jakości kadry** realizuje się w różnego rodzaju regulacjach. To przede wszystkim Regulamin oceny pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, dydaktycznych i bibliotekarzy dyplomowanych wprowadzony Uchwałą Konwentu Uczelni 64/2016 z 20 kwietnia 2016 r. określający kompleksowo system oceny i nagradzania kadry.

Polityka kadrowa Uczelni odnosi się zarówno do kadry etatowej, jak i pracowników prowadzących zajęcia na podstawie umowy – zlecenia.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu od samego początku swego istnienia założyła, iż podstawowym celem w zakresie polityki kadrowej powinno być tworzenie i kształtowanie własnej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej, zatrudnionej na pełnym etacie, dla której Uczelnia będzie pierwszym i podstawowym miejscem zatrudnienia. Uczelnia konsekwentnie realizując powyższe

założenia wprowadziła tryb konkursowy jako formę poszukiwania i zatrudniania nowej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej, wymagając tym samym pierwszo-etatowości zatrudnienia. Podstawowym celem realizowanym w ramach polityki kadrowej w Uczelni jest zagwarantowanie wysokiej jakości kształcenia. Cel ten realizowany jest poprzez zatrudnienie:

- pracowników badawczo-dydaktycznych, posiadających odpowiednie kwalifikacje, dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne,
- pracowników dydaktycznych, mających bogate doświadczenie zawodowe zdobyte w przedsiębiorstwach i instytucjach.

Taki dobór pracowników gwarantuje przekazanie studentom wiedzy na wysokim poziomie oraz zachowanie praktycznego profilu Uczelni.

Metody i sposoby rekrutacji nauczycieli akademickich określa szczegółowo Zarządzenie nr 5/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015 roku w sprawie wdrożenia procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu. W Uczelni wprowadzono też procedurę adaptacji nowych nauczycieli akademickich. Procedura została wdrożona na podstawie Zarządzenia nr 6/2015 Kanclerza Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2015. W okresie od marca 2020, ze względu na konieczność nauczania w formie zdalnej, procedura wdrażania nowych dydaktyków została uzupełniona o szkolenia związane z metodami i narzędziami do nauki zdalnej. Szkolenia dodatkowe są oferowane w każdym semestrze studiów wszystkim dydaktykom (np. w sem. zimowym 2020/21 z obsługi TEAMS). W pierwszym semestrze pracy wykładowca jest obowiązkowo hospitowany. Podczas hospitacji sprawdzany jest między innymi pod kątem:

- predyspozycji dydaktycznych, na które składają się między innymi: pewność w sytuacji ekspozycji społecznej, orientacja na studenta (udzielanie odpowiedzi, nawiązywanie relacji), miła prezencja, poprawna dykcja,
- komunikatywności, w tym poprawności dykcji i językowej, jasnego formułowania komunikatów, monitorowania zrozumienia przez studentów przekazywanych treści, spójności werbalnej i niewerbalnej, kontroli zrozumienia treści cudzych wypowiedzi,
- umiejętności zarządzania sytuacjami trudnymi, rozumianej jako korzystanie z modeli komunikacyjnych (np. model „Gdy ty, wówczas ja...” lub model Fakty-Uczucia-Konsekwencje-Oczekiwania), a także dbanie o siebie, studentów i efekty kształcenia poprzez postawę mediacyjną, a nie konfrontacyjną,
- umiejętności angażowania studentów w zajęcia.

Przedmiotem hospitacji jest także ocena, czy wykładowca prowadzi zajęcia zgodnie z kartą przedmiotu oraz czy komunikuje oraz realizuje efekty kształcenia.

Na wielu przedmiotach, jednym z kryteriów zaliczenia jest wykonanie przez studenta prac projektowych. Tutaj szczególnie przydają się doświadczenia zawodowe wykładowców, którzy często sugerują studentom ciekawą tematykę projektów.

Stałym elementem polityki kadrowej jest także **ocena kadry prowadzącej zajęcia**, zatrudnionej zarówno w oparciu o umowę o pracę, jak i umów cywilnoprawnych. Ocena odbywa się poprzez:

- semestralny system oceny wykładowców realizowany online (Ocena Kadry Dydaktycznej),
- ocena kadry w badaniach BAM (biorą udział również absolwenci),
- głosowanie absolwentów w konkursie na najlepszego wykładowcę.

Ocena ogólna studiów na kierunku Handel Międzynarodowy wynikająca z Oceny Kadry Dydaktycznej w semestrze zimowym 2020/2021 wyniosła 4,48, natomiast w semestrze letnim 4,39 i nie odbiegała znacząco od średniej oceny całego wydziału (4,53). W obu semestrach naukę

realizowano w trybie zdalnym, zatem osiągnięte wyniki świadczyć mogą o dobrym przygotowaniu kadry dydaktycznej do nauczania na odległość.

Podnoszenie kompetencji dydaktycznych

WSB w Poznaniu zapewnia możliwość doskonalenia warsztatu dydaktycznego poprzez panele dyskusyjne, warsztaty metodyczne i technologiczne, szkolenia wdrożeniowe, konsultacje osobiste, nauczanie koleżeńskie poprzez forum dyskusyjne w mediach społecznościowych, Akademickie Kursy Online i Bibliotekę Cyfrową. Organizacją i przeprowadzaniem większości wymienionych działań edukacyjnych zajmuje się Dział Metodyki Nauczania.

Panele dyskusyjne

Raz w semestrze odbywa się panel dyskusyjny, na który zapraszana jest społeczność akademicka Wydziału. Panel prowadzony jest przez metodyka nauczania i ewentualnie zaproszonych gości. Do współprowadzenia panelu zapraszani są wykładowcy, którzy chcą dzielić się swoimi doświadczeniami dydaktycznymi i dobrymi praktykami. Panele odbywają się przy użyciu wideokonferencji.

Warsztaty metodyczne

Warsztaty są mini szkoleniami o długości trwania 90-120 minut, w czasie których trenowana jest jedna wybrana umiejętność (na przykład technika stosowania na zajęciach metod w rodzaju *debaty oxfordzka* czy *world cafe*). Warsztaty prowadzone są z reguły na początku semestru, odbywa się kilka ich cykli. Mają one na celu zainspirowanie wykładowców do doskonalenia posiadanych umiejętności i do stosowania na zajęciach technik, których jeszcze nie znali. Warsztaty odbywają się w salach wykładowych uczelni lub przy użyciu wideokonferencji.

Warsztaty technologiczne

Szkolenie wdrożeniowe (o którym poniżej) dba o wyposażenie wykładowców m.in. w podstawowe umiejętności tworzenia i prowadzenia kursu na platformie zdalnego nauczania Moodle. Dzięki tym umiejętnościom wykładowcy mogą prowadzić zajęcia zgodnie ze standardem metodycznym Wydziału. Oprócz tego wykładowcy mogą wybrać interesujące ich szkolenia szczegółowe i zapisać się na nie poprzez system zapisów na platformie. W ten sposób mogą np. nauczyć się samodzielnego konfigurowania raportu punktów, tworzenia zadań czy quizów interaktywnych.

Szkolenia wdrożeniowe

Nowozatrudnieni wykładowcy przechodzą cykl szkoleń: szkolenie wprowadzające do zasad funkcjonowania uczelni w obszarze administracyjno-organizacyjnym, szkolenie z metodycznych podstaw kształcenia oraz z obsługi narzędzi informatycznych (Moodle i MS Teams). Szkolenia odbywają się w salach wykładowych lub przy użyciu wideokonferencji.

Konsultacje osobiste

Wizyta metodyka na zajęciach dydaktycznych – po wizycie na zajęciach metodyk udziela wykładowcy informacji zwrotnej; rozmowa z wykładowcą przebiega zgodnie ze schematem „jakie działania były poprawne i jak je wzmacniać”, „jakie działania były niepoprawne i jak je skorygować”. W pierwszym semestrze pracy wykładowca jest obowiązkowo hospitowany. Podczas hospitacji zwracana jest między innymi uwaga na następujące aspekty:

- predyspozycje dydaktyczne, na które składają się między innymi:
  - pewność w sytuacji ekspozycji społecznej
  - orientacja na studenta (udzielanie odpowiedzi, nawiązywanie relacji)
  - miła prezencja
- komunikatywności, w tym:

- dykcja; poprawność językowa
- jasne formułowanie komunikatów
- monitorowanie rozumienia
- spójność werbalna i niewerbalna
- umiejętności zarządzania sytuacjami trudnymi
  - korzystanie z modeli komunikacyjnych
  - dbałość o siebie, studentów i efekty kształcenia poprzez postawę mediacyjną a nie konfrontacyjną,
- umiejętności angażowania studentów w zajęcia.

Przedmiotem hospitacji jest także ocena, czy wykładowca prowadzi zajęcia zgodnie z kartą przedmiotu oraz czy komunikuje oraz realizuje zapisane w niej efekty kształcenia.

Przygotowanie karty przedmiotu lub scenariusza – wykładowca odpowiedzialny za przygotowanie koncepcji przedmiotu konsultuje ją z menedżerem kierunku oraz metodykiem. Jest to okazja do uświadomienia sobie istoty efektów uczenia się, doboru odpowiednich i odpowiednio nazwanych metod nauczania-uczenia się oraz trafnych i rzetelnych metod ewaluacji.

Nauczanie koleżeńskie

WSB w Poznaniu postawiło sobie za cel stworzenie społeczności wykładowców akademickich dzielących się między sobą swoimi unikalnymi doświadczeniami dydaktycznymi. Służy temu przede wszystkim zamknięta grupa dyskusyjna w mediach społecznościowych („Perły w koronie”). Regularnie publikowane są tam posty mające na celu podzielenie się z kolegami i koleżankami własnymi odkryciami z obszaru dydaktyki. Autorami postów są sami członkowie grupy. Społeczność wykładowców jest w tym względzie wspierana wiedzą i doświadczeniem działu marketingu.

Ciekawą rolę edukacyjną w obszarze podnoszenia kompetencji dydaktycznych wykładowców jest projekt Akademickie Kursy Online. Wybrani wykładowcy we współpracy ze specjalistami w dziedzinie e-learningu i projektowania multimedialnego tworzą interaktywne kursy, które mogą służyć innym wykładowcom w uatrakcyjnianiu ich własnych zajęć. Proces tworzenia takiego kursu jest wyjątkowym i unikalnym doświadczeniem edukacyjnym dla samego autora. Podobne oddziaływanie ma praca nad materiałami do Biblioteki Cyfrowej, do której dostęp mają wykładowcy wszystkich szkół WSB. W procesie opracowywania materiałów cyfrowych wykładowca poznaje technologiczne możliwości projektowania doświadczenia edukacyjnego, uczy się tworzenia rozbudowanego systemu oceniania kryterialnego oraz uświadamia sobie rolę formującej informacji zwrotnej jako zasobu, z którego student się uczy.

Po zakończeniu każdego semestru menedżer kierunku podejmuje wnikliwą analizę wyników badań na trzech poziomach: merytorycznym, kompetencji dydaktycznych (na podstawie hospitacji i ocen studentów) i rozwoju metodycznego. Jeśli na którymkolwiek poziomie wyniki są niezadowolające menedżer podejmuje rozmowę z wykładowcą proponując program naprawczy np. kierując wykładowców na szkolenia metodyczne, wskazując dobre praktyki dydaktyczne lub wsparcie merytoryczne najbardziej doświadczonych w danym obszarze pracowników kierunku.

Pracownicy badawczy i badawczo-dydaktyczni Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu zaliczeni do liczby N Federacji WSB-DSW w dyscyplinach będących podstawą oceny parametrycznej są dodatkowo objęci systemem motywacyjnym związanym z działalnością naukową Federacji Naukowej WSB-DSW, co reguluje Uchwała 22/2919 Zgromadzenia Federacji Naukowej WSB-DSW z 12 września 2019 r.

Ponadto zgodnie z zapisami art. 130 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pracownik może uzyskać płatny urlop naukowy. Pracownicy są także wspierani pozafinansowo. Zgodnie z zapisem § 54, ust. 4 Statutu Uczelni nauczyciel akademicki może uzyskać bezpłatny urlop naukowy.

Kompleksowa ocena obejmuje aktywność dydaktyczną i organizacyjną za dwa lata akademickie, natomiast w przypadku oceny aktywności naukowej i publikacyjnej za dwa lata kalendarzowe. Brana pod uwagę jest tylko aktywność w ramach i na rzecz WSB w Poznaniu. Podstawą oceny jest liczba punktów za konkretne osiągnięcia w ocenianych obszarach obliczanych zgodnie z Regulaminem oceny oraz opinia przełożonego. Podstawą oceny działalności dydaktycznej są m. in. wpisywane przez pracownika (w ramach systemu BONA) dane dotyczące poszczególnych form aktywności dydaktyczno-organizacyjnej obejmujące zarówno prowadzenie zajęć dydaktycznych, jak i działalność związaną z doskonaleniem warsztatu metodycznego pracownika oraz aktywności w zakresie publikacji dydaktycznych. Ważną składową oceny są oceny uzyskiwane z hospitacji zajęć dydaktycznych realizowane przez kierownika odpowiedniego zakładu dydaktycznego/menedżera kierunku lub przez metodyka.

Przeprowadzana ocena jest także elementem systemu motywacyjnego Uczelni. Co dwa lata tworzona jest lista rankingowa dotycząca łącznie traktowanej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Jej efektem są nagrody finansowe dla osób najlepszych w danym okresie. Mechanizm ten ma jedynie charakter pozytywny, to znaczny umożliwi premiovanie osób najbardziej aktywnych.

Taką rolę pełni także lista rankingowa dotycząca działalności naukowej sporządzana corocznie na podstawie odrębnych regulacji. Jej efektem są nagrody finansowe dla osób najlepszych w danym roku. Mechanizm ten ma jedynie charakter pozytywny, to znaczny umożliwi premiovanie osób najbardziej aktywnych. Podstawą uczelnianej listy rankingowej jest liczba uzyskanych punktów za działalność naukową i publikacyjną z afiliacją Uczelni. Punkty są przydzielane w oparciu o te same zasady, co przy ocenie za całokształt działalności. Tak zbudowana lista jest podstawą dla wydziałowych list rankingowych. Pracownicy zajmujący najwyższe miejsca w rankingu otrzymują Nagrody Rektorskie I, II i III stopnia oraz wyróżnienia. Co roku w budżecie Uczelni zapewnione są pieniądze na wypłatę nagród oraz wyróżnień.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W dobie pandemii po przejściu na formę nauczania zdalnego z początkiem roku akademickiego 2020/21 w grupie Wyższych Szkół Bankowych wdrożono Standardy metodyki nauczania zdalnego oparte na wytycznych wypracowanych wcześniej na Wydziale Finansów i Bankowości.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu może poszczycić się infrastrukturą i bazą dydaktyczną dostosowaną do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów kierunku Handel międzynarodowy. Studenci mają możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem dobrze wyposażonych technicznie zasobów lokalowych oraz pomocy dydaktycznych, aktualnego oprogramowania i specjalistycznych narzędzi komunikacyjnych, informacyjnych oraz informatycznych.

Cała baza jest przystosowana i dostępna zarówno do pracy na zajęciach, jak i indywidualnego rozwoju, pracy online/zdalnej i w budynkach Wyższej Szkoły Bankowej (podczas pandemii uruchomiono w bibliotece stanowiska do pracy zdalnej dla studentów, którzy nie mają możliwości uczestniczenia w zajęciach z domu).

Wydział Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu dysponuje komfortową bazą dydaktyczną, w której skład wchodzi 4 budynki:

Budynek PW przy ul. Powstańców Wlkp. 1,

Budynek BR przy ul. Powstańców Wlkp. 2a,

Budynek CP przy ul. Ratajczaka 5/7,

Budynek CR przy ul. Różanej 17.

Wszystkie budynki zlokalizowane są w centrum Poznania i w bliskiej odległości od siebie, co przyczynia się do zwiększenia komfortu studentów i pracowników Uczelni. Dostępna w budynkach baza dydaktyczna obejmuje sale wykładowe, ćwiczeniowe i seminaryjne, a także laboratoria komputerowe. Wszystkie sale wyposażone są w projektory multimedialne, tablice suchościeralne i flipcharty, a wybrane pomieszczenia posiadają zautomatyzowany system nagłośnienia, regulacji oświetlenia i klimatyzacji. We wszystkich budynkach studenci i pracownicy Uczelni mają stały dostęp do Internetu za pośrednictwem zabezpieczonej sieci WiFi (dostępnej po zalogowaniu wyłącznie dla członków organizacji).

W budynkach należących do kampusu WSB w Poznaniu znajdują się 23 laboratoria komputerowe, których zestawienie przedstawiono w poniższej tabeli.

Budynek	Nr pracowni	Liczba stanowisk studenckich + liczba stanowisk dla wykładowców
BR	202	24+1
	203	24+1
	204	24+1
	205	24+1
	207	24+1
CP	210	24+2
	211	24+1
	302	47+2
PW	202	12+1
	205	12+1
	206	12+1
	207	12+1
	208	12+1
	209	12+1
	211/213	48+1
	212	25+1
	214	24+1
	215	24+1
	216	24+1
	302	24+1
	307	24+1
	311	24+1
	315	25+1

Zajęcia w laboratoriach komputerowych na ocenianym kierunku umożliwiają studentom kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Praktyczny

charakter programu studiów przewiduje naukę zagadnień z wybranych przedmiotów z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania, znajdującego zastosowanie w rzeczywistości branżowej.

Na kierunku Handel międzynarodowy zaplanowano dwa przedmioty kierunkowe z wykorzystaniem laboratorium komputerowego:

- Technologia informacyjna,
- Statystyka.

Zrealizowanie powyższych przedmiotów daje studentom możliwości rozwoju kompetencji poszukiwanych przez pracodawców. Spośród najważniejszych wymienić należy:

- wykorzystywanie i wdrożenie systemów IT dla różnego typu przedsiębiorstw,
- wykorzystywanie narzędzi informatycznych w komunikacji pisemnej i zdalnej,
- wykorzystywanie narzędzi w analizach makro i mikrootoczenia firm,
- wdrażanie rozwiązań usprawniających administrowanie w biznesie,
- analiza danych z sieci społecznościowych,
- wykorzystywanie systemów elektronicznej wymiany informacji,
- obsługa programów lojalnościowych.

Laboratoria komputerowe mogą być wykorzystywane na zajęciach specjalnościowych do wyboru przez studenta, podczas których realizowane będą między innymi gry symulacyjne Revas. Warto dodać, że oprogramowanie używane podczas zajęć dydaktycznych to zarówno licencjonowane oprogramowanie komercyjne, edukacyjne (w tym pozyskane w ramach programu MS-Imagine), jak i oprogramowanie oparte o licencje Open Source.

W ramach kierunku Handel międzynarodowy, oprócz programu MS Teams wykorzystywanego w nauczaniu zdalnym, studenci korzystają z oprogramowania MS Office, w ramach następujących przedmiotów kierunkowych:

- Ekonomia
- Ekonomia międzynarodowa
- Finanse
- Geopolityczne uwarunkowania biznesu
- Historia handlu międzynarodowego
- Komunikacja międzykulturowa w biznesie
- Kultury i regiony świata
- Marketing
- Negocjacje międzynarodowe
- Podstawy socjologii
- Podstawy zarządzania
- Prawo gospodarcze
- Prawo w kontraktach handlu zagranicznego
- Przedsiębiorczość
- Psychologia w biznesie
- Statystyka
- Transport i spedycja międzynarodowa
- Zarządzanie ryzykiem w transakcjach handlu zagranicznego

Ponadto, na przedmiocie kierunkowym Statystyka studenci korzystają w poszerzonym zakresie z oprogramowania MS Excel.

Z uwagi na fakt, że część efektów uczenia się odnośnie umiejętności realizowana jest w ramach przedmiotów specjalnościowych, w poniższej tabeli zestawiono wykaz oprogramowania wykorzystywanego podczas realizacji takich przedmiotów:

PRZEDMIOT	OPROGRAMOWANIE
E-commerce	SemStorm, Senuto, ahrefs, shoper, screamingfrog MS Office (Excel)
International Strategy and Business Operations	Symulacja "Venture strategy" firmy Marketplace® simulations, MS Office (Excel)

Zastosowanie nowoczesnych technologii umożliwia studentom rozwijanie kompetencji w pozyskiwaniu danych oraz ich opracowywaniu, przekazywaniu i gromadzeniu w celu tworzenia znaczących i pewnych informacji biznesowych niezbędnych w procesie podejmowanie decyzji. Przykłady takich zastosowań, to:

- w ramach przedmiotu Transport i spedycja międzynarodowa studenci korzystają przede wszystkim z danych Eurostatu i GUS, wg potrzeb wzbogacając je innymi źródłami danych. W ramach dodatkowej lektury studenci korzystają także z tekstów na Research Gate.
- na przedmiocie Finanse studenci korzystają ze statystyk Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) i Komisji Nadzoru Finansowego (KNF).
- na przedmiotach Prawo gospodarcze i Prawo w kontraktach handlu zagranicznego, wykorzystywane są bazy danych:

- bezpłatnych systemów: <https://www.arslege.pl/>, <http://sejm.gov.pl/>
- zbiorów orzecznictwa: <https://orzeczenia.ms.gov.pl/>

w programie obydwu przedmiotów zawarty jest również kurs wykorzystywania: Przeglądarki ksiąg wieczystych (<https://ekw.ms.gov.pl>), Przeglądarki wpisów w KRS (<https://ekrs.ms.gov.pl>), Przeglądarki wpisów CEIDG (<https://prod.ceidg.gov.pl/>), Wykazu klauzul zabronionych (<https://www.uokik.gov.pl/>).

- w ramach przedmiotu Ekonomia międzynarodowa (zwłaszcza na ćwiczeniach), studenci korzystają z następujących baz danych:
  - WTO (Światowa Organizacja Handlu),
  - OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju),
  - ADB (Azjatycki Bank Rozwoju).

Ponadto studenci wykorzystują następujące źródła:

- Strony internetowe MSZ,
- Strony internetowe placówek dyplomatycznych.

Technologie IT na kierunku Handel międzynarodowy, to przede wszystkim platformy edukacyjne takie jak Moodle i Office 365/ MS Teams, gdzie studenci mogą znaleźć materiały do samodzielnej nauki, nagrania oraz quizy online. Obie platformy dają możliwość samodzielnej nauki na podstawie zamieszczanych tam w ramach zajęć materiałów dydaktycznych i zdobycia dzięki ich wykorzystaniu różnych umiejętności związanych z pozyskiwaniem, gromadzeniem i analizą danych. Office 365 jest obowiązkową platformą także do pracy w kontakcie z wykładowcami. Pod ich okiem niemal na wszystkich zajęciach studenci tworzą pakiety dokumentów, analizy w arkuszach kalkulacyjnych, kanały komunikacji, prezentacje multimedialne, nagrania online, blogi i inne przydatne w biznesie materiały. Wszystkie przedmioty na kierunku Handel międzynarodowy na studiach I stopnia mają

swoje kursy na obu platformach edukacyjnych, które dodatkowo są wzbogacone o narzędzia informatyczne do pracy w grupach, komunikacji zdalnej i samokształcenia.

Posiadane zasoby oprogramowania są na bieżąco monitorowane i rozwijane w zależności od bieżących potrzeb wynikających z programu kształcenia i oferty specjalności na kierunku. Dobór oprogramowania jest poprzedzony szczegółową analizą dostępnych na rynku rozwiązań edukacyjnych i komercyjnych.

W 2020 roku w budynku przy ul. Powstańców Wlkp. 2a została utworzona nowoczesna multimedialna sala hybrydowa w której możliwe jest jednoczesne prowadzenie zajęć na trzech wydziałach (Poznań, Szczecin, Chorzów). Zamontowane urządzenia umożliwiają prowadzenie zajęć zdalnych równocześnie w kilku lokalizacjach tj. bez konieczności przebywania w jednej sali uczestników i prowadzącego.

W 2021 roku w budynku przy ul. Powstańców Wlkp. 2a w auli 003 i 006 oraz w budynku przy ul. Ratajczaka 5/7 w auli 107 został zamontowany **nowoczesny system streamingowy**, umożliwiający prowadzenie zajęć zdalnych przez wykładowcę wraz ze studentami w Sali wykładowej oraz studentami on-line. Elementy systemu to między innymi: kamera śledząca prowadzącego zajęcia, nowoczesny interaktywny monitor dotykowy, konsola umożliwiająca nagrywanie zajęć oraz dystrybucję sygnału na MS Teams lub na kanale YouTube. W budynku przy ul. Powstańców Wlkp. 2a został zmodernizowany system zarządzający nagłośnieniem, oświetleniem oraz projekcją w aulach 003, 004, 005, 006. Na początku grudnia 2021 roku została uruchomiona w budynku przy ul. Ratajczaka 5/7 **sala kreatywna** umożliwiająca swobodne prowadzenie zajęć poprzez wykorzystanie mobilnego wyposażenia (stoły, krzesła, tablice itp.) Sala zostanie również wyposażona w nowoczesny sprzęt do prowadzenia zajęć on-line na MS Teams. W budynku przy ul. Różanej 17 aula została doposażona w dwie kabiny do tłumaczeń symultanicznych wraz z wyposażeniem.

Studenci Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na ocenianym kierunku Handel międzynarodowy mają dostęp do wielu narzędzi informacyjno-komunikacyjnych i platformy e-learningowej. Podstawowym i najważniejszym, zwłaszcza w okresie nauki zdalnej jest Extranet, który umożliwia studentom dostęp do informacji, takich jak: plan zajęć, harmonogram roku akademickiego, linki do zajęć zdalnych czy dane kontaktowe do wykładowców oraz działów wspierających proces dydaktyczny, m.in. Dziekanatu, Biura Karier i Praktyk, Działu Metodyki Nauczania. Kolejnym istotnym narzędziem edukacyjnym jest udostępniana studentom przez Extranet jest wspomniana wcześniej platforma e-learningowa Moodle. Na Moodle studenci mają ciągły dostęp do kursów online dla swoich przedmiotów. Po każdym semestrze zasoby kursów są nadal w zasięgu studenta, może do nich wracać przez cały okres studiowania. Wykładowcy i koordynatorzy przedmiotów udostępniają tam informacje dotyczące treści nauczania w ramach przedmiotu, form zaliczenia przedmiotu, dane kontaktowe do prowadzących oraz kartę przedmiotu. W kursach na Moodle jest ponadto forum do dyskusji oraz przestrzeń, w której wykładowcy mogą dzielić się ze studentami materiałami do zajęć, przygotowywać dla studentów quizy powtórkowe czy przekazywać linki do ciekawych artykułów związanych z prowadzonym przedmiotem. Każdy wykładowca administruje kursem do prowadzonego przez siebie przedmiotu. Za stworzenie kursu odpowiada Koordynator przedmiotu, a zgodność ze standardami metodycznymi weryfikowana jest przez Dział metodyki nauczania. Kurs składa się z:

- informacji o tematach i celach uczenia się,
- plików z materiałami do czytania,
- linków do zasobów internetowych,
- zadań powtórkowych,
- zadań sprawdzających (zaliczeniowych),

- dziennika ocen.

Obecnie każdy student posiada **konto MS Office 365** wraz z możliwością instalacji i wykorzystywania go na prywatny użytek. Na wniosek studentów uczelnia wstępnie też do wskazanych, bezpłatnych programów i ofert edukacyjnych. Również wykładowcy Wyższej Szkoły Bankowej, zarówno etatowi, jak i zatrudnieni w ramach umów cywilno-prawnych, na etapie planowania zajęć i obciążeń na kolejny rok mają możliwość zgłoszenia swoich preferencji związanych z wyposażeniem sali niezbędnym do prowadzenia zajęć w ramach tzw. dezyderatów przyjmowanych przez menedżera kierunku.

Od roku akademickiego 2020/21 decyzją Założyciela wprowadzono ujednolicone w skali Holdingu narzędzie do nauki zdalnej MS Teams. Daje ono przede wszystkim możliwość stworzenia wirtualnej organizacji, ponieważ jest to narzędzie z definicji przeznaczone do użytku na potrzeby korporacyjne. Dostęp do zasobów organizacji, czyli w przypadku Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu - do wszelkich aktywności edukacyjnych - mają wyłącznie wykładowcy i aktywni studenci, a więc osoby uprawnione do uczestnictwa w zajęciach w każdej z ról. Poza tym MS Teams jest platformą, która oferuje szereg narzędzi niezbędnych w dydaktyce zdalnej (synchronicznej i asynchronicznej), w tym umieszczanie materiałów do zajęć, fora dyskusyjne, udostępnianie i edytowanie plików w czasie rzeczywistym za pomocą aplikacji, takich jak Word, PowerPoint i Excel. Dodana niedawno funkcja pokoiów, dodatkowo zwiększyła funkcjonalność platformy przeznaczonej do pracy w trybie synchronicznym. Zajęcia zdalne przeprowadzone w optymalnych warunkach, przy włączonych mikrofonach i kamerkach, daje możliwość maksymalnego zbliżenia się do warunków pracy w sali, choć podkreślić należy, że starania Działu Metodyki Nauczania, np. poprzez regularne szkolenia, które prowadzą wśród wykładowców do większej świadomości specyfiki nauczania zdalnego i modyfikacji metod nauczania dostosowanych do nowych warunków. Każdy student i wykładowca posiada swoje konto w aplikacji, które jest przypisane do zespołów odpowiadających poszczególnym grupom ćwiczeniowym i wykładowym. W planach zajęć w Extranecie, studenci znajdują linki do spotkań (zajęć), na których na żywo spotykają się z wykładowcą i pozostałymi członkami grupy. Aplikacja pozwala na wykorzystanie ciekawych narzędzi, które nie tylko wzbogacają procesy kształcenia na odległość, lecz także wspierają kształtowanie umiejętności praktycznych, m.in. tablicę Whiteboard umożliwiającą studentom współtworzenie wizualizacji zagadnień (np. w formie mapy myśli), narzędzia Microsoft 365, pozwalające m.in. na równoczesną pracę nad dokumentami przez różnych członków grupy oraz kanały przeznaczone do realizacji zadań w podgrupach.

Całość pracy na Moodle i w zespole Teams jest zorganizowana zgodnie z programem kształcenia w karcie przedmiotu i daje studentom wskazania dotyczące sposobów przygotowania się do zajęć, informacje o zadaniach niezbędnych do wykonania w trakcie i po zajęciach oraz jest podstawowym medium wymiany materiałów pomiędzy wykładowcą a studentami. Dzięki zastosowaniu nowych technologii w projektowaniu i dostarczaniu kursów przedmiotowych na e-learningowych platformach edukacyjnych studenci poznają wagę i możliwości wykorzystania systemów informatycznych w obszarze handlu międzynarodowego. Menedżerowie kierunków odpowiedzialni są za rozwój danego kierunku studiów i jego spójność z założeniami strategii, w tym w szczególności zapewnienie praktyczności koncepcji i procesu kształcenia na kierunku, dokładają starań, aby pomimo kształcenia na odległość nie zatracić praktycznego wymiaru kształcenia.

Aktualnie większość procesów biznesowych i informacji z nimi związanych zostało przeniesionych do świata online. Nie zawsze służą do tego skomplikowane systemy, czasem wystarczy odpowiednia aplikacja lub dobra platforma ze zbiorem aplikacji i pakietem usług online czy popularne narzędzie do obsługi danych w chmurze. Wszystko co dzieje się w firmie, począwszy od komunikacji wewnątrz

organizacji, pozyskiwaniu klienta, ofertowaniu i obiegu dokumentów, a skończywszy na analizach niezbędnych w projektowaniu strategii firmy dzieje się w systemach IT i może zostać zaprojektowane systemowo i mobilnie. Obowiązek korzystania i obsługi w całym cyklu kształcenia z narzędzi Office 365, MS Teams i Moodle, to ważne lekcje na temat wykorzystania nowoczesnych systemów informatycznych. Studenci uczą się przy zastosowaniu metody learning by doing. W przyszłości nabyta i w sposób naturalny praktykowana w czasie studiów i w ramach wszystkich przedmiotów wiedza o tworzeniu centralnej bazy informacji, przyspieszeniu procesu komunikacyjnego, uszczelnieniu procesów komunikacyjnych, pozyskiwaniu i zatrzymywaniu danych w celu ich analizy w przyszłości na pewno przyda się w pracy w biznesie.

Oprócz zbiorów na platformach e-learningowych na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu w budynku CP znajduje się **nowoczesna biblioteka** o powierzchni 400 m². W czytelni i salkach projektowych, użytkownicy mają do dyspozycji 42 miejsca siedzące oraz 10 stanowisk komputerowych. Księgozbiór stanowią książki, czasopisma i zbiory elektroniczne. Biblioteka pracuje w oparciu o system komputerowy Prolib, który umożliwia przeglądanie księgozbioru, także według kart przedmiotów (kolekcji), oraz zamawianie książek przez zarejestrowanych użytkowników. Zbiory są dostosowane do profilu kształcenia i badań prowadzonych w Uczelni. Dużą część stanowią podręczniki zalecane w kartach przedmiotów, przygotowywanych przez koordynatorów. Obecnie zbiory biblioteki liczą prawie 58 tys. egzemplarzy i ponad 100 tytułów czasopism. Wśród czasopism dedykowanych ocenianemu kierunkowi, warto wymienić:

- Czasopisma Handel Międzynarodowy
- Ekonomista
- Gospodarka Materiałowa i Logistyka
- Gospodarka Narodowa
- Handel Wewnętrzny
- Journal of World Business
- Logistyka
- Sprawy Międzynarodowe
- Stosunki Międzynarodowe
- Studia Ekonomiczne
- Unia Europejska.pl

Biblioteka oferuje dostęp do baz danych przez Han (Ebsco, Prolib, LexOmega, Legalis, Infor Lex, Ibuk, Nasbi, Scopus, Pearson, Elsevier, Wiley, Nature, Web of Science, Emerald, Taylor&Francis). Opisy bibliograficzne dla kierunku Handel międzynarodowy oraz International Trade zamieszczono jako załącznik nr 5.

Do tej pory studenci mieli możliwość korzystania z infrastruktury Uczelni poza godzinami zajęć poprzez rezerwację sali na platformie Extranet. W dobie pandemii jest to niestety funkcjonalność zawieszona. Wykorzystywanie sal poza godzinami zajęć nie wiązało się z żadnymi ograniczeniami w dostępie do infrastruktury i oprogramowania. Studenci dysponowali także stałymi pomieszczeniami i powierzchniami przeznaczonymi do pracy – w specjalnie wydzielonych i przystosowanych do tego salach przy bibliotece i miejscu cichej pracy w bibliotece.

W październiku 2021 r. została otwarta nowa odsłona Biblioteki Cyfrowej WSB-DSW (<https://biblioteka.cyfrowauczelnia.pl/dlibra>). Podstawowym celem jest stworzenie dostępu do zasobów naukowych, dydaktycznych i edukacyjnych WSB i DSW. Zasób Biblioteki tworzą kolekcje czasopism, monografii, materiałów dydaktycznych.

Uczelnia ustawicznie rozwija swoje działania w zakresie dostosowania posiadanych zasobów i infrastruktury do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Działania te koncentrują się na sukcesywnej likwidacji barier architektonicznych i urbanistycznych oraz wyposażaniu sal dydaktycznych w sprzęt wspierający aktywne uczestnictwo w zajęciach osób z różnymi dysfunkcjami.

Do **udogodnień infrastrukturalnych dla studentów z niepełnosprawnościami** w budynkach Wydziału Finansów i Bankowości w WSB w Poznaniu należą (w podziale na budynki):

- *budynek CP, ul. Ratajczaka:*

zjazd/podjazd dla wózków w holu budynku na parterze, obniżona wysokość blatu w szatni i punkcie ksero, automatycznie otwierające się drzwi do czytelni/biblioteki, szyb windy z platformą dźwigową dla wózków umożliwiającą wjazd 1 i 2 piętro, kontrastowe stopnice pierwszego i ostatniego stopnia schodów prowadzących na poszczególne piętra, wyznaczone 2 miejsce dla studenta z niepełnosprawnością ruchową, poruszającego się na wózku w auli 107 CP na parterze, toalety dostosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnością usytuowane na 1 i 2 piętrze budynku, a także bezprogowe wejścia do sal dydaktycznych i pozostałych pomieszczeń administracyjnych, szerokie ciągi korytarzowe w holu i na 1 piętrze. Do biblioteki prowadzą automatycznie otwierane drzwi, a w czytelni znajduje się przygotowane miejsce dla studentów z niepełnosprawnością, ułatwiające korzystanie z zasobów. Stanowisko wyposażone jest w stół z elektrycznie regulowanym blatem, do którego zamocowane są podpórki do rąk. Do dyspozycji studenta jest komputer All in One ze specjalistyczną klawiaturą komputerową i myszką oraz powiększalnik ReadDesk z funkcją czytania tekstu na głos. W powyższym budynku na parterze usytuowane jest także biuro Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością (PRSN), również wyposażone w biurko z elektrycznie regulowaną wysokością blatu oraz komputer All in One.

W maju 2021, w ramach projektu „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych), w budynku został założony system udźwiękowienia ułatwiający orientację przestrzenną osobom niewidomym i niedowidzącym. Jest to system nadajników, który - w zależności od rodzaju:

- sygnalizuje swoją obecność urządzeniom mobilnym z zainstalowaną aplikacją YourWay i może dostarczyć dowolnych informacji tekstowych, które telefon odczyta głosowo (YourWay Beacon),
- sygnalizuje swoją obecność za pomocą głośnika i może się to dzieć automatycznie, gdy w jego pobliżu znajdzie się urządzenie mobilne lub na życzenie użytkownika. Oprócz opisowej informacji, osoba z dysfunkcją wzroku otrzymuje informacje dźwiękową i może łatwiej zlokalizować nadajnik korzystając ze słuchu (YourWay Plus).

- *budynek BR ul. Powstańców Wielkopolskich:*

automatyczne drzwi wejściowe otwierane za pomocą przycisku, obniżona wysokość blatu w szatni/punkcie ksero, winda z rozsuwanymi drzwiami, informacją głosową oraz panelem dotykowym w języku Braille'a, umożliwiająca swobodny wjazd wózka, cztery aule na parterze 03, 04, 05 i 06 BR z wydzielonymi miejscami dla studenta poruszającego się na wózku, toalety dla osób z niepełnosprawnościami na każdym z pięter budynku, bezprogowe wejścia do sal dydaktycznych, szerokie ciągi korytarzowe na wszystkich piętrach. W budynku, w ramach w/w projektu, został na parterze również zainstalowany system nadajników YourWay Beacon. Na najbliższy czas zaplanowano kontynuację inwestycji.

- *budynek GG, ul. Powstańców Wielkopolskich:*

możliwość wjazdu wózkiem na teren budynku od ul. Kościuszki i wejście do budynku do Działu Rekrutacji z wykorzystaniem platformy schodowej. W powyższym dziale znajduje się stanowisko

przystosowane do obsługi kandydatów z niepełnosprawnością – biurko ma elektrycznie regulowaną wysokość blatu, a narzędziem pomocnym w obsłudze osób z dysfunkcją słuchu jest tablet z dostępną usługą „Migam” – tłumacza języka migowego, do której uczelnia WSB w Poznaniu ma dostęp dzięki umowie abonamentowej, zrealizowanej wstępnie w ramach projektu „WSB Otwarta”, a obecnie kontynuowanej w ramach w/w dotacji Ministerstwa Edukacji i Nauki (MEiN) na wsparcie procesu kształcenia i prowadzenia badań osób z niepełnosprawnościami .

28 maja 2021 roku Wyższa Szkoła Bankowa (w Poznaniu, Chorzowie i Szczecinie) zakończyła realizację wspomnianego już projektu „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych), którego celem jest pomoc i wsparcie studentów z niepełnosprawnościami. Nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla tej grupy oraz udział w projektowaniu wsparcia w kontekście jej potrzeb, pełni Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością na każdym z trzech wydziałów.

W ramach powyższego projektu, działania skoncentrowane były między innymi na niwelowaniu barier dostępności infrastruktury i wyposażenia, a także realizowane w obszarach proceduralnym i technologii wspierających.

W zakresie działań proceduralnych w obszarze infrastruktury, zatrudniono eksperta w celu przygotowania procedur bezpieczeństwa gwarantujących bezpieczną ewakuację studentów z niepełnosprawnościami w przypadku zagrożenia. Procedury uwzględniają wskazania do działania w przypadku różnych dysfunkcji zdrowotnych, ich wdrożenie obowiązkowo miało miejsce we wszystkich budynkach WSB w Poznaniu (na wszystkich trzech wydziałach). Dodatkowo, każdy z wydziałów został wyposażony w sprzęt ratunkowy, a wskazani pracownicy wzięli udział w przeszkoleniu w zakresie jego korzystania. Założono cykliczność powyższego szkolenia oraz systematyczne poszerzanie bazy pracowników, którzy zostali przeszkoleni w zakresie posługiwania się sprzętem ratunkowym oraz bezpiecznej ewakuacji osób z różnym rodzajem niepełnosprawności.

Działania w tym zakresie obejmowały również usytuowanie miejsca obsługi kandydatów na studia w budynkach wolnych od barier architektonicznych. W obecnej chwili zadanie to realizowane jest poprzez uproszczenie procedur formalnych, w tym obsługę zdalną interesariuszy (również przez Biuro Rekrutacji).

W ramach działań w obszarze technologii wspierających (na każdym z trzech wydziałów) założono **Wypożyczalnię sprzętu dla studentów z niepełnosprawnością**, która w Poznaniu usytuowana jest w Bibliotece w budynku CP. Zakupiono w związku z tym poniższy sprzęt wspierający udział w zajęciach dla studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności:

- dla osób cierpiących na niedowład kończyn górnych – podpórki specjalistyczne dla rąk, komputerowe klawiatury specjalistyczne BIG Keys; dla osób mających problem z poruszaniem rękoma - specjalistyczne myszy komputerowe Big Track,
- dla osób niewidomych i niedowidzących - programy powiększające ekran Zoom Tekst Magnifier, lupy elektroniczne Snow 12 HD, powiększalniki ReadDesk z funkcją czytania tekstu drukowanego, notatniki brajlowskie Focus 14 Blue, a także dyktafony cyfrowe Olympus DM 720 ;
- dla osób z dysfunkcją słuchu - przenośne systemy FM, czyli bezprzewodowe, radiowe urządzenia służące do przesyłania sygnału mowy na odległość.

Dodatkowo do Wypożyczalni zakupiono laptopy z ekranem o przekątnej 15,6 cala wraz z torbami. Ponadto, urządzenie wielofunkcyjne, które do studenci mają do dyspozycji w czytelni oraz biurze PRSN. Powyższe zakupy zostały zrealizowane w ramach przyznanej Uczelni dotacji MEiN na rok 2020 (Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 lipca 2020 r. o wysokości dotacji

ze środków finansowych na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej przyznanych uczelniom niepublicznym na rok 2020).

Warto podkreślić, że za realizację systemu nawigacji na 3 wydziałach, w tym w Poznaniu, Wyższa Szkoła Bankowa otrzymała nominację do konkursu „IDOL” w województwie wielkopolskim prowadzonego corocznie przez Fundację „Szansa dla Niewidomych” w kategorii EDUKACJA. W wyniku głosowania 31 sierpnia br. Uczelnia zajęła I miejsce w swojej konkursowej kategorii. 10 września Uczelnia została dodatkowo **wyróżniona nagrodą IDOLA SPECJALNEGO w konkursie ogólnopolskim**, w ramach organizacji międzynarodowej konferencji „REHA FOR THE BLIND”, **za całokształt działań na rzecz osób niewidomych i niedowidzących**, w tym współorganizację konferencji na szczeblu wojewódzkim dla osób z dysfunkcją wzroku. W powyższej konferencji mieli również możliwość uczestnictwa studenci WSB w Poznaniu z niepełnosprawnością wzroku.

W chwili obecnej kontynuowane są działania na rzecz dostosowywania uczelni dla studentów z niepełnosprawnością. W 2022 roku zaplanowane jest przeprowadzenie audytów architektonicznych, oznakowanie ciągów komunikacyjnych na schodach tabliczkami brajlowskimi oraz oznakowanie kontrastowe auli uczelni. Do końca roku 2021 zrealizowane zostaną kolejne zakupy do Wypożyczalni sprzętu dla studentów z niepełnosprawnością, zgodnie z przyjętym przez Uczelnię założeniem systematycznego uzupełniania oferty bazowej dla studentów z różnymi rodzajami dysfunkcji zdrowotnych.

Ocena i monitorowanie jakości bazy dydaktycznej (w tym systemu biblioteczno-informacyjnego) odbywa się wielopłaszczyznowo. Istotnym elementem tej kontroli są coroczne badania atrybutów marki (BAM), w ramach których różne grupy interesariuszy dokonują szczegółowej oceny funkcjonowania wydziału. Prowadzone od ponad 12 lat badania pozwalają na systematyczną kontrolę satysfakcji studentów i podejmowanie wielu działań zmierzających do poprawy jakości bazy dydaktycznej, w szczególności najsłabiej ocenianych obszarów. W zakresie systemu biblioteczno-informacyjnego w rozwoju zasobów bibliecznych współuczestniczą zarówno studenci jak i pracownicy naukowo-dydaktyczni, którzy poprzez systematyczne zgłaszanie propozycji zakupów za pośrednictwem systemu bibliotecznego Prolib przyczyniają się do uaktualniania i kompletności zbiorów. Warto także podkreślić współpracę z menedżerem kierunku w tym obszarze. Dodatkowo Uczelnia co semestr udostępnia przez Extranet ankiety, które wypełniają studenci osobno dla wszystkich wykładów i ćwiczeń. Jednym z kryteriów jest ocena przekazanych przez wykładowców materiałów dydaktycznych na Moodle.

W obszarze pozostałej infrastruktury, biorąc pod uwagę wyniki badań BAM, planowana jest zmiana technologii w zakresie sprzętu (nowoczesne projektory bezprzewodowe do użytku dla każdego, zwiększenie liczby komputerów przenośnych ze względu na ich większą uniwersalność, sala wzorcowa do pracy w grupach) oraz zwracanie większej uwagi na odległości między budynkami wynajmowanymi na godziny. Wciąż doskonała baza dydaktyczna, komunikacja zdalna i ciągły dostęp do informacji, pozwala na pracę własną studenta bez ograniczeń miejsca i czasu. Opisana infrastruktura umożliwi prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów kierunku Handel międzynarodowy efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej. Baza jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz podlega systematycznym przeglądom, w wyniku których prowadzone są działania doskonalące.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Za budowanie relacji z otoczeniem biznesowym Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu i współpracę z partnerami zewnętrznymi na rzecz rozwoju oraz doskonalenia kierunku Handel międzynarodowy odpowiada Biuro Karier i Praktyk Wydziału Finansów i Bankowości WSB w Poznaniu oraz Menedżer kierunku Handel międzynarodowy dr hab. Maciej Mackiewicz. Większość działań jest prowadzona w ramach programu „Partnerstwo biznesowe”. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu zwraca szczególną uwagę na łączenie dwóch płaszczyzn: akademickiego oraz biznesowego podejścia do nauczania. Odpowiednio dobrane praktyczne kierunki studiów, programy czy przedmioty przygotowywane są tak, aby absolwenci zdobywali wiedzę, umiejętności i kluczowe kompetencje wymagane przez pracodawców od absolwentów kierunku Handel międzynarodowy. Takiemu podejściu sprzyja m.in. dobór wykładowców praktyków, co daje gwarancję praktycznego wymiaru studiów.

Program Partnerstwa Biznesowego funkcjonujący w Uczelni zapewnia wzmocnienie połączenia doświadczeń naukowych Wydziału z doświadczeniami firm. Relacja nauki ze światem biznesu daje studentom kierunku Handel międzynarodowy możliwość zdobycia wiedzy opartej na realnym doświadczeniu firm oraz instytucji, a różnego typu organizacjom możliwość kształtowania przyszłych kadr pracowników.

W ramach Programu Partnerstwa Biznesowego i na bazie podpisanych porozumień o współpracy określono warunki współdziałania Uczelni z partnerami kierunku Handel międzynarodowy z szeroko rozumianego otoczenia społeczno-gospodarczego.

W ramach zawartych umów Partnerzy zobowiązują się do:

- Współdziałania w ramach prac Rady Partnerów Biznesowych Wydziału Finansów i Bankowości Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu,
- Współdziałania w zakresie organizacji staży i praktyk dla studentów i absolwentów zgodnych z kierunkami kształcenia WSB,
- Wsparcia przy organizowaniu szkoleń/warsztatów prowadzonych przez Biuro Karier WSB w Poznaniu, m. in. przeprowadzeniu case study, organizacji wizyt studyjnych,
- Możliwości zwrócenia się o opinię dotyczącą kierunków rozwoju Uczelni, programów kształcenia i treści przedmiotów oferowanych w WSB,
- Konsultowania przez Partnera programów praktyk, staży, ćwiczeń typu case study itp. w celu upraktycznienia kształcenia,
- Prowadzenia zajęć dydaktycznych przez pracowników Partnera w zakresie przedmiotów specjalnościowych,
- Wsparcia dla prac badawczych podejmowanych w WSB,
- Wsparcia konkursów tematycznych organizowanych przez WSB (np. przez koła naukowe),
- Wskazania tematyki prac dyplomowych/mgr w zakresie zainteresowań Partnera z możliwością ich wykorzystania w jego działalności.

Oprócz budowania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym wspomniane wcześniej Biuro Karier i Praktyk (BKIP) organizuje wsparcie dla studentów i absolwentów kierunku Handel międzynarodowy w ramach:

- organizacji praktyk zawodowych i staży dla studentów kierunku (szczegóły opisano w kryterium dotyczącym praktyk zawodowych),

- przekazywania ofert pracy do wydziałowego Biura Karier (BKIP wpisane jest do rejestru agencji zatrudnienia pod nr. 440, świadczy usługi pośrednictwa pracy). Pozwala to na gromadzenie i przekazywanie studentom i absolwentom aktualnych ofert pracy, płatnych staży i praktyk. BKIP stara się pozyskiwać oferty dedykowane dla kierunku Handel międzynarodowy, np. (korporacje międzynarodowe, firmy/działy zajmujące się organizacją handlu zagranicznego bezpośredniego, pośredniego, transakcjami w handlu zagranicznym, rozliczeniami w obrocie zagranicznym, promocją na rynkach międzynarodowych oraz obsługą klienta zagranicznego, firmy konsultingowe), średniorocznie publikujemy około 25 ofert pracy, staży i praktyk bezpośrednio powiązanych z kierunkiem Handel międzynarodowy,
- prowadzenia szkoleń i warsztatów dla studentów w celu przygotowania ich do wejścia na rynek pracy (Oferta szkoleniowa BKIP to średniorocznie 36 szkoleń w tym 4 tematy dedykowane studentom Handlu międzynarodowego),
- zaangażowania przedstawicieli Partnerów jako mentorów dla studentów.

Oficjalnymi partnerami biznesowymi kierunku Handel międzynarodowy są:

- German Poland Bridge Group
- Goldenstein&Partner
- Izba Gospodarki Elektronicznej

Oprócz partnerów z podpisanym porozumieniem kierunek Handel międzynarodowy ma także partnerów w postaci wykładowców-praktyków, którzy oprócz zajęć programowych dzielą się ze studentami doświadczeniami z działalności biznesowej. Dobry przykładem praktyków na ocenianym kierunku są:

- mgr Michał Pajdak (Innowacyjność w firmie) - Obecnie: zarządza spółką AppGration Sp. z o.o. – działającej w obszarze integracji aplikacji (danych) w chmurze (iPaaS) na bazie technologii – Youredi – Cool Vendor by Gartner 2014. Współtworzył i zajmował się komercjalizacją aplikację BLIX – Promocje w Telefonie, która integruje promocje handlowe dla ponad 1,2 mln użytkowników i jest największą aplikacją w kategorii promocje mobilne w Polsce.
- mgr Maciej Benderski (przedmioty prawnicze na HM) – Kancelaria Adwokacka Maciej Benderski,
- dr Karolina Oleksa-Marewska (Psychology in Management) – psycholog i trener biznesu.

Taka współpraca jest jednym z nadrzędnych celów kooperacji na rzecz rozwoju ocenianego kierunku. Włączenie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego do procesu kształtowania i doskonalenia programu kształcenia oraz upraktycznienie procesu kształcenia, to cele, które są realizowane poprzez następujące:

- konsultacje z partnerami w celu identyfikacji pożądanych na rynku pracy kompetencji i umiejętności,
- opiniowanie przez partnerów kluczowych efektów uczenia się,
- konsultowanie zmian w programie studiów,
- współpracę przy projektowaniu oferty specjalności,
- wymianę informacji dotyczących najnowszych trendów branżowych.

W praktyce, instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, a w szczególności pracodawcy, mają realny wpływ na kształtowanie koncepcji kształcenia na kierunku. Oferta programowa kierunku Handel międzynarodowy jest na bieżąco korygowana, zgodnie z ustaloną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy, w tym partnerów biznesowych. Efektem tych działań jest coroczny przegląd i proponowanie w ofercie specjalności oraz przygotowanie zmian w istniejących programach studiów. W toku prowadzonych dyskusji i prac Rady Programowej oraz konsultacji efektów uczenia się

z Partnerami kierunku, w ostatnich latach na kierunku Handel międzynarodowy I stopnia zaszło szereg zmian, które unowocześniły i zmieniły program kształcenia pod kątem oczekiwanych na rynku kluczowych kompetencji zawodowych. **Odpowiadając na potrzeby nowoczesnego biznesu** dodano nowe przedmioty takie jak Metodyka pracy projektowej, dokonano ponadto zmian w przedmiotach będących już wcześniej integralną częścią programu:

- likwidacja przedmiotu Międzynarodowe stosunki gospodarcze, zamiast tego wprowadzenie przedmiotu Ekonomia międzynarodowa – (wprowadzenie od roku 2017/2018),
- zmiana nazwy i części treści przedmiotowych przedmiotu Prawa w gospodarce na Prawo gospodarcze – (wprowadzenie od roku 2017/2018),
- nowa oferta specjalności Handel zagraniczny małych i średnich przedsiębiorstw – wprowadzenie dla rocznika 2016/2017,
- przeniesienia przedmiotu Zarządzanie ryzykiem w transakcjach handlu zagranicznego z kierunkowych do specjalnościowych na specjalności Biznes międzynarodowy i jednocześnie przeniesienie przedmiotu Transakcje handlu zagranicznego ze specjalności Biznes międzynarodowy do przedmiotów kierunkowych (wprowadzenie zmiany od roku 2020/2021).

Oferta programowa kierunku jest poddawana przeglądowi i w uzasadnionych przypadkach korygowana co roku, zgodnie z ustaloną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy. Menedżer kierunku (MK) jako przewodniczący Rady Programowej kierunku proponuje zmiany oraz uwzględnia głosy członków Rady, którymi są m.in. studenci danego kierunku, będący zwykle członkami RSS oraz absolwent oraz wykładowcy praktycy posiadający aktualną wiedzę o wymogach stawianych absolwentom kierunku przez zmieniający się rynek pracy. Ocena tendencji rynkowych dokonywana jest również m.in. poprzez opiniowanie przez pracodawców efektów uczenia się na kierunku oraz specjalności, dzieje się to m.in. poprzez bezpośrednie zbieranie przez MK opinii od prowadzących zajęcia praktyków.

Wspomniane wcześniej BKiP, obok inicjowania i budowania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym łączy dwie inne funkcje, po pierwsze dba o organizację praktyk i staży rozumiane jako wsparcie studentów w dopasowaniu odpowiednich miejsc realizacji praktyk i staży w kontekście wybranego kierunku studiów wraz z koordynacją realizacji praktyk i dbałość o zachowanie ich jakości. Druga funkcja to wsparcie studentów w zakresie pośrednictwa pracy, a także doradztwo zawodowe oraz doradztwo w zakresie przedsiębiorczości, warsztaty i szkolenia dla studentów, projekt coachingowy i mentoringowy.

Pośród najciekawszych inicjatyw BKiP dedykowanych i w szczególności przydatnych studentom ocenianego kierunku Handel międzynarodowy warto wymienić:

- **doradztwo zawodowe**, które ma na celu pomoc studentom w poszukiwaniu pracy, w przekwalifikowywaniu się, zmianie pracy, a także aktywizacji po dłuższej przerwie, studenci mogą przygotować profesjonalne, dopasowane dokumenty aplikacyjne, trening rozmowy kwalifikacyjnej oraz mogą wykonać badania preferencji zawodowych oraz testy kompetencyjne i diagnoza własnego potencjału. W ramach doradztwa indywidualnego mogą również przygotować z doradcą Indywidualny Plan Działania (IPD) w ramach ścieżki zawodowej oraz edukacyjno- zawodowej, coaching kariery,
- **doradztwo w zakresie przedsiębiorczości**, dzięki czemu studenci mogą odbywać indywidualne konsultacje w zakresie zakładania działalności gospodarczej, w tym ocena i wzmocnienie osobistych kompetencji przedsiębiorczych, tworzenie biznesplanu, poznanie trendów, aktualnej sytuacji na rynku pracy, możliwości uzyskania wsparcia finansowego (możliwość ubiegania się o fundusze na podjęcie działalności gospodarczej) jak i merytorycznego (start-up, inkubatory przedsiębiorczości).

W ramach stałych działań BKiP co roku organizuje „Akademię Przedsiębiorczości WSB” w ramach której wraz z Partnerami, doradca przedsiębiorczości prowadził cykl warsztatów w zakresie:

- W roku akademickim 2017/18 Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „Bądź Przedsiębiorczy” (studenci zgłaszali swoje pomysły na biznes, które w trakcie Akademii były konsultowane z ekspertami) oraz odbyli spotkania z ekspertami z ZUS, KASa, radcą prawnym. Uczestniczyli też w warsztatach o temacie: postawy przedsiębiorcze a sukces firmy oraz w warsztatach z ekspertami Urzędu Miasta Poznania Wydział Działalności Gospodarczej „Procedura rejestracji działalności – zakładanie działalności on-line”. Partnerami tego przedsięwzięcia byli: ZUS, Krajowa Administracja Skarbowa, Kancelaria "JK" Krzysztof Jankowski, Urząd Miasta Poznania Wydział Działalności Gospodarczej.

- W roku akademickim 2018/19 Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „Startupy – od pomysłu do biznesu” - cykl zadań i spotkań z zewnętrznymi ekspertami, w tym: poszukiwanie pomysłu na biznes, Lean Startup, przygotowanie idealnego modelu biznesowego, skuteczne sposoby zarządzania projektami, budżetowanie, przygotowanie projektu budżetu, Demo Day - przedstawienie pomysłów biznesowych i ich ocena przez komisję. Partnerami edycji byli: SpeedUp, PPNT, Plus Jeden Poznań.

- W roku akademickim 2019/20 Projekt Akademia przedsiębiorczości WSB „Startupy – od pomysłu do biznesu” - cykl zadań i spotkań z zewnętrznymi ekspertami, w tym: Startupy od pomysłu do biznesu, poszukiwanie i wybór pomysłu na biznes, instytucje wsparcia start-upów, Lean Startup, przygotowanie modelu biznesowego i zarządzanie projektem, budżetowanie, przygotowanie i zarządzanie budżetem projektu, komunikacja online, komunikacja w biznesie profesjonalne definiowanie najważniejszych komunikatów oraz grup odbiorców, dobór skutecznych kanałów komunikacji, prezentacja przed inwestorem, marketing i PR startupu Demo Day - prezentacja przygotowanych pomysłów biznesowych przez grupę przed komisją oceniającą. Partnerami edycji byli: SpeedUp Venture Capital, Investment Analyst SpeedUp Venture Capital Group, PPNT, Plus Jeden Poznań, Huge Thing.

- W roku akademickim 2020/21 odbyły 2 cykle (po jednym w każdym semestrze) StartUp Akademii Wyższej Szkoły Bankowej – był to cykl zadań i spotkań z zewnętrznymi ekspertami, w tym: Startupy od pomysłu do biznesu, jak powstają innowacyjne firmy, poszukiwanie i wybór pomysłu na biznes, instytucje wsparcia start-upów, Lean Startup, przygotowanie modelu biznesowego i zarządzanie projektem, podstawy budżetowania i analizy zapotrzebowania na kapitał, komunikacja online, komunikacja w biznesie - profesjonalne definiowanie najważniejszych komunikatów oraz grup odbiorców, dobór skutecznych kanałów komunikacji, Pitch Deck - prezentacja przed inwestorem, marketing i PR startupu, sprzedaż w startupie, Demo Day - prezentacja przygotowanych pomysłów biznesowych przez uczestników przed komisją oceniającą. Partnerami obu edycji byli: SpeedUp Venture Capital, HubHub by HB Reavis i HRHints.

Dodatkowa **oferta szkoleniowa** BKiP proponowana dla studentów Handel międzynarodowy, to m.in. szkolenia:

- W zakresie rozwoju osobistego: Szkolenie coachingowe, Wizerunek w social media, Sposoby radzenia sobie ze stresem – elementy Mindfulness, Budowanie marki osobistej – Personal Branding, Skuteczna komunikacja, Zarządzanie stresem, Zachowania asertywne, Panowanie nad emocjami w relacjach trudnych, Jak się uczyć, żeby się nauczyć?, Trening kreatywności i twórczego myślenia, Wywieranie wpływu.

- W zakresie zakładania/prowadzenia działalności gospodarczej: Założenie własnej firmy krok po kroku, Skąd brać pomysł na biznes?, Postawa przedsiębiorcza a sukces firmy, Profesjonalna obsługa klienta - sprzedaż, Wystąpienia publiczne z wykorzystaniem prezentacji, Księgowość małej firmy w pigułce, Skuteczna sprzedaż B2B, Inteligencja społeczna przedsiębiorcy.

- W zakresie wprowadzenia do zarządzania: Kompendium menedżera, Ocena pracowników, Budowanie efektywnego zespołu pracowników, Odkryję w sobie skutecznego menedżera, Teambuilding – dopasowanie zadań do kompetencji, Design Thinking, czyli jak tworzyć usługi, które pokończają klienci? Zwinnie, czyli jak? – nowoczesne metody zarządzania projektami (Agile, Scrum).

- W zakresie szeroko rozumianego obszaru Handel międzynarodowy / International Trade: Praca i biznes w Niemczech – jak założyć i prowadzić własną firmę?, Sprzedaż i promocja – dbanie o prowadzenie i sukces finansowy firmy na przykładzie działalności firmy German Poland Bridge Group, Build your CV oraz coaching training – oba szkolenia prowadzone są w języku angielskim.

Średniorocznie od 8 do 10% studentów z kierunku Handel międzynarodowy / International trade uczestniczy w opisanej ofercie szkoleniowej.

BKiP organizuje też dla studentów **indywidualne projekty rozwojowe (coaching i mentoring)** we współpracy z absolwentami studiów podyplomowych Coaching w WSB w Poznaniu oraz przedstawicielami firm naszych partnerów biznesowych. Jest to program rozwojowy dla studentów podczas którego przez ponad pół roku studenci pracują nad określeniem swoich celów zawodowych z mentorami/coachami. Współpracujący absolwenci dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniem i warsztatem pracy. Programy te mają charakter non profit. Projekt „Mentoring dla studenta” to program realizowany od roku ak. 2019/20, w ramach którego Mentorami stają się osoby z otoczenia gospodarczego naszego Wydziału (są to osoby pracujące w firmach, które są naszymi Partnerami biznesowymi lub ściśle z Wydziałem współpracującymi: Carlsberg, Grupa Ica, Grupa Tense, Semcore, Żabka, ING Bank Śląski, Miele Global Services, Rockwool Global Business Service Center, Transparent Data, Wunderman Thomson Technology, Volkswagen Group Services). Projekt „Coaching dla studentów WSB” – średniorocznie (20) studentów bierze udział w tym programie mają do wyboru (13) coachów, którzy prowadzą dla nich sesje coachingowe.

Studenci ocenianego kierunku Handel międzynarodowy mieli także możliwość udziału w projektach z dofinansowaniem zewnętrznym EFS:

- W latach 01.2017 – 09.2019 BKiP realizowało projekt „Akademickie Biuro Karier przewodnikiem po ścieżkach karier zawodowych Studentów/ek i Absolwentów/ek Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu” (POWR.03.01.00-00-B024/15) w ramach którego zatrudniono doradcę zawodowego oraz doradcę przedsiębiorczości, w ramach indywidualnych spotkań doradczych (240) studentów skorzystało ze wsparcia obu doradców, w wyniku doradztw (30) studentów otrzymało propozycję zatrudnienia, odbyło się (30) procesów mentoringowych, mentorami byli przedstawiciele firm w których zostali zatrudnieni uczestnicy projektu.

BKiP w celu dotarcia do studentów z informacją o swoich działaniach kierowanych do konkretnych grup studentów, wykorzystuje różne kanały komunikacji tj. Extranet (wewnętrzna platforma komunikacyjna, dostępna dla studentów po zalogowaniu), www, FB Biura Karier i Praktyk, tablice informacyjne, przekazywanie informacji poprzez platformę Moodle, a także poprzez kontakt z dydaktykami w ramach danego kierunku studiów. Studenci mają możliwość zgłaszania do BKiP swoich propozycji szkoleń i warsztatów, wspierające ich kompetencje, poprzez ankiety ewaluacyjne (poszkoleniowe). W miarę możliwości oferta szkoleniowa BKiP jest co roku modyfikowana i rozszerzana o te propozycje.

Ocena i monitorowanie form współpracy realizowane są w trybie ciągłym. Od strony organizacyjno-formalnej działania w tym zakresie podejmuje Biuro Praktyk i Karier, poprzez analizowanie liczby partnerów biznesowych dla poszczególnych kierunków i jakości realnej współpracy, w tym podejmowanych wspólnie inicjatyw. Pod względem merytorycznym, współpracę koordynuje i monitoruje Menedżer kierunku, który pozostaje w stałym

kontakcie w przedstawicielami instytucji partnerskich. Menedżer kierunku podejmuje również inicjatywy związane z powiększaniem bazy firm partnerskich, zapraszając wybrane organizacje do współpracy na rzecz rozwoju zarządzanego przez siebie kierunku.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu ustawicznie dąży do intensyfikacji rozwoju umiędzynarodowienia kierunków. Wszystkie działania zmierzają do **podnoszenia jakości kształcenia poprzez tworzenie międzynarodowego wymiaru edukacji** i są odpowiedzią na wyzwania współczesnego rynku pracy w Polsce i na świecie. Początki umiędzynarodawiania WSB w Poznaniu sięgają 1999 r., kiedy to nastąpiła pierwsza wymiana studentów i wykładowców z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Socrates (obecnie Erasmus). Działalność ta początkowo ograniczała się do programów wymiany, by z czasem objąć swym zasięgiem szereg innych obszarów, od oferowania specjalności realizowanych w języku angielskim po stworzenie na kilku kierunkach **ścieżek kształcenia w całości w języku obcym dla studentów polskich i cudzoziemców**. Aktualnie są to: Management (studia I stopnia; kierunek Zarządzanie), Computer Science (studia inżynierskie; kierunek Informatyka), Engineering Management (studia inżynierskie; kierunek Inżynieria zarządzania), English Philology (studia I stopnia; kierunek Filologia - angielska), International Trade (studia I stopnia; kierunek Handel międzynarodowy) oraz Business Management (studia II stopnia; kierunek Zarządzanie).

WSB w Poznaniu należy do grona wyższych uczelni posiadających akredytację IACBE, co umożliwia międzynarodową wymianę doświadczeń w zakresie programów kształcenia. Uczelnia realizuje wspólne projekty dydaktyczne z podmiotami zagranicznymi – wypada tu wskazać programy kształcenia, których ukończenie wieńczone jest wspólnym lub podwójnym dyplomem. W tym zakresie wydziały uczelni realizują własne projekty podejmując współpracę z uczelniami nie tylko europejskimi. W ramach studiów podyplomowych wspólny dyplom uzyskują absolwenci programu MBA (Franklin University) oraz EMBA (Swiss Business School).

W kontekście ocenianego kierunku, należy szczególnie podkreślić trwającą od 17 lat **współpracę WSB w Poznaniu z Uniwersytetem im. Fryderyka Schillera (FSU) w Jenie** (Niemcy), szczególnie z prof. Jürgenem Boltenem, szefem Instytutu Komunikacji Międzykulturowej w Biznesie na FSU. Współpracę tę zainicjował dr hab. Maciej Mackiewicz – menedżer kierunku Handel międzynarodowy. W ramach współpracy dr hab. Mackiewicz prowadzi seminaria w Jenie nt. polsko-niemieckiej komunikacji interkulturowej w biznesie i stosunków polsko-niemieckich oraz historii kultury polskiej w aspekcie gospodarczym. Zacieśnienie współpracy zaowocowało przystąpieniem WSB do międzynarodowej sieci współpracy akademickiej „Intercultural Campus”, obecnie „Glocal Campus” (<https://glocal-campus.org>)

Z perspektywy dydaktyki w WSB Poznań, **członkostwo w Glocal Campus** jest szczególnie istotne ze względu na możliwość uczestnictwa w międzynarodowych grach symulacyjnych online. Przed ocenianym okresem (do 2015) była to gra „Interculture 2.0”, w latach 2016-2018 gra „Megacities”. Pierwsza rozgrywka w roku 2012, w której brali udział studenci WSB, była pierwszą tego typu inicjatywą akademicką na świecie. Przez kilka kolejnych lat, w tym już po uruchomieniu kierunku Handel Międzynarodowy, partnerami w grze byli studenci z uczelni w Niemczech, Danii, Bułgarii, Kamerunie, Brazylii, Włoszech, a także (w jednej edycji) zespół ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Koncepcje gier koncentrują się na zarządzaniu międzykulturowym i uwzględniają różne aspekty

działalności biznesowej, co pozwala wykazać się nie tylko „twardymi” umiejętnościami, ale także „softskills” z zakresu kompetencji społecznych czy międzykulturowych. Istotnym elementem gier symulacyjnych są negocjacje międzykulturowe. Językiem komunikacji w dotychczas przeprowadzanych grach symulacyjnych był j. niemiecki. Obecnie, w ramach projektu VIGIL – Virtual Interactive Games of Intercultural Learning (ze środków DAAD, FSU Jena jako partner wiodący) przygotowywane są i testowane także wersje anglojęzyczne gier „Megacities” i „Bilangon”. W roku 2022/2023 planowany jest udział studentów kierunku Handel międzynarodowy w anglojęzycznej edycji gry „Megacities”.

W ramach doskonalenia szeroko rozumianych warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia, na Wydziale Finansów i Bankowości WSB w Poznaniu organizowane są **kursy językowe dla pracowników administracyjnych i dydaktycznych**. W roku akademickim 2019/2020 uruchomiono w tym obszarze dwa projekty: „Welcome to WSB – rozwój zdolności instytucjonalnej Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu do obsługi zagranicznych studentów i kadry akademickiej z zagranicy” (PPI/WTP/2018/1/00031/U/001) oraz „WSB w Poznaniu – atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej – ATRAK” (PPI/WTP/2019/1/00044). W ramach projektów, zakwalifikowani uczestnicy brali udział w kursie języka angielskiego online z wykorzystaniem nowoczesnej platformy do nauczania, kursie indywidualnym w formie konsultacji z języka angielskiego z lektorem oraz/lub kursie stacjonarnym języka rosyjskiego. Uczestnictwo w kursach językowych podniosło kompetencje językowe kadry niezbędne do obsługi administracyjnej studentów zagranicznych oraz prowadzenia zajęć w języku obcym, dzięki czemu bezpośrednio przyczyniło się do kreowania warunków do rozwoju procesu umiędzynarodowienia. W celu wzmocnienia kompetencji kadry dydaktycznej, uczelnia oferuje i zachęca do udziału również w innego rodzaju kursach i programach; przykładowo – rozpoczynając bieżący rok akademicki, zaproponowano udział w interaktywnym kursie online „Cultural Diversity: Inspiration in the Classroom” prowadzonym w ramach projektu „MOCAT – Modern competences of academic teachers - the key to modern HEI” (kurs adresowany był do nauczycieli akademickich WSB w Poznaniu, którzy prowadzą zajęcia w grupach międzykulturowych).

Pracownicy dydaktyczni Uczelni, w ramach swojej działalności naukowej, zachęceni są do aktywności na polu międzynarodowym, która przejawia się m.in. poprzez publikacje międzynarodowe, udział w konferencjach międzynarodowych, realizację badań naukowych z partnerami zagranicznymi, udział w międzynarodowych seminariach naukowych, redakcję międzynarodowego czasopisma *Studia Periegetica* wydawanego przez Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (ISSN: 1897-9262, E-ISSN: 2658-1736, ICV: 100, MNiSW: 20 pkt). Szczegółowy wykaz osiągnięć kadry dydaktycznej kierunku Handel międzynarodowy/International Trade znajduje się w CV wykładowców.

Wśród sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia odnoszących się ściśle do kierunku Handel międzynarodowy, wymienić należy oferowaną na początku jego istnienia (a wcześniej już także na kierunku Stosunki międzynarodowe) specjalność anglojęzyczną – International Business, przeznaczoną dla studentów pragnących w ramach polskojęzycznych studiów skorzystać z bloku zajęć w języku obcym. Była to także możliwość zaliczenia określonych przedmiotów przez studentów zagranicznych przyjeżdżających do WSB w Poznaniu na jeden lub dwa semestry w ramach programu Erasmus. Działanie to miało na celu również podniesienie kompetencji językowych studentów, ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa ekonomicznego/biznesowego i umożliwienie im wykorzystania nabytych umiejętności w warunkach zbliżonych do praktyki.

W roku akademickim 2018/2019 po raz pierwszy zaoferowano **anglojęzyczną ścieżkę kierunku Handel międzynarodowy – International Trade**. Wraz z uruchomieniem tej ścieżki, obok specjalności

International Business, wprowadzono drugą anglojęzyczną specjalność: Foreign Trade of Small and Medium-sized Enterprises. Specjalności te oferowane są obecnie na ścieżce anglojęzycznej. Ścieżka International Trade jest dedykowana zarówno studentom polskim, jak i zagranicznym. Realizowana jest wyłącznie w trybie stacjonarnym. Ścieżka ta została uruchomiona w roku akademickim 2019/2020; pierwsi absolwenci spodziewani są w roku 2022. Aktualnie, na I roku International Trade studiuje 39 osób pochodzących z różnych państw (m.in. Etiopia, Polska, Rosja, Rwanda, Sierra Leone, Uzbekistan – wg stanu na 26.11.2021). Studiowanie w tak zróżnicowanym kulturowo środowisku międzynarodowym sprzyja rozwojowi kompetencji międzykulturowych i komunikacyjnych studentów.

Aby studenci mogli rozwijać się na arenie międzynarodowej, ważnym celem programu kształcenia na ocenianym kierunku Handel międzynarodowy jest kształtowanie silnych kompetencji i umiejętności językowych. Założenie to realizowane jest poprzez oferowanie w programie studiów I stopnia **nauki dwóch obowiązkowych języków obcych**, przy czym pierwszym językiem obcym jest zawsze język angielski, zaś drugim do wyboru: j. niemiecki lub hiszpański (więcej na ten temat patrz: kryterium 2) Na ścieżce anglojęzycznej International Trade, prowadzony jest przedmiot Business English, którego celem jest poszerzanie znajomości słownictwa branżowego oraz umiejętności posługiwania się nim w praktyce oraz drugi język obcy: niemiecki lub hiszpański (do wyboru).

Studenci Handlu międzynarodowego rozpoczynają naukę języka angielskiego od testu poziomującego, na podstawie którego przydzielani są do grup o różnym poziomie zaawansowania do poziomu B2. W trakcie każdego semestru nauki, studenci zdobywają punkty za poszczególne aktywności, w tym:

- odpowiedzi ustne (10% punktów)
- aktywności na platformie Moodle, np. quizy i zadania (10% punktów)
- test cząstkowy realizowany w połowie semestru (20% punktów)
- test końcowy (60% punktów).

Student zalicza semestr po uzyskaniu minimum 50% przewidzianej liczby punktów. Po zakończeniu ostatniego semestru, student otrzymuje ocenę końcową wg skali przyjętej na Wydziale. W ciągu dwóch semestrów nauki, studenci zdobywają przyrost kompetencji językowych o 1 poziom wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR).

Nauka drugiego języka obcego może się rozpocząć od poziomu A1, natomiast weryfikacja początkowego poziomu i ostateczny przydział do grup następuje na pierwszych zajęciach.

Dzięki intensywnej nauce języka angielskiego, ze szczególnym nastawieniem na naukę języka biznesowego, studenci otrzymują przygotowanie niezbędne do realizacji przedmiotu w języku angielskim, przewidzianego w programie kształcenia (Ecology).

W ramach zajęć w języku angielskim Uczelnia podjęła **współpracę z zagranicznymi wykładowcami**, którzy uczyli przedmiotów:

- International Accounting Standards (spec. International Business, 24 godz.) – Dr Natalie Gurvitš-Suits, Tallinn University of Technology, School of Business and Governance, Estonia.
- International Management (spec. International Business, 24 godz.) – Rima Hage (Liban, America University of Science and Technology)
- Developing Managerial Skills (spec. International Business, 24 godz.) – Inna Sidorova (UK, Londyn)
- International Trade seen from a Turkish perspective (12 godz.) w ramach programu Erasmus - Murat Ozturk (Turcja, Kutahya Dumlupinar University)

Nieodzownym elementem procesu umiędzynarodowienia jest wymiana studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej i kadry administracyjnej. Odbywa się ona głównie w ramach **programu Erasmus**. W ramach tego programu WSB podpisała 48 umów bilateralnych z uczelniami z całej Europy

oraz z 11 uczelniami spoza Europy (Australia, Bhutan, Chile, Gruzja, Indonezja, Kenia, Korea Południowa, Kazachstan, Kirgistan, Liban, Ukraina).

Dotychczas ponad 720 studentów WSB skorzystało z tego programu realizując studia bądź praktyki za granicą. W tym samym czasie w WSB swój okres studiów odbyło blisko 260 studentów z zagranicy. Z programu z powodzeniem korzystają także wykładowcy i pracownicy administracyjni, którzy zdobywają cenne doświadczenia i dodatkowe umiejętności za granicą. Osoby wyjeżdżające w ramach programu Erasmus to głównie studenci kierunków biznesowych takich jak Zarządzanie, Finanse i Rachunkowość, Handel Międzynarodowy. Podobną popularnością cieszą się wyjazdy zagraniczne kadry dydaktycznej. Najczęściej z oferty programu Erasmus korzystają wykładowcy kierunków biznesowych: Zarządzanie, Finanse i Rachunkowość, Handel Międzynarodowy.

Szczegółowe dane z ostatnich lat zebrano w tabeli:

Rodzaj wymiany	2018/19	2019/20	2020/21
Studenci wyjeżdżający (studia)	20	24	28
Studenci przyjeżdżający (studia)	34	27	14
Studenci wyjeżdżający (praktyki)	16	26	4
Pracownicy administracyjni wyjeżdżający	21	20	1
Pracownicy naukowo-dydaktyczni wyjeżdżający	16	10	2
Handel międzynarodowy/International Trade	1	2	3

WSB w Poznaniu uczestniczy nie tylko w programie Erasmus, ale też w innych projektach mobilnościowych. Z projektów już zrealizowanych warto wspomnieć choćby: projekt FSS (Fundusz Stypendialno-Szkoleniowy) realizowany w latach 2013-2014, Leonardo da Vinci skierowany do absolwentów i realizowany w latach 2013 – 2015, czy Fullbright Specialist Program w latach 2013-2014.

Umieędzynarodowienie procesu kształcenia jest regularnie monitorowane, poddawane ocenie i doskonalone. Dział Współpracy z Zagranicą monitoruje i ewaluuje wyjazdy studentów i pracowników na programy wymiany oraz analizuje otoczenie pod kątem możliwości nawiązania współpracy międzyinstytucjonalnej. Na Wydziale powołano koordynatorów języków obcych, którzy czuwają nad zapewnieniem wysokiej jakości i wewnętrznej spójności zajęć w formach lektoratów. Zajęcia dydaktyczne w języku angielskim są hospitowane przez metodyka i menedżera kierunku. Efektem pracy Rady Programowej są rekomendacje dotyczące doskonalenia stopnia umieędzynarodowienia programu kształcenia, np. w postaci propozycji wdrożenia nowych przedmiotów w języku obcym. Obowiązek okresowej oceny umieędzynarodowienia procesu kształcenia nałożono również na menedżera kierunku, który dokonuje jej w ramach audytu kierunku studiów wprowadzonego od roku akademickiego 2021/2022 na wszystkich kierunkach studiów (Zarządzenie Dziekana nr 5/2021 w sprawie procedury okresowego audytu kierunku studiów).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Z uwagi na pandemię COVID-19, aktywny rozwój umieędzynarodowienia w roku akademickim 2019/2020 (semestr letni) oraz 2020/2021 został mocno ograniczony, ale zarówno studenci, jak i wykładowcy, starali się uczestniczyć w wydarzeniach międzynarodowych realizowanych

zdalnie/online. Przykładem może być udział i wystąpienie dr Edyty Wojtyli w seminarium międzynarodowym w Malang w Indonezji pt. Digital Transformation in Business Activities in Pandemic Era dnia 14 grudnia 2020 r. W bieżącym roku akademickim, korzystając z możliwości organizowania wydarzeń z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego, Uczelnia stara się powracać w dopuszczalnym wymiarze do aktywności realizowanych stacjonarnie lub hybrydowo (np. IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Współczesne wyzwania w turystyce i rekreacji”, 18.11.2021). Warto zauważyć, że w roku akademickim 2020/2021, mimo pandemii, uruchomione zostały ścieżki z zajęciami w języku angielskim na dwóch kierunkach I stopnia oraz jednym II stopnia; w roku 2021/2022 – na trzech kierunkach I stopnia (w tym International Trade) oraz jednym II stopnia.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu wspiera swoich studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym oraz zawodowym, w tym w wejściu na rynek pracy. Studenci kierunku Handel Międzynarodowy wyróżniają się swoimi osiągnięciami w zakresie większym niż realizacja programu i osiąganie efektów uczenia się. Wsparcie gwarantuje Misja Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (*Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej*), która opiera się na deklaracji partnerstwa pomiędzy Uczelnią a studentami. Założenie to, jest podstawą do projektowania wszelkich form wsparcia studentów w obszarach związanych z ich nauką, rozwojem i uczestnictwem w życiu społecznym Uczelni.

Obsługa administracyjna studentów, w tym informowanie studentów o systemie wsparcia

Wsparcie studentów rozpoczyna się od przyjaznej i rzetelnej obsługi administracyjnej, realizowanej przede wszystkim przez Dziekanat. Studenci otrzymują w nim pomoc w załatwianiu bieżących spraw i rozwiązywaniu problemów związanych z organizacją studiów, a także kompleksową obsługę finansową w zakresie płatności oraz stypendiów. Dziekanat dostępny jest przez cały tydzień, w tym w weekendy, m.in. dzięki wprowadzeniu punktu informacyjnego dedykowanego nowoprzyjętym studentom (w budynku CP). Kontakt z pracownikami Dziekanatu następuje poprzez nowoczesny system kolejkowy, który znacząco usprawnia obsługę interesariuszy.

Na Wydziale wdrożono rozwiązania, które ułatwiają studentom funkcjonowanie w jego strukturach. Do najważniejszych z nich należą:

- dostęp do Extranetu – każdy student posiada indywidualne konto umożliwiające dostęp do szeregu kluczowych informacji, w tym: planu zajęć (studenta i wykładowcy), ocen, złożonych i rozpatrzonych podań itp. (szczegółowe funkcjonalności systemu opisano w Kryterium 9); w praktyce, większość spraw studenckich możliwych jest do rozwiązania zdalnie poprzez Extranet,
- możliwość kontaktu mailowego z pracownikami Wydziału oraz ujednoczenie adresów e-mailowych – każdy pracownik posiada standardowy adres imie.nazwisko@wsb.poznan.pl, co usprawnia proces komunikacji,
- spotkania z Prodziekanem odpowiedzialnym za dany kierunek studiów – realizowane w ramach tzw. „ABC studenta”, będącego modułem przedmiotu Metodyka Pracy Projektowej w 1 semestrze studiów. Dzięki temu studenci łatwiej poruszają się w obszarze administracyjnym, uczą się uczelnianego savoir vivre’u, a także nabywają wiedzy o możliwościach wykorzystania gotowych rozwiązań w sytuacjach wymagających standardowych interwencji (np. podania on-line),

- możliwość kontaktu z władzami Wydziału – w godzinach tzw. konsultacji (informacje o miejscu, formie i godzinach przyjęć są dostępne w Extranecie),
- spotkania organizacyjne przed rozpoczęciem studiów (w roku akademickim 2020/2021 zorganizowano spotkania informacyjne dla wszystkich studentów 1 roku w formie online przez aplikację MS Teams). Podczas spotkań przekazano studentom najważniejsze informacje organizacyjne dotyczące studiowania w WSB w Poznaniu. Była to także okazja do poznania Menedżera kierunku i Prodziekana oraz do zadania pytań na czacie.

Wsparcie w procesie uczenia się

Proces uczenia się studentów wspierany jest przede wszystkim przez kadrę dydaktyczną, która prowadzi zajęcia w sposób zrozumiały i zgodny z metodyką kształcenia osób dorosłych. Studenci na początku każdego zajęć informowani są o celach kształcenia, efektach uczenia się, które osiągną i obszarach praktycznego zastosowania nabytej wiedzy i umiejętności. Wykładowcy, poprzez platformę Moodle udostępniają studentom materiały dydaktyczne, wskazują literaturę i inne źródła rozwijające dany zakres tematyczny. Nad wsparciem studentów w procesie uczenia się czuwa również pośrednio menedżer kierunku poprzez:

- monitorowanie jakości prowadzonych zajęć i ich zgodności z wskazanymi wyżej standardami,
- udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące programu studiów, specjalności, możliwości rozwoju w danych obszarach zawodowych,
- wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych z procesem dydaktycznym, w tym przyjmowanie skarg i uwag studentów oraz podejmowanie działań korygujących,
- dążenie do zapewnienia możliwie najlepszej kadry prowadzącej zajęcia, w tym w szczególności angażowania wykładowców-praktyków, którzy dzielą się ze studentami swoim doświadczeniem biznesowym,
- wsparcie w organizacji form uatrakcyjnających i zwiększających efektywność procesu dydaktycznego, np. wyjść studyjnych, wykładów otwartych, spotkań z ekspertami i przedstawicielami pracodawców.

Warto dodać, że wspieranie procesów uczenia się odbywa się również poprzez udoskonalanie i rozwój infrastruktury i dostępnych narzędzi. Naprzeciw potrzebom zespołów pracujących nad realizacją projektów dyplomowych utworzono w bibliotece specjalne pomieszczenia do pracy grupowej. Wdrożono zintegrowaną platformę MS Teams, która poza ujednoliconym środowiskiem realizacji zajęć, oferuje studentom m.in. narzędzia do pracy zespołowej oraz dostęp do usługi Microsoft 365.

Uczelnia aktywnie wspiera wszystkich studentów w realizacji procesu dydaktycznego. Wsparcie na ocenianym kierunku Handel międzynarodowy, w szczególności widoczne jest w następujących działaniach:

- indywidualny kontakt i ciągła komunikacja z wykładowcami przez forum na Moodle i chat poza terminami zajęć,
- indywidualne spotkania wykładowców ze studentami w ramach obszarów ich zainteresowań lub mentoringu,
- indywidualne wsparcie studentów zagranicznych przez wykładowców przedmiotów,
- realizacja aktywności z wykładowcami w ramach kół naukowych.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą także studenci. Oprócz hospitacji prowadzonych przez Metodyków, po każdym semestrze nauki studenci dokonują oceny wykładowców pod kątem prowadzonych zajęć, a wyniki tych

przeглядów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Studenci mają także możliwość wystawienia oceny opisowej.

Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy

Kluczową komórką oferującą wsparcie w obszarze rozwoju zawodowego studentów i absolwentów jest Biuro Karier i Praktyk (BKIP). Do najważniejszych form wsparcia należą:

- pośrednictwo w zakresie praktyk, staży i ofert pracy (gromadzenie i przekazywanie aktualnych ofert, średnioroczna publikacja ok. **800** ofert),
- doradztwo zawodowe (aktywizacja, powrót na rynek pracy, przekwalifikowanie, Indywidualny Plan Działania, symulacje rozmów kwalifikacyjnych, coaching kariery, doradztwo w zakresie edukacji, badania potencjału, kompetencji i predyspozycji zawodowych),
- doradztwo przedsiębiorczości (zakładanie działalności, badanie predyspozycji przedsiębiorczych, biznes plan, trendy, poszukiwanie finansowania),
- szkolenia i warsztaty i webinary z zakresu: rozwoju osobistego, zakładania/prowadzenia działalności gospodarczej, wprowadzenia do zarządzania,
- możliwość uczestnictwa studentów w procesach coachingowych (coaching jako metoda pracy z celami),
- możliwość uczestnictwa studentów w procesach mentoringowych (doradztwo doświadczonych osób z rynku pracy, mentorami są przedstawiciele firm, w tym partnerów biznesowych Wydziału).

Powyższa oferta jest dostosowana do potrzeb studentów trybu stacjonarnego i niestacjonarnego. Konsultacje odbywają się po indywidualnym umówieniu się z danym specjalistą (doradcą, mentorem, coachem). Szkolenia/warsztaty odbywają się w godzinach popołudniowych, a od III 2020 r. z powodu wybuchu pandemii aktywności te były organizowane on-line. W roku akademickim 2021/22 realizację szkoleń rozpoczęto w trybie stacjonarnym, w chwili obecnej ze względu na sytuację – wzrost zachorowań – 4 fala, szkolenia przeniesiono do trybu on-line. BKIP w celu dotarcia z informacją o swoich działaniach kierowanych do konkretnych grup studentów, wykorzystuje różne kanały komunikacji tj. Extranet, stronę internetową, fanpage na portalu Facebook, tablice informacyjne, platformę Moodle, a także poprzez kontakt z dydaktykami w ramach danego kierunku studiów. Studenci mają możliwość zgłaszania do BKIP swoich propozycji szkoleń i warsztatów, wspierających ich kompetencje, poprzez ankiety ewaluacyjne (poszkoleniowe). W miarę możliwości oferta szkoleniowa BKIP jest co roku modyfikowana i rozszerzana o te propozycje.

Wsparcie psychologiczne dla studentów

W zakresie **informacji prozdrowotnej** BKIP przygotowuje i aktualizuje artykuł w Extranecie w zakresie możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego, w tym upowszechnia kontakty do instytucji/osób udzielających nieodpłatnie pomocy i wsparcia (np. aktualna lista instytucji miejskich, organizacji pozarządowych).

BKIP organizuje dla studentów **warsztaty/treningi m. in. w zakresie wspierającym kompetencje miękkie** (zapisy na szkolenia/warsztaty/treningi przeprowadzane są 2 razy w roku akademickim):

- „Asertywne stawianie granic – stanowczo, łagodnie i bez lęku” – warsztat dla 15 uczestników w semestrze.
- „Stres i sposoby radzenia sobie z nim” – warsztat dla 15 uczestników w semestrze.
- „Szkolenie coachingowe” – warsztat dla 10 uczestników w semestrze.
- „Trening kreatywności i twórczego myślenia” – warsztat dla 15 uczestników w semestrze.

- „Radzenie sobie z konfliktami” – warsztat dla 15 uczestników w semestrze.

Ponadto, BKiP oferuje studentom możliwość **udziału w procesach coachingowych** (nie ograniczając zakresów tematycznych tych procesów) w ramach których studenci mogą między innymi pracować z coachami nad: rozpoznaniem swoich mocnych stron, asertywnością, wzmacnianiem swojego dobrostanu, wyrobieniem nowych nawyków, zmianą ograniczających przekonań, motywowaniem, świadomym planowaniem przyszłości, formułowaniem celów życiowych i realizowaniem zamierzeń – przeciwdziałanie prokrastynacji.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami

W szczególny sposób Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu pomaga i wspiera studentów z niepełnosprawnościami. 28 maja 2021 roku zakończono realizację „WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19, Oś Priorytetowa III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych w celu pomocy i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami).

W ramach powyższego projektu na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu w marcu 2020 roku powołano **Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością** (dalej: PRSN), który został powołany odrębnie na każdym z 3 Wydziałów Uczelni od 1 marca 2020 roku do 28 lutego 2021 roku w ramach Projektu. Obecnie, po zakończeniu realizacji projektu, PRSN pełni swoją funkcję jako stały pełnomocnik na każdym z Wydziałów (przez minimum 2 lata od zakończenia projektu).

PRSN z Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu decyzją Senatu WSB w Poznaniu pełni dodatkowo rolę koordynatora działań pozostałych Pełnomocników, by zachować spójność i jednolitość przyjmowanych rozwiązań, dokumentacji, regulacji wewnętrznych itp. na poszczególnych wydziałach. Zadaniem osoby piastującej funkcję PRSN jest nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla studentów z niepełnosprawnością oraz udział w projektowaniu wsparcia dla tej grupy studentów w WSB w Poznaniu w kontekście ich potrzeb.

Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością ma za zadanie niwelowanie barier dostępności w następujących obszarach:

1. struktury organizacyjnej,
2. architektury – poprzez identyfikację i likwidację barier architektonicznych,
3. technologii wspierających,
4. wsparcia edukacyjnego,
5. procedur,
6. szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

PRSN współpracuje z odpowiednimi jednostkami wydziału w celu realizacji powyższych zadań, między innymi w zakresie przygotowania informacji dla studentów I roku o działalności pełnomocnika (np. w formie plakatów czy prezentacji dołączonej do kursu na Moodle w ramach przedmiotu “ABC studenta”). To także działania mające na celu ocenę specyficznych potrzeb edukacyjnych studentów z różnymi niepełnosprawnościami, w tym adaptacji egzaminów/zaliczeń do możliwości indywidualnych studenta.

Zakres działań w ramach zniwelowania barier w obszarze technik wspierających został szczegółowo przedstawiony w Kryterium 5 raportu.

W zakresie wsparcia edukacyjnego PRSN ma za zadanie ustalić proces adaptacji procesu dydaktycznego dla danego studenta z niepełnosprawnością zgodnie z następującymi zasadami wsparcia:

1. indywidualizacja: adaptacja procesu studiowania w odpowiedzi na indywidualne potrzeby edukacyjne wynikające ze specyfiki stanu zdrowia i specyfiki danego kierunku studiów,

2. podmiotowość: uwzględnienie autonomii i prawa do decydowania o sobie,
3. rozwijanie potencjału w związku ze studiowaniem danego kierunku studiów: dobór adaptacji, które pozwolą studentom nabywać wiedzę i rozwijać praktyczne umiejętności,
4. racjonalność dostosowania: proponowana adaptacja będzie racjonalna ekonomicznie oraz będzie skutecznie wyrównywać szanse i gwarantować zachowanie standardu akademickiego,
5. utrzymanie standardu akademickiego: przygotowanie adaptacji studiów przy jednoczesnym utrzymaniu kryteriów merytorycznych obowiązujących wszystkich studentów danego kierunku/specjalności,
6. adaptacje najbliższe standardowemu przebiegowi zajęć: nie mające charakteru przywilejów, a w sposób racjonalny wyrównujące szanse w dostępie do oferty kształcenia uznanej za optymalną na danym kierunku,
7. równe prawa i obowiązki: realizowanie równych praw, ale też egzekwowanie wypełniania obowiązków studenckich na takim samym poziomie jak w przypadku studentów bez niepełnosprawności.

W zakresie procedur, w ramach wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością, opracowane zostały procedury ich bezpiecznej ewakuacji z budynków uczelni, a szczegóły powyższych dokumentów zostały przedstawione w Kryterium 5 niniejszego raportu.

Ponadto, opracowano następujące dokumenty obowiązujące obecnie na uczelni:

- Zarządzenie nr 9/2021 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 4 maja 2021 roku w sprawie przyjęcia regulaminu wypożyczalni dla studentów z niepełnosprawnością,
- Zarządzenie nr 10/2021 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 4 maja 2021 roku w sprawie dostosowania procesu kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnością,
- Zarządzenie nr 11/2021 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 4 maja 2021 roku w sprawie regulaminu działalności Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością,
- Zarządzenie nr 12/2021 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 4 maja 2021 roku w sprawie regulaminu działalności Doradcy Zawodowego – Konsultanta Zawodowego ds. Studentów z Niepełnosprawnością w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.

W ramach powyższego projektu, na każdym z trzech wydziałów Uczelni, w tym również na Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu, powołany został także w/w **Doradca Zawodowy – Konsultant ds. Studentów z Niepełnosprawnością**. Osoby te zostały powołane od 1 października 2020 roku do 28 lutego 2021 roku w ramach Projektu, z obowiązkiem utrzymania jego efektów przez minimum dwa lata. Zadaniem osoby piastującej tę funkcję jest wspieranie studentów w zakresie budowania i rozwoju ich ścieżki zawodowej, w tym pomoc studentowi w rozpoznaniu swoich predyspozycji zawodowych, określenie jego potencjału zawodowego i miejsca na rynku pracy, a także pomoc w przygotowaniu profesjonalnego CV oraz wyznaczenie kierunku rozwoju kariery zawodowej.

W ramach utrzymania efektów w/w projektu do głównych zadań należy obecnie wsparcie edukacyjne i zawodowe studentów z niepełnosprawnością realizowane min. w ramach pełnionych dyżurów Pełnomocników Rektora i Doradców Zawodowych - Konsultantów - ds. Studentów z Niepełnosprawnością. Szczegółowy zakres wsparcia zawodowego został przedstawiony powyżej. Natomiast działania PRSN w ramach wsparcia edukacyjnego obejmują min. wsparcie w procesie uczenia się, ustalenia formy i sposobu zaliczenia semestru w ramach indywidualnych potrzeb studenta, konsultacje w sprawie ułożenia planu działania studenta na studiach, jak również omawianie pomysłów na zwiększanie aktywnego uczestnictwa w zajęciach. Ważny obszar stanowi także nie tylko bieżąca analiza problemów ograniczających lub uniemożliwiających uczestnictwo w procesie edukacji,

ale także ich sukcesywna likwidacja w zakresie dostępu do zasobów informacyjnych i edukacyjnych na uczelni, a także w zakresie barier architektonicznych. Działania te wymagają również wsparcia z poszczególnymi jednostkami wydziałów.

W zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności w 2021 roku zorganizowano szkolenia podnoszących wiedzę i świadomość na temat niepełnosprawności (i w nawiązaniu do przedstawionych powyżej 7 zasad wsparcia edukacyjnego), dla Władz Uczelni, pracowników administracyjnych oraz wykładowców. W szkoleniach dla grupy wykładowców uwzględniono także metodykę prowadzenia zajęć ze studentami z różnym rodzajem niepełnosprawności. Założono cykliczność przeprowadzania takich szkoleń, kolejne zaplanowane są w roku 2022.

Działania w tym obszarze obejmują także udział PRSN i Doradców Zawodowych- Konsultantów Zawodowych ds. Studentów z Niepełnosprawnością w szkoleniach i spotkaniach rozszerzających ich kompetencje w zakresie savoir-vivre w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami, a także współpracy i wsparcia osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Omawiając kwestię wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością, należy również wspomnieć o procedurach, jakie Uczelnia przewiduje w ramach Regulaminu Studiów wobec tej grupy studentów (i na ich wniosek) z tytułu niepełnosprawności - przyznawanie zgody na indywidualną organizację studiów, indywidualną organizację sesji egzaminacyjnej, jak również egzaminów, czy przyznanie urlopu dziekańskiego. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, w tym Wydział Finansów i Bankowości w Poznaniu, przywiązuje dużą wagę do jakości obsługi administracyjnej studentów, co ma na celu ułatwienie studiowania i zwiększanie efektywności działań. Wszystkie działy obsługowe mają godziny dostosowane do terminów i godzin realizowanych zajęć dydaktycznych, jak również są czynne zarówno w dni robocze, jak i w weekendy. Narzędziem ułatwiającym komunikację studentów z niepełnosprawnością z uczelnią jest Extranet. Należy również wspomnieć o uproszczeniach procedur formalnych oraz w okresie pandemii - przejściu na obsługę zdalną - elektroniczną i mailową.

Wsparcie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Studenci pragnący realizować mobilności zagraniczne (studia i praktyki) mogą to robić poprzez uczestnictwo w programie Erasmus+. Wyjazdami w ramach tego programu zajmuje się Dział Współpracy z Zagranicą, który nie tylko prowadzi rekrutację, ale również udziela wsparcia merytorycznego, organizacyjnego, formalnego. Studenci zakwalifikowani do wyjazdu dostają stypendium z programu Erasmus+. Dodatkowo są zwolnieni z opłat czesnego na czas realizacji mobilności w uczelni partnerskiej. By studenci mogli uczestniczyć w mobilności muszą pozytywnie przejść przez proces rekrutacyjny, który obejmuje sprawdzenie znajomości języka obcego w mowie i w piśmie oraz rozmowę kwalifikacyjną. Ponadto student musi wykazać się dobrą średnią ocen z całego okresu studiów. Rekrutacja zwykle odbywa się na początku semestru letniego i jest poprzedzona akcją informacyjną poprzez plakaty, zebrania informacyjne, informacje w mediach WSB, takich jak prasa studencka i Extranet. O miejsce na studiach zagranicznych można ubiegać się, jeśli spełnia się kryteria kwalifikacyjne, na które składają się: ocena znajomości języka obcego, średnia ocen za cały okres studiów, wynik rozmowy kwalifikacyjnej oceniającej stopień znajomości uczelni partnerskiej, motywacji edukacyjnej oraz poziom wiedzy ogólnej. Studenci mogą też liczyć na wsparcie ze strony ESN WSB Poznan (Erasmus Student Network) oraz WSB ISC (International Student Council). W obu tych organizacjach aktywnie udzielają się studenci kierunku Handel Międzynarodowy/International Trade.

Wsparcie organizacji i stowarzyszeń studenckich

Szczególną rolę w zakresie wspierania studentów na Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu należy przypisać wsparciu oferowanemu w ramach aktywności studenckiej, w szczególności w zakresie działalności kół naukowych. Uczelnia może pochwalić się działalnością 9 Studenckich kół Naukowych,

dwóch stowarzyszeń (Erasmus Student Network i Aegee – Europejskie Forum Studentów), chóru akademickiego Ignatis i Studenckiej gazeta „Żebyś Wiedział”, teatru studenckiego „Absurd”.

Wszystkie koła prowadzą razem ze swoimi opiekunami projekty o charakterze badawczym. Wyniki badań są prezentowane na konferencjach naukowych organizowanych zarówno przez WSB w Poznaniu, jak i na innych uczelniach w Polsce. Studenci z koła prawniczego Sapere Aude prezentowali swoje wystąpienia również na konferencji organizowanej przez Uniwersytet Lwowski na Ukrainie. Co roku członkowie kół organizują wspólne lub samodzielne konferencje naukowe. Poza działalnością naukowo - badawczą, członkowie kół organizują spotkania popularyzatorskie, w tym wykłady otwarte i szkolenia. Tego rodzaju eventy są skierowane zarówno do studentów danego kierunku, jak i całej społeczności akademickiej. Od 4 lat wszystkie koła biorą udział w uczelnianej olimpiadzie pod tytułem Bankonalia. W zmaganiach biorą udział członkowie kół, wykładowcy i przedstawiciele Rady Samorządu Studenckiego. Konkurs trwa 9 miesięcy. Każda konkurencja jest przygotowywana przez inne koło lub stowarzyszenie. Celem zawodów jest integracja środowisk. Dla ogółu studentów Uczelnia, za pośrednictwem kół naukowych, organizuje zawody o puchar Dziekana w konkurencjach nieolimpijskich. Dotychczas odbyły się zawody w bowlingu i laser tagu. Poza tym koła we własnym zakresie zapraszają studentów do udziału w konkursach i szkoleniach specjalistycznych. Takie szkolenia prowadzone są z np.: pierwszej pomocy przedmedycznej, z zakresu bezpieczeństwa, debat oksfordzkich, przedsiębiorczości, czy z różnych obszarów prawa. Koła naukowe są też inicjatorami szerszych akcji społecznych, takich jak Szlachetna Paczka i Dni Krwiodawstwa. Pod patronem redakcji gazety „Żebyś Wiedział” koła włączają się do organizacji konkursów fotograficznych oraz Dyktanda o Złote Pióro Rektora WSB w Poznaniu. Redakcja jest także koordynatorem konkursu dla młodzieży szkół średnich pod tytułem „Wiem Wszystko”. Na konkurs wszystkie koła przygotowują zestawy pytań. Dotychczas odbyły się III edycje konkursu. Poza tym redakcja udostępnia swoje łamy dla wszystkich studentów i wykładowców, którzy chcą publikować swoje wspomnienia pasje i dzielić się doświadczeniami z różnych dziedzin życia.

Wszystkie koła zarejestrowane na uczelni mają zagwarantowane pełne finansowanie swoich działań oraz dostęp do sal wykładowych na spotkania. W ramach działań interdyscyplinarnych członkowie kół uczestniczyli w 2 obozach naukowych. Pomimo pandemii koła starają się realizować wszystkie swoje pomysły i zadania. Członkowie kół podejmują szereg działań o charakterze naukowym i szkoleniowym. Działania skierowane są do całej społeczności akademickiej.

W latach 2020-2021 studenci kierunku Handel Międzynarodowy mieli możliwość wzięcia udziału w spotkaniach szkoleniowych i naukowych, które w czasie pandemii odbywały się zdalnie. Wśród nich można wskazać m.in.:

- Szkolenie pt. „Zasady debaty oksfordzkiej” – (prowadząca: Wiktoria Glinkowska), platforma Zoom, 16 stycznia 2020 r.
- Szkolenie pt. „Jak uzyskać stypendium?” – (prowadzący: Krzysztof Świątczak), platforma Zoom, 30 kwietnia 2020 r.
- Publikacja transmisji live na platformie Facebook przedstawiająca debatę finałową zorganizowanego przez nas turnieju połączona ze szkoleniem „Najczęściej popełniane błędy w przemówieniach” – (prowadzący: Wiktoria Glinkowska, Krzysztof Gruca, Izabela Bubień), 6 czerwca 2020r.
- Szkolenie pt. „Rzeczywistość Debaty Oksfordzkiej” – (prowadząca: Wiktoria Glinkowska) platforma Zoom, 11 czerwca 2020r.
- Szkolenie pt. „Dlaczego warto przemawiać?” – (prowadzący: Krzysztof Gruca), platforma Zoom, 18 czerwca 2020r.

- Szkolenie pt. „Przygotowanie do debaty” – (prowadząca: Wiktoria Glinkowska), platforma Google Meet, 25 czerwca 2020r.
- Debata publiczna nad tezą „W Polsce powinno się wprowadzić minimalny dochód podstawowy” – platforma Google Meet, 9 lipca 2020r.
- Szkolenie pt. „Debata Oksfordzka” – (prowadzący: Krzysztof Gruca), platforma Google Meet, 16 lipca 2020r.
- Szkolenie pt. „Role mówców – jak je wypełniać?” – (prowadząca: Wiktoria Glinkowska) platforma Google Meet, 21 lipca 2020r.
- Zorganizowanie konferencji naukowej pt. „Niepewność w biznesie i światopoglądzie” grudzień 2020 r.
- Akademickie Mistrzostwa Polski Debat Oksfordzkich, styczeń 2021 r.
- Szkolenie pt. „Podstawy debaty oksfordzkiej” - (prowadząca: Wiktoria Glinkowska i Rozalia Pluta), 27 października 2021r.
- ASAP Wykład otwarty - Spotkanie z rektorem „Z biznesowego pamiętnika rektora. Blaski i cienie kariery w doradztwie prawnym i konsultingu zarządczym”, 9 listopada 2021r.
- ASAP Szkolenie pt. „Jak wywiera wpływ na klienta” (prowadzący: Bartosz Radacz), 22 listopada 2021r., platforma Google Meet.
- ASAP Szkolenie pt. „Wystąpienia publiczne” - (prowadzący: Dominik Bartkowiak), 26 listopada 2021r.

Wsparcie rozwoju sportowego

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu wspiera studentów w obszarze działalności sportowej. Głównym zadaniem Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (dalej: SWFiS) WSB w Poznaniu jest działalność dydaktyczna, a tym samym realizowanie programu wychowania fizycznego dla studentów i odpowiedzialność za realizację tego programu przez wykwalifikowanych i kompetentnych pracowników.

Praca skierowana jest na:

- utrzymanie sprawności fizycznej studentów i zdobytych umiejętności ruchowych,
- rozwijanie ich zainteresowań w zakresie sportowym,
- utrwalanie potrzeby wspomagania zdrowia, nawyków higienicznych w zależności od możliwości fizycznych i zdrowotnych studentów, przekazywanie informacji o znaczeniu kultury fizycznej z zaakcentowaniem problemów oceny i samooceny zdrowia,
- działanie na rzecz rozwoju sportu akademickiego w nawiązaniu do tradycji sportu akademickiego w środowisku uczelnianym,
- rozwijanie współzawodnictwa na różnym szczeblu rywalizacji (rozgrywki uczelniane, środowiskowe, ogólnopolskie) w oparciu o kalendarz ZG AZS, OŚ AZS, KU AZS WSB w Poznaniu,
- organizowanie rozgrywek uczelnianych studenckich jako formy aktywności i rywalizacji studentów w życiu sportowym uczelni;
- organizowanie zgodnie z zapotrzebowaniem różnych form aktywności studenckiej.

W ramach podstawowej działalności SWFiS WSB w Poznaniu prowadzi zajęcia obowiązkowe w zakresie wychowania fizycznego. Program przyjęty i realizowany jest w oparciu o wiedzę na temat poziomu grup, stanu zdrowia, określonych predyspozycji oraz konkretnych zainteresowań. W roku 2021/22 zaplanowano, że zajęcia obowiązkowe będą prowadzone w następujących grupach:

- aerobik taneczny kobiet,
- aerobik fitness kobiet

- piłka siatkowa kobiet,
- piłka siatkowa mężczyzn,
- piłka koszykowa kobiet,
- piłka koszykowa mężczyzn,
- piłka nożna mężczyzn,
- pływanie (nauka i doskonalenie pływania oraz elementy treningu sportowego) dla kobiet,
- pływanie (nauka i doskonalenie pływania oraz elementy treningu sportowego) dla mężczyzn,
- siłownia (ćwiczenia siłowe, rekreacja dla kobiet),
- siłownia (ćwiczenia siłowe, rekreacja dla mężczyzn),
- samoobrona z elementami judo dla kobiet,
- samoobrona z elementami judo dla mężczyzn,
- zajęcia rehabilitacyjne – grupa powstanie w przypadku zainteresowania studentów.

Studenci Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu mogą uczestniczyć w zajęciach sekcji sportowych Klubu Uczelnianego AZS WSB. Zajęcia w sekcjach sportowych KU AZS WSB zaplanowano w roku akademickim 2021/22 w następujących sekcjach: piłka koszykowa kobiet i mężczyzn, piłka siatkowa kobiet i mężczyzn, piłka nożna mężczyzn, pływanie kobiet i mężczyzn oraz trójbój siłowy mężczyzn.

Wsparcie i motywowanie studentów wyróżniających się na różnych polach aktywności

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu posiada rozbudowany system stypendiów i nagród, które służą motywowaniu studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce na wszystkich kierunkach studiów. Działania w tym zakresie są finansowane ze środków z budżetu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz z budżetu własnego.

Studenci osiągający bardzo dobre wyniki w sporcie kwalifikowanym i reprezentujący WSB w zawodach sportowych mogą (od drugiego roku studiów) ubiegać się o stypendium Rektora lub stypendium sportowe WSB na zasadach obowiązującego regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń dla studentów WSB w Poznaniu. Są to dwa stypendia przyznawane po zaliczeniu pierwszego roku studiów. Może to być stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego za dobre wyniki w sporcie we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym bądź przyznawane przez WSB stypendium za osiągnięcia sportowe i reprezentowanie barw uczelni w akademickim ruchu sportowym. Wśród studentów ocenianego kierunku mamy aktualnie jednego stypendystę. Student Bunikowski Krzysztof zasłużył się w strzelectwie, został powołany do Kadry Narodowej Juniorów oraz jest srebrnym i brązowym medalistą Mistrzostw Polski Juniorów. Kandydatem do stypendium jest Piotr Grajek, który w lipcu 2021 r. zajął 1 miejsce w Balonowym Pucharze Polski w Paczkowie i awansował do Kadry Polski juniorów na rok 2022.

Stypendia sportowe to tylko jedna z form motywowania studentów. Za pomocą Programu VIS – Very Important Student Uczelnia nagradza kandydatów na studiach I stopnia, którzy mogą pochwalić się świadectwem ukończenia szkoły średniej z wyróżnieniem. Do Programu VIS mogą również dołączyć studenci WSB, których wyniki w nauce są wyróżniające w pierwszym semestrze. Mają oni szansę studiować bez opłat za naukę. Po pierwszym roku studiów studenci mogą ubiegać się również o stypendium za wyniki w nauce z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, czyli o tzw. stypendium rektorskie. Wśród studentów na kierunku Handel Międzynarodowy mamy aktualnie:

- stypendium VIS w r.a. 2021/2022 otrzymało 6 osób,
- stypendium naukowe (wypłacane z budżetu państwa) w sem. zimowym 2020/21 - 20 osób, w sem. letnim 2020/21 - 22 osoby.

Po każdym roku akademickim, na wniosek studentów, Dziekan wraz z Kolegium Dziekańskim przyznaje nagrody dziekańskie dedykowane wyróżniającym się studentom. Wysoka średnia to nie

jedynym kryterium przyznawania wyróżnienia. Równie ważne są obszary takie jak: aktywność w życiu naukowo-akademickim, dbanie o dobre imię WSB oraz nieskazitelna postawa w życiu społeczno-akademickim. Szczególnie doceniane jest wyróżniające się zaangażowanie w działalność na rzecz społeczności Uczelni. Studenci, którzy są laureatami nagród cieszą się nienaganną opinią wśród wykładowców i kolegów ze studiów, są wzorem do naśladowania i dumą Wydziału. Odznaczają się zapałem do realizowania lub kreowania różnych inicjatyw sprzyjających uatrakcyjnieniu życia akademickiego i innych związanych m.in. z niesieniem pomocy.

Na zakończenie studiów przyznawane są dodatkowo nagrody Dziekana dla absolwentów z najwyższą średnią i wyróżnienia za osiągnięcia sportowe, za działalność w kołach naukowych i zaangażowanie na rzecz społeczności szkolnej, np. pracę w samorządzie. Główną nagrodą za najwyższą średnią są bezpłatne studia pierwszego stopnia, drugiego stopnia lub studia podyplomowe.

Wybitni studenci, najlepsi na całej Uczelni, mogą na swój wniosek zakwalifikować się w drodze konkursu do programu rozwojowego Gramy o Najlepszych. Rekrutacja obejmuje studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia, pierwszego roku jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia. Studenci mogą aplikować na jedną z wybranych przez siebie ścieżek rozwoju: naukową lub biznesową. Najlepszym studentom Uczelnia oferuje zamkniętą listę szkoleń z BKiP oraz z Działu Studiów Podyplomowych, studenci mają też pierwszeństwo w udziale w warsztatach i innych aktywnościach oferowanych z różnych działów Wyższej Szkoły Bankowej. Ważnym elementem wspierającym jest stała opieka wyznaczonego mentora oraz badania kompetencyjne i kursy językowe. Dotychczasowi uczestnicy programu rozwojowego mają liczne osiągnięcia, do których należą stypendia Ministra Nauki, Stypendia Marszałka Województwa oraz miejsce w grupie laureatów do nagrody Nobla studenckiego.

Wsparcie rozwoju naukowego

Szczególną formą wsparcia działalności naukowej studentów kierunku Handel Międzynarodowy jest możliwość publikowania przez nich artykułów naukowych na łamach czasopisma „Debiuty Naukowe Studentów Wyższej Szkoły Bankowej”, funkcjonującego w ramach Uczelni. Artykuły, przed publikacją, poddawane są zewnętrznej, podwójnej, tzw. ślepej recenzji i tylko uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji uprawnia do opublikowania artykułu.

Wsparcie w rozstrzyganiu sporów

W zakresie kompetencji prodziekanów leży rozstrzyganie bardziej skomplikowanych spraw, z którymi studenci zwracają się do Dziekanatu (sprawy wykraczające poza schemat dający się przetworzyć standardową drogą administracyjną). Studenci mają kontakt z prodziekanami zajmującymi się danym kierunkiem w ramach konsultacji. Godziny przyjęć są ogólnie dostępne. Praktyka wskazuje, że skuteczność ścieżki administracyjnej i przyjęte rozwiązania pozwalają na rozstrzyganie spraw studenckich przy jak najmniejszym obciążeniu czasowym samych studentów, jak i prodziekanów. W okresie pandemii, tj. od marca 2020 r. prodziekani są dodatkowo dostępni dla studentów na dyżurach organizowanych w wersji online (platformy ZOOM i MS Teams), co sprzyja bezpośredniemu kontaktowi ze studentami zgłaszającymi skargi i przyczynia się do ich szybszego rozpatrywania. Rozwiązanie to będzie stosowane również w przyszłości, ze względu na jego liczne zalety.

Działania informacyjne i przeciwdziałanie nieprawidłowościom

Poza spotkaniem z właściwym prodziekanem na początku nauki, wszyscy studenci pierwszego roku przechodzą obowiązkowe szkolenie BHP. Studenci na zajęciach „ABC studenta” w pierwszym semestrze są zaznajamiani z obowiązującymi na uczelni procedurami związanymi z reagowaniem

na wszelkie niepokojące zjawiska w obszarze dydaktyki i relacji pomiędzy samymi studentami czy pomiędzy wykładowcami a studentami. Informacja na platformie Moodle funkcjonuje również w wersji anglojęzycznej, gdzie problem potencjalnej dyskryminacji może wystąpić częściej. Z tego powodu w semestrze zimowym są organizowane dla zainteresowanych studentów i pracowników warsztaty wskazujące na różnice kulturowe i obyczajowe, które są jedną z przyczyn dyskryminacji i przemocy. Istotnym źródłem informacji o przejawach dyskryminacji, czy też przemocy wobec studentów, są dyżury prodziekanów oraz opinie opisowe studentów wyrażane w ankietach studenckich i ankietach BAM. Formy reakcji na zgłoszenia są zwykle przedmiotem obrad Kolegium dziekańskiego. Wdrażane środki zaradcze zależą od rodzaju zgłaszanych problemów. W przypadku naruszenia zasad współżycia społecznego przez studentów o charakterze mobbingu i molestowania seksualnego procedura postępowania jest zgodna z zasadami postępowania dyscyplinarnego w sprawach studenckich i jest kierowana do Rzecznika Dyscyplinarnego ds. studentów, zgodnie z Zarządzeniem Dziekana z dn. 28 grudnia 2015 r. Natomiast procedurę przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu wśród pracowników WSB w Poznaniu reguluje Zarządzenie Kanclerza z dn. 19 maja 2015 r.

Współpraca z samorządem studenckim

Samorząd Studencki to podmiot, który aktywnie uczestniczy w kształtowaniu procesu dydaktycznego. Zgodnie z obowiązującymi w Wyższej Szkole Bankowej zasadami, wszelkie zmiany związane z procesem dydaktycznym muszą być i są konsultowane z Samorządem Studenckim (m.in. Samorząd Studencki każdorazowo opiniuje zmiany w programach studiów, a także wyraża opinię na temat programów studiów nowych kierunków). Wydział podejmuje starania związane z rozwijaniem samorządności studentów, zachęca ich do aktywnej działalności naukowej i organizacyjnej, w wymiarze nie tylko lokalnym, ale również ogólnokrajowym. Samorząd studencki animuje działalność kulturalną, towarzyską i integracyjną, organizując i współorganizując omówione powyżej imprezy i konkursy, takie jak np.: Bankonalia, Studencki Turniej Negocjacyjny, Juwenalia, Andrzejki czy Bal Karnawałowy. Wydarzenia organizowane przez Samorząd odbywają się dzięki wsparciu ze strony Wydziału, które przybiera postać: wsparcia organizacyjnego, możliwości korzystania z wydziałowej infrastruktury, a także wsparcia finansowego. Finansowanie studenckiej działalności na Wydziale Finansów i Bankowości reguluje Zarządzenie Wicekanclerz z dn. 2 czerwca 2021 r.

Monitorowanie systemu wsparcia

Działania w zakresie monitorowania systemu wsparcia studentów i jego doskonalenia mają charakter ciągły. Oferty szkoleń, staży, warsztatów organizowanych przez Koła Naukowe czy Biuro Karier i Praktyk oraz aktywności Biura Współpracy z Zagranicą są studentom przekazywane dwoma kanałami informacyjnymi. Głównym kanałem informacyjnym jest Extranet studencki, dodatkowym kursy e-learningowe na platformie Moodle przypisane poszczególnym rocznikom studiów, pełniące funkcję informacyjną (np. ABC Studenta, Kurs Starostów). Studenci o szczególnych potrzebach związanych ze swoim rozwojem naukowym czy zawodowym kierowani są za pośrednictwem prodziekanów do właściwych komórek organizacyjnych uczelni. Dotyczy to zwłaszcza studentów z różnym stopniem niepełnosprawności, czy też studentów wykazujących chęć zaangażowania się w prace naukowe prowadzone przez Studenckie Koła Naukowe. Przez cały rok akademicki, a szczególnie w okresie obron prac dyplomowych i inżynierskich, wybrani studenci są zachęceni do publikowania swych prac we wcześniej wspomnianych periodykach uczelnianych o charakterze *stricte* naukowym („Debiuty Studentów WSB” – Zeszyt Naukowy) oraz popularnonaukowym (czasopismo studenckie – „Żebyś Wiedział”). Przykładem takich publikacji jest specjalny numer czasopisma „Żebyś Wiedział”, który ukazał się w początkowym okresie pandemii. Poruszono w nim

problemy nauczania zdalnego i problemów z tym związanych. Wątki te były kontynuowane w kolejnych numerach pisma wydanych w okresie pandemii. W przeszłości jeden z numerów w znacznej części poświęcono adaptacji studentów 1 roku. Numer przygotowany został przy współpracy z Radą Samorządu Studenckiego. Rzecznik Praw Studenta ma w piśmie swoją stałą rubrykę. W piśmie tym uczelnia stale promuje osoby, które mogą pochwalić się swoimi sukcesami na uczelni, bądź w życiu zawodowym lub społecznym (m.in. sukcesy sportowe). Pismo ukazuje również ścieżki zawodowe znanych absolwentów uczelni.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów realizowanych na poszczególnych kierunkach Wydziału Finansów i Bankowości WSB w Poznaniu zapewnia się zgodnie z wymogami prawa publicznego. Na dedykowanych stronach internetowych **Biuletynu Informacji Publicznej** uczelni (<https://tiny.pl/7sxd3>) znajdują się informacje ogólne o Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, jej wydziałach, programach studiów (<https://tiny.pl/7sxf5>) oraz jakości kształcenia (<https://tiny.pl/7sxfb>).

Informacja o programie studiów dla danego rocznika studiów zawiera: opis efektów uczenia się, treści programowe zapewniające uzyskanie tych efektów w powiązaniu z poszczególnymi przedmiotami kierunkowymi, informacje o wymiarze i sposobie realizacji praktyk zawodowych, liczbie punktów ECTS, a także opis sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia, które student powinien osiągnąć w trakcie całego cyklu kształcenia (<https://tiny.pl/9dmdx>). Informacja zawarte na stronach BIP uczelni są systematycznie uzupełniane. Zasady funkcjonowania dostępu do informacji poprzez BIP reguluje Zarządzenia nr 7/2019 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2019 roku w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Zakres obowiązków i kompetencji redaktora głównego BIP oraz redaktora pomocniczego określa odrębne zarządzenie Rektora. Za techniczny aspekt funkcjonowania strony BIP WSB w Poznaniu odpowiada jej założyciel tj. Towarzystwo Edukacji Bankowej Akademia.

Publiczny dostęp do informacji zapewnia się również poprzez wykorzystanie do tego celu kanałów komunikacji takich jak **strony zewnętrzne www** uczelni (<https://tiny.pl/7sx1q>). Prezentują one ofertę dydaktyczną, programy studiów (<https://tiny.pl/9dmqc>), kadre dydaktyczną, kierunki badań naukowych, otrzymane akredytacje międzynarodowe i inne bieżące informacje. Strony te stanowią główne źródło niezbędnych informacji dla **kandydatów na studia**. Na stronach tych przedstawiono w szczególności zasady rekrutacji na poszczególne stopnie studiów, oraz zasady przyjmowania studentów z innych uczelni.

Dodatkowym źródłem szczegółowych informacji dla kandydatów na studia są dostępne na stronach internetowych uczelni **informatory o kierunkach studiów I i II stopnia**. Informatory te są dystrybuowane na targach edukacyjnych oraz podczas takich wydarzeń jak: konferencje, seminaria, warsztaty, itp., a także wysyłane pocztą tradycyjną do maturzystów w okresie egzaminów maturalnych. W informatorze kandydat na studia znajdzie opis profilu absolwenta danego kierunku studiów, listę oferowanych specjalności oraz przykłady miejsc pracy oraz stanowisk, które po ukończeniu kierunku może objąć.

Podstawowym **źródłem informacji** dla studentów danego kierunku studiów jest **Extranet**. Zawiera on: harmonogram studiów, plany zajęć, elektroniczny indeks, informacje dotyczące płatności, zarządzenia dziekana, programy praktyk, propozycje staży, oferty wyjazdów w ramach programu Erasmus, semestralne ankiety oceny kadry dydaktycznej, moduł do składania podań online, informacje o dyżurach władz i nauczycieli akademickich, oraz inne istotne regulacje i procedury. Wszelkie ważne

dla studentów danego kierunku komunikaty są publikowane w Extranecie. Łącznikiem pomiędzy studentami a wykładowcami jest **Intranet pracowniczy**, który umożliwia wykładowcom m.in.: wpisy do elektronicznych protokołów, ocenę prac dyplomowych i magisterskich czy też wgląd w raporty systemu antyplagiatowego (JSA). Extranet pozwala również na wyszukanie planu zajęć i adresu e-mail dowolnego wykładowcy, co usprawnia komunikację.

Istotnym narzędziem komunikacji oraz wspierania procesu uczenia się jest **platforma e-learningowa Moodle**. Każdy student WSB posiada konto w Extranecie, które jest jednocześnie jego kontem osobistym do platformy e-learningowej. Standardem nauczania WSB w Poznaniu jest wsparcie nauczania przedmiotu przez materiały i narzędzia umieszczone na dedykowanym do tego przedmiotu kursie e-learningowym (sylabus przedmiotu, szczegółowe opisy zajęć, modułów, testy sprawdzające, zadania interaktywne). Wspecjalizowane kursy na platformie Moodle pełnią funkcję **platform informacyjnych** dla promotorów, starostów grup i kierunków, studentów objętych egzaminem semestralnym, kół naukowych, czy też funkcję szczególnego kanału komunikacji z prorektorem ds. jakości kształcenia (np. kursy Technik studiowania, także w wersji anglojęzycznej oraz kurs „ABC studenta” wykorzystywane są m.in. do promocji oceny ankietowej wykładowców w każdym semestrze). Wzmacniają one komunikaty publikowane w Extranecie studenckim.

W okresie pandemii Covid-19 Extranet stał się podstawowym źródłem informacji o sposobie logowania się na zajęcia zdalne (linki do zajęć w standardowym planie studenta), natomiast platformę Moodle wykorzystano jako bazę do szkoleń i informacji o sposobach nauczania zdalnego przy pomocy różnorodnych narzędzi.

Ocena studenta w WSB w Poznaniu jest wynikiem zgromadzonych przez niego punktów (maksymalnie 100 pkt z przedmiotu). Szczegółowe informacje o uzyskanych przez studentach wynikach w systemie punktowym **zawiera dziennik ocen** na kursach platformy Moodle. Od roku akad. 2018/19 zapewniono automatyzację przenoszenia wyników w systemie punktowym do protokołów w Extranecie, gdzie przybierają one tradycyjną postać. System ten minimalizuje możliwość wystąpienia błędów w wystawianiu ocen. Bieżący podgląd uzyskanych ocen zapewnia studentowi Extranet (oceny wstępne i ostateczne). Zarówno protokoły jak i indeks studenta mają od wielu lat postać elektroniczną.

Wsparcie publicznego dostępu do informacji następuje dzięki działaniu innych kanałów komunikacji ze studentami takich jak Facebook uczelniany (<https://tiny.pl/7sx23>), Instagram <https://tiny.pl/7sx8g>, Twitter <https://tiny.pl/7sx8x>, LinkedIn <https://tiny.pl/7sx8m> czy kanał na Youtube <https://tiny.pl/7sx8g>.

Istotne informacje bieżące są również publikowane przy wykorzystaniu ekranów komunikacyjnych w budynkach uczelni oraz plakatów. Uczelnia ma także możliwość komunikowania się ze studentami kanałami typu: mailing, sms oraz mms. Na potrzeby studentów opracowana została aplikacja mobilna, która pokazuje plany zajęć oraz pełni funkcję elektronicznego indeksu.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu współtworzy z innymi uczelniami wirtualne biuro prasowe, w którym można przeczytać komunikaty dotyczące kierunków studiów, bieżących wydarzeń oraz artykuły. Na stronie <https://tiny.pl/7sx8r> znajdują się także profile eksperckie wykładowców uczelni, gotowych do współpracy z mediami.

Wsparcie w procesie trafnego wyboru kierunku studiów kandydat na studia może uzyskać korzystając internetowej Platforma Kierunek Rozwoju <https://tiny.pl/7sx89>, która oferuje testy predyspozycji dla uczniów.

Studenci Wydziału Finansów i Bankowości WSB mają również możliwość pozyskania szczegółowych informacji bezpośrednio od pracowników wydziału pracujących w Biurze Rekrutacji,

Biurze Praktyk i Współpracy z Zagranicą, Dziekanacie, Dziale Obsługi Dydaktyki, jak również oczywiście od Menedżera Kierunku i wykładowców.

Szczególnym źródłem istotnych informacji o życiu uczelni i samych studentów jest czasopismo studenckie „Żebyś wiedział”, którego numery ukazują się od 2001 roku (ukazało się dotąd 107 numerów). W piśmie tym, będącym obecnie kwartalnikiem, publikowane są artykuły autorstwa studentów z Kół Naukowych, Rady Samorządu Studenckiego, innych studentów, jak też w niektórych przypadkach pracowników administracji uczelni, w tym pionu dziekańskiego. Opiekę nad pismem sprawuje prodziekan ds. jakości kształcenia i Pełnomocnik Dziekana ds. organizacji studenckich. Część publikowanych materiałów ma charakter doradczy (sprawy stypendialne; zasady funkcjonowania dziekanatu; nauka zdalna w czasie pandemii). Pismo jest dystrybuowane w wersji papierowej i elektronicznej (<https://tiny.pl/7smbw>).

Narzędziem **oceniającym dostęp do informacji publicznych** są coroczne Badania Atrybutów Marki (pytania dot. m.in.: Moodle, Extranetu). Zawierające przygotowane w różnym zakresie i w różnym stopniu szczegółowości wnioski z wyników badania ankietowego (wśród kandydatów na studia, studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich i pracodawców) stanowią podstawę do oceny transparentności procesów i procedur. Na podstawie tych wyników poszczególne podmioty i działy przygotowują propozycje działań naprawczych i doskonalących, których celem poprawa m.in. sposobów efektywnej komunikacji ze studentami. Przykładem wdrożenia działań naprawczych była instalacja ekranów informacyjnych na uczelni oraz wprowadzenie możliwości informowania studentów przez sms i aplikację mobilną.

W celu udoskonalenia procesu weryfikacji zapewnienia publicznego dostępu do informacji od roku akademickiego 2021/22 w ramach okresowego audytu kierunku studiów (Zarządzenie nr 5/2021 Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu) menedżer kierunku jest zobowiązany od audytu, oceny jakości oraz zakresu publicznego dostępu do informacji wymaganego przepisami prawa. Audyty przeprowadzone w semestrze letnim w roku akad. 2021/22 spowodowały poszerzenie zakresu informacji dostępnych na stronach BIP o informacje zalecane przez ZO PKA.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Politykę jakości kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, w ujęciu formalnym, określa **Zarządzenie nr 49/2020 Rektora** Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Zgodnie z nim Uczelnia deklaruje w szczególności **zgodność polityki kształcenia z jej misją**, której istotą do końca roku 2020 było wspieranie kariery zawodowej studentów w ramach partnerskich relacji. Od roku 2021 misją uczelni jest przygotowanie absolwentów do **wyzwań przyszłości**, czego wyrazem jest polityka **jakości kształcenia** przejawiająca się w dążeniu do kształtowania postaw sprzyjających podnoszeniu jakości kształcenia, jakości badań naukowych oraz zarządzania sferą dydaktyki przy użyciu nowoczesnych metod i narzędzi. Nadrzędnym i długoterminowym celem polityki jakości kształcenia jest zbudowanie w całej organizacji **kultury jakości**.

Warunki realizowania polityki jakości kształcenia w odniesieniu do procesu dydaktycznego precyzuje **System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK)** przyjęty odrębnym zarządzeniem rektora (Zarządzenie nr 43/2020 Rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu). Jego podstawową zasadą jest uwzględnianie wyników **cyklicznej oceny procesu dydaktycznego**, tak przez instytucje zewnętrzne jak i w ramach funkcjonowania uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. SZJK uwzględnia

wymogi i kryteria zawarte w przepisach obowiązującego prawa oraz szereg regulacji wewnętrznych, wśród których kluczowe znacznie mają regulaminy Uczelni i zarządzenia organów jednoosobowych, takich jak Rektor Uczelni i Dziekan Wydziału. Na uwagę zasługuje fakt, że SZJK w WSB w Poznaniu uwzględnia również regulacje „*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*”.

Istotnym elementem SZJK jest wprowadzona od 2021 roku okresowa ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów, której zasady uregulowano w zarządzeniu Dziekana w sprawie procedury okresowego audytu kierunku studiów (Zarządzenie nr 5/2021 Dziekana Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu). Celem okresowego audytu kierunku studiów jest: diagnoza poziomu jakości kształcenia na danym kierunku studiów, ocena stopnia realizacji celów Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) oraz metod ich weryfikacji, ocena sprawności działania procedur związanych z SZJK określonych w Zarządzeniu Rektora nr 43/2020, doskonalenie procesów zapewniania jakości kształcenia poprzez ich weryfikację i modyfikację oraz dostarczenie podmiotom SZJK informacji dotyczącej jakości procesu kształcenia i wskazanie działań koniecznych do jej podniesienia bądź utrzymania.

Zgodnie ze Statutem WSB w Poznaniu za działalność dydaktyczną na wydziale odpowiada **Dziekan**. W jego kompetencji leży sprawowanie nadzoru nad procesem dydaktycznym oraz nad działalnością komórek organizacyjnych wydziału. Dziekan sprawuje również nadzór nad osobami, które są bezpośrednio odpowiedzialne za kierunek, jakimi są ich **menedżerowie**. W sferze organizacyjnej i administracyjnej związanej z funkcjonowaniem kierunku część kompetencji i odpowiedzialności przypisano została innym organom działającym w ramach działającej od roku akad. 2019/20 nowej struktury organizacyjnej uczelni. Nadzór nad administracją uczelni sprawuje **Kanclerz**. W przypadku spraw administracyjnych związanych z Wydziałem Finansów i Bankowości w Poznaniu, zadanie to spoczywa w znacznym stopniu na **Wicekanclerzu**, który jest zwierzchnikiem Dziekana Wydziału oraz kierowników innych jednostek organizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania SZJK opracowuje i **wprowadza Rektor**, po zasięgnięciu opinii Dziekana i Senatu. Zgodnie z nimi ogólną odpowiedzialność w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia **na kierunku ponosi Dziekan**. Realizując zadania wynikające z SZJK na kierunku studiów **Dziekan działa przy pomocy** m.in: komisji wydziałowych (np. Komisja ds. Zapewniania Jakości Prac Dyplomowych, Rady Programowe poszczególnych kierunków studiów), Kolegium Dziekańskiego, prodziekana odpowiedzialnego za jakość kształcenia, menedżera kierunku i jego zespołu dydaktycznego, koordynatorów przedmiotów kierunkowych, Działu Metodyki Nauczania oraz zespołów roboczych związanych z SZJK powołanych przez Dziekana. Doskonalenie jakości kształcenia na danym kierunku studiów jest jednym z głównych zadań menedżera kierunku, który współpracuje z **Działem Metodyki Nauczania** (wsparcie metodyczne) oraz prodziekanem ds. jakości kształcenia (opiniowanie przez studentów kadry dydaktycznej, opiniowanie rozwoju i modyfikacji narzędzi dydaktycznych).

Studia na określonym kierunku tworzy Rektor, na wniosek Senatu, po uzyskaniu zgody Założyciela Uczelni i opinii Senatu. Program studiów, który określa oczekiwane **efekty uczenia** studenta na danym kierunku, ustala Senat na wniosek Dziekana. Efekty uczenia, rozumiane jako zbiór pożądaných cech absolwenta kierunku (wiedza i kompetencje), są opiniowane na potrzeby Senatu przez samorząd studencki oraz **Radę Akademicką**, która reprezentuje środowisko pracowników nauki i dydaktyków Uczelni. Wniosek Dziekana poprzedzony jest ustaleniem zbioru efektów dokonywanym przez menedżera kierunku wraz z Radą Programową kierunku.

W **procesie monitorowania** stopnia osiągnięcia **efektów uczenia** uczestniczą: koordynator przedmiotu, metodyk, menedżer kierunku, prodziekan oraz Komisja ds. Zapewniania Jakości Prac

Dyplomowych. W wyniku analizy wyników sesji, ze szczególnym uwzględnieniem **statystyki ocen negatywnych** oraz wyników egzaminów, jak też egzaminu semestralnego (na wybranych kierunkach studiów) koordynatorzy przedmiotów we współpracy z metodykiem i menedżerem dokonują ewaluacji i modyfikacji programów i metod kształcenia. Wyniki sesji egzaminacyjnej oraz egzaminu semestralnego monitoruje prodziekan ds. jakości kształcenia na podstawie: zbiorczych wyników sesji egzaminacyjnej generowanych w Intranecie (uniwersalna statystyka sesji), wyników egzaminu semestralnego, **opinii przekazywanych przez menedżerów** kierunku i koordynatorów przedmiotów, raportów dostępnych w systemie **Oceny Kadry Dydaktycznej** (oceny studentów) ze szczególnym uwzględnieniem raportu pytań otwartych. Raporty te analizuje dziekan. Wnioski z raportów są podstawą potencjalnych zmian modyfikacji treści kształcenia, obsady zajęć i zasad zaliczania przedmiotów. Bieżące problemy dydaktyczne są przedmiotem obrad Kolegium Dziekańskiego, które odbywa się cyklicznie (4 razy w miesiącu). Prodziekan monitoruje jakość prac dyplomowych przy wykorzystaniu efektów prac Komisji ds. Zapewnienia Jakości Prac Dyplomowych. Źródłem opinii o ich jakości jest również czynne uczestnictwo prodziekanów w obronach na różnych kierunkach studiów.

Okresowy pomiar stopnia osiągnięcia **założonych efektów uczenia** następuje w sposób wskazany przez koordynatora przedmiotu przy współpracy z metodykiem.

Od 2021 roku **okresowy przegląd programu studiów** następuje również w ramach audytu kierunku studiów określonego w Zarządzeniu Dziekana 5/2001 (przynajmniej raz na 3 lata). Zarządzenie to formalizuje obowiązek dokonywania audytu całości procedur tworzących System Zapewniania Jakości Kształcenia określonych w Zarządzeniu Rektora nr 43/2020 (par.3) w szczególności w zakresie: **programu kształcenia, planów studiów** i efektów uczenia się, organizacji procesu dydaktycznego oraz efektów realizacji profilu praktycznego na poziomie kierunku, jak i przedmiotów, z uwzględnieniem poziomu nauczania j. obcych, sposobów realizacji praktyk zawodowych i staży.

W efekcie przeprowadzonego audytu menedżer kierunku opracuje sprawozdanie dotyczące jakości kształcenia na kierunku uwzględniając w nim studia pierwszego i drugiego stopnia. Wnioski i propozycje zmian zawarte w sprawozdaniu, menedżer konsultuje z członkami Rady Programowej kierunku oraz przedstawicielami Rady Samorządu Studenckiego. Sprawozdanie z audytu kierunku menedżer przekazuje prodziekanowi ds. jakości kształcenia, który wnioski wraz z propozycjami zmian zmierzających do podniesienia jakości kształcenia przekazuje z kolei Dziekanowi, Wicekanclerzowi i Rektorowi.

Kierunkowe efekty uczenia się są wypracowywane przez menedżera kierunku wraz z Radą Programową i konsultowane w gronie menedżerów danego kierunku z innych szkół bankowych pod nadzorem Dziekana (fora menadżerów). Menedżerowie w procesie określania kierunkowych efektów uczenia biorą również pod uwagę opinie **praktyków biznesu i absolwentów danego kierunku** studiów, których przedstawiciele są stałymi członkami Rad Programowych. Ponadto korzystają oni z wyników badania opinii studentów danego kierunku oraz jego absolwentów gromadzonych i analizowanych przez Założyciela w ramach kompleksowego, corocznego masowego badania ich opinii (tzw. **BAM – Badanie Atrybutów Marki**). Menedżerowie mają również dostęp do generowanych w każdym semestrze wyników badania opinii wszystkich studentów kierunku. Badanie ankietowe (**Ocena Kadry Dydaktycznej**) wskazują często na oczekiwane przez studentów zmiany programów kształcenia, które w ich ocenie mają zagwarantować wymagane przez **rynek umiejętności praktyczne** studenta.

Za sformułowanie **przedmiotowych efektów uczenia się** w oparciu o efekty kierunkowe odpowiada koordynator przedmiotu oraz metodyk. Powiązanie kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia wskazuje karta przedmiotu opracowana przez jego koordynatora. W proces zaangażowani są studenci biorąc udział w **pracach ciał kolegialnych Uczelni** (Rada Akademicka)

i Wydziału oraz Radzie Programowej. Karty przedmiotów, w tym przedmiotowe efekty kształcenia są regularnie przeglądane **przez koordynatorów przedmiotów**, menedżera kierunku oraz metodyka w celu ich ew. modyfikacji. Co do zasady przeglądu takiego **dokonyuje się raz w roku**.

Oferta programowa kierunku jest korygowana co roku, zgodnie z ustaloną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy. Menedżer kierunku jako przewodniczący Rady Programowej kierunku proponuje zmiany oraz uwzględnia głosy członków Rady, którymi są m.in. studenci danego kierunku, będący zwykle członkami **Rady Samorządu Studenckiego**. W ofercie uwzględniane są np. zmiany wynikające ze wzrostu wymagań wobec absolwentów kierunku, jak również potrzeby podnoszenia kompetencji absolwentów w zakresie umiejętności miękkich.

Ocena tendencji rynkowych dokonywana jest również m.in. poprzez opiniowanie przez pracodawców efektów kształcenia na kierunku oraz specjalności czy bezpośrednio zbierane przez MK opinii od prowadzących zajęcia praktyków. Menedżerowie mają również dostęp do raportów o stanie rynku pracy przygotowywanych przez Założyciela.

Interesariuszy zewnętrznych reprezentuje formalnie **Rada Partnerów Biznesowych**, w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele związków pracodawców. Czynione są starania, aby udział tej grupy podmiotów wykraczał poza wskazywanie ogólnych zaleceń co do kształtu programów studiów i miał **charakter bardziej operacyjny**. Przykładem tego typu działań, jest stworzenie bazy tematów projektów dyplomowych rekomendowanych przez interesariuszy zewnętrznych.

Wnioski wyciągane z analizy efektów procesu dydaktycznego na kierunku i obserwowanych trendów na rynku pracy i w gospodarce służą w średnim okresie do **modyfikacji oferty programowej** dla danego kierunku, zwłaszcza w zakresie **oferowanych specjalności** dla kolejnych roczników studiów.

Propozycje nowych specjalności studiów dla danego kierunku przygotowuje Dziekan wraz menedżerami kierunku, których zadaniem jest m.in. włączenie do współpracy w tym procesie partnerów biznesowych.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doświadczona kadra dydaktyczna, której pewną część stanowią menedżerowie i praktycy biznesu 2. Ścieżka anglojęzyczna International Trade, 3. Możliwość realizowania zespołowych projektów dyplomowych, wzmacniająca umiejętności łączenia aspektów teoretycznych i praktycznych, jak również rozwijająca kompetencje społeczne 4. Możliwość indywidualnego kształtowania ścieżki studiów przez studentów poprzez dokonywanie indywidualnych wyborów przedmiotów specjalnościowych 5. Akredytacja międzynarodowa IACBE budująca prestiż kierunku Handel Międzynarodowy 6. Wysoki poziom umiędzynarodowienia kierunku 7. Solidny partner kierunku (German Poland Bridge Group) – zapewniający wizyty studyjne, wykłady gościnne i szkolenia. 8. Członkostwo WSB w Glocal Campus i współpraca z Uniwersytetem w Jenie (RFN) zapewniające m.in. międzynarodowe gry symulacyjne online. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. To kierunek o dość stabilnej, ale nadal stosunkowo niskiej liczbie studentów 2. Niskie zaangażowanie studentów w proces dydaktyczny realizowany zdalnie (trudność w pożądanej aktywizacji studentów, plagiaty, próby oszustwa na egzaminach zdalnych) 3. Ograniczone kompetencje i małe doświadczenie niektórych wykładowców w obszarze technologii informatycznych i w wykorzystaniu metod kształcenia na odległość 4. Spadająca motywacja kadry dydaktycznej uwarunkowana trudną sytuacją społeczną i psychologiczną spowodowaną izolacją i pracą zdalną oraz dużym natężeniem zajęć dydaktycznych w trakcie weekendów zjazdowych 5. Z uwagi na izolację, w związku z pandemią COVID-19, ograniczona mobilność kadry i studentów, mniejszy udział kadry kierunku Handel międzynarodowy w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych, a studentów w wyjazdach w ramach ERASMUS plus
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiany w organizacji procesu dydaktycznego wywołane pandemią COVID-19 uruchamiają procesy uczenia się organizacji oraz kształtują cenne doświadczenia uczelni w zakresie wykorzystania technik nauczania na odległość i nowoczesnych narzędzi komunikacyjno-informacyjnych, co w przyszłości przyczyni się do unowocześnienia procesu dydaktycznego i umożliwi 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rezygnacje z prowadzenia zajęć przez dobrą kadry dydaktyczno-naukową na rzecz uczelni publicznych i konkurencyjnych niepublicznych 2. Niepewna sytuacja na świecie w związku z pandemią COVID-19 oraz polityka wizowa UE powoduje duże trudności w terminowym potwierdzeniu listy studentów 1 roku International Trade i przyjazdem studentów do Poznania na czas. Skutkowało to w tym roku

	<p>studiowanie osobom mieszkającym w różnych częściach Polski.</p>	<p>znacznie spóźnioną inauguracją 1 roku IT i tym samym problemami w planowaniu semestru i niepewnością wykładowców co do uruchomienia ich przedmiotów.</p>
--	--	---

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	-	85	64	62
	II	21	28	49	51
	III	24	27	37	57
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:		45	140	150	170

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w w danym roku
I stopnia	2021	-	-	60	38
	2020	31	20	63	27
	2019	34	24	71	32
II stopnia	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
jednolite studia magisterskie	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-

	...	-	-	-	-
Razem:		65	44	194	97

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

Tabela 3.1. studia stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180 ECTS
łącna liczba godzin zajęć	2947 S / 2522 NS
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	97 S / 70 NS
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	122 S/120 NS
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	101 (56%)
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	36
Wymiar praktyk zawodowych	960
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2947 / 146
2. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 2522 / 474

Tabela 3.2. studia stacjonarne ścieżka anglojęzyczna (International Trade)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180 ECTS
łącna liczba godzin zajęć	2741

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	95
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	111
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	101 (56%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	36
Wymiar praktyk zawodowych	960
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	3. 2741 / 26

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

W kolejnych tabelach podane zostały wszystkie formy prowadzenia zajęć oraz łączna liczba godzin zajęć. Liczba punktów ECTS z ostatniej kolumny **nie uwzględnia punktów za wykłady**.

Tabela 4.1. Studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Język angielski	C	240	14
Język obcy II (niemiecki/hiszpański)	C	120	6
Przedmioty specjalnościowe	W, C, P	338	21
Praktyka zawodowa	C	960	36
Metodyka pracy projektowej	W, E	116	5,6
Seminarium dyplomowe (projekt)	C, P	102	9
Technologia informacyjna	L, P	40	3
Psychologia w biznesie	W, C, P	56	2,7
Ekonomia	W, C, P	70	2,5
Podstawy zarządzania	W, C, P	56	2
Prawo gospodarcze	W, C, P	70	2,5
Finanse	W, C, P	56	1,3
Statystyka	W, L, P	55	3,8
Ekonomia międzynarodowa	W, C, P	70	2,5

Marketing	W, C, P	42	1,5
Transport i spedycja międzynarodowa	W, C, P	56	1,3
Prawo w kontraktach handlu zagranicznego	W, C, P	56	1
Komunikacja międzykulturowa w biznesie	W, C, P	56	1
Transakcje handlu zagranicznego	W, C	46	1
Negocjacje międzynarodowe	W, C, P	56	1
Przedsiębiorczość	W, C, P	42	1,5
Ecology	C	26	2
Razem:		2703	122

Tabela 4.2. Studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	łącna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Język angielski	C, E	152	14
Język obcy II (niemiecki/hiszpański)	C, E	152	6
Przedmioty specjalnościowe	W, C, P	242	21
Praktyka zawodowa	C	960	36
Metodyka pracy projektowej	W, E	116	5,6
Seminarium dyplomowe (projekt)	C, P	98	9
Technologia informacyjna	L, P	26	3
Psychologia w biznesie	W, C, P	34	2,7
Ekonomia	C, P, E	58	2,5
Podstawy zarządzania	C, E	40	1,5
Prawo gospodarcze	W, C, P	50	1,9
Finanse	W, C, P	50	1,3
Statystyka	W, L, P	34	3,3
Ekonomia międzynarodowa	W, C, P	58	2,5
Marketing	C, P, E	42	1,5
Transport i spedycja międzynarodowa	W, C, P	50	1
Prawo w kontraktach handlu zagranicznego	W, C, P	50	1
Komunikacja międzykulturowa w biznesie	W, C, P	50	1
Transakcje handlu zagranicznego	W, C	32	1
Negocjacje międzynarodowe	W, C, P	50	1
Przedsiębiorczość	C, P, E	34	1,5
Ecology	C	26	1,5
Razem:		2378	120

Tabela 4.3. Studia stacjonarne I stopnia - ścieżka anglojęzyczna (International Trade)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godz zajęć	Liczba punktów ECTS
Foreign Language (German or Spanish)	C	240	14
Business English	C	120	6
Specialization Courses	W, C, P	310	19,4
Internship	C	960	36
Diploma Seminar (Project)	C, P	124	9
Information Technology	L, P	40	3
Psychology in Management	W, C, P	40	2
Economics	W, C, P	70	2,5
Fundamentals of Business Management	W, C	30	1,5
Business Law	W, C	30	1,7
International Finance	W, C, P	55	1,3
Statistics	W, L, P	55	3,8
International Economics	W, C, P	70	2,5
Marketing	W, C, P	40	1,5
International Logistics	W, C	45	1,7
International Trade Law	W, C, P	55	1
Intercultural Business Communication	W, C, P	55	1
Foreign Trade Transactions	W, C	45	1
Entrepreneurship	W, C, P	40	1,5
International Negotiations	W, C	45	1
Razem:		2469	111

Tabela 5. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
International Trade	W, C, L, P, E	Cały tok studiów	stacjonarne I stopnia	angielski	39
Ecology	C, E	6	stacjonarne I stopnia	angielski	
Ecology	C, E	6	niestacjonarne I stopnia	angielski	